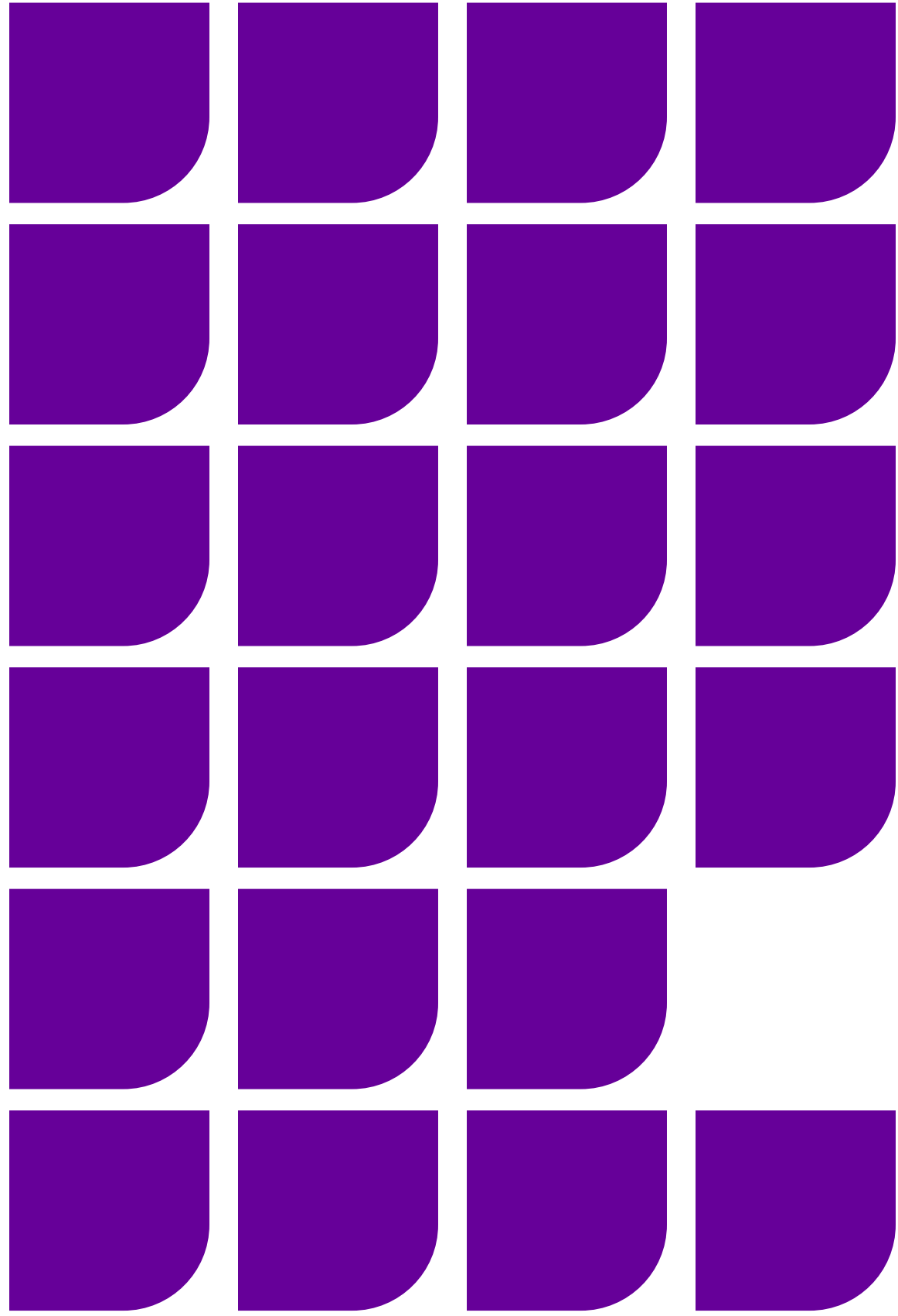

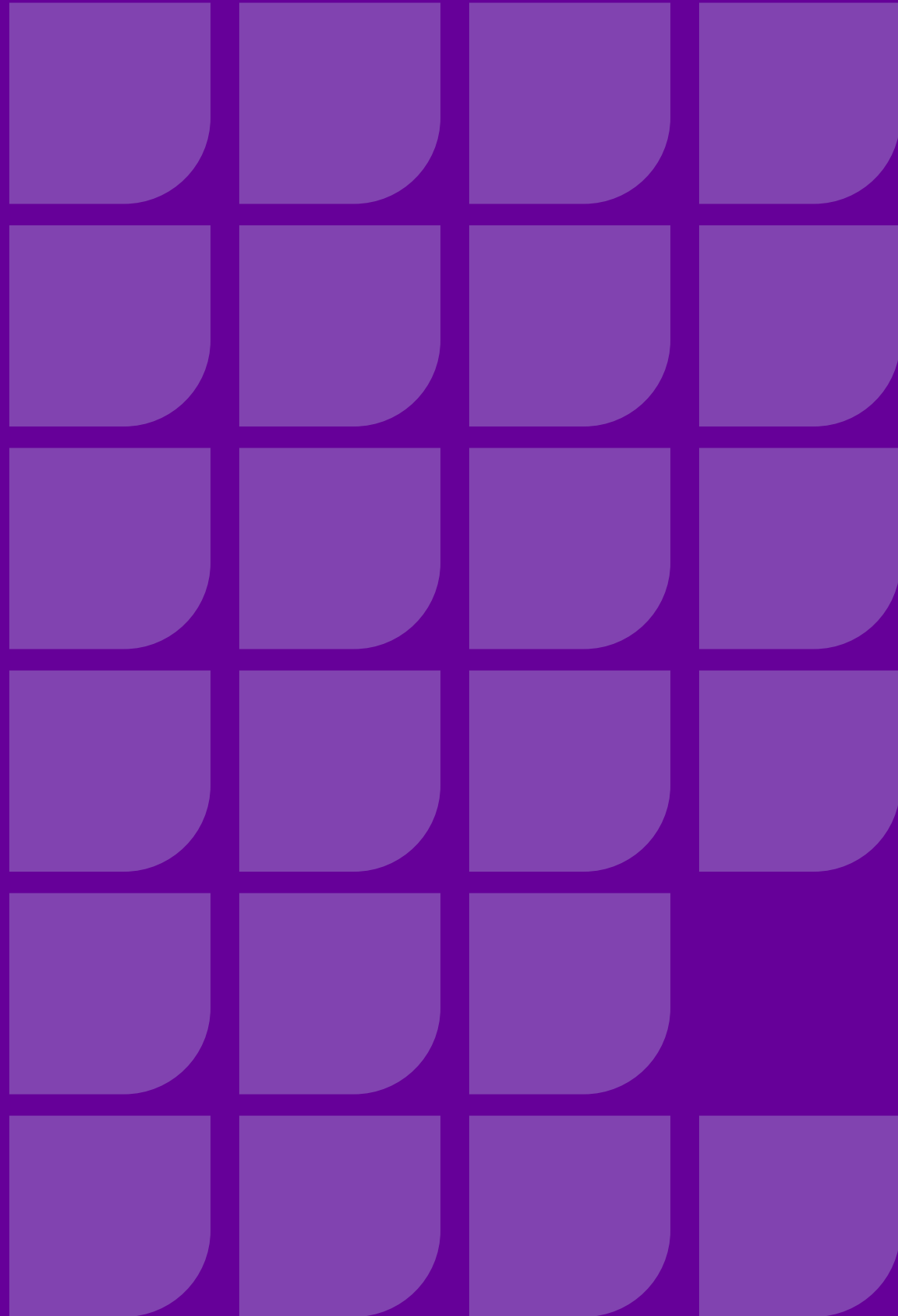
Jaarverslag 2023

Ode aan ondernemerschap

Ode
aan
onder
nemer
schap

Vier visies op ondernemerschap in de verzekeringsmarkt

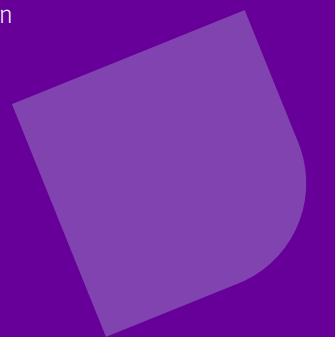
Het is niet erg gebruikelijk dat bestuurders van verzekeringsbedrijven een bijdrage leveren aan het jaarverslag van een ánder verzekeringsbedrijf. Als dat toch gebeurt, moet er wel iets heel bijzonders aan de hand zijn. Dat is dan ook het geval: want dit jaarverslag verschijnt in het 100e jaar van ons bestaan. En een nog altijd onafhankelijk familiebedrijf dat haar eeuwfeest viert, dát mogen we in de verzekeringsmarkt rustig een bijzonder moment noemen.

We waarderen het dan ook zeer dat Bianca Tetteroo, Jos Baeten, Jan de Pooter en David Knibbe, bestuurders van respectievelijk Achmea, ASR, Athora en Nationale Nederlanden, bereid waren om in dit jubileumjaarverslag iets te zeggen over de belangrijkste motor achter onze eeuwlange geschiedenis: ondernemerschap.

Want zonder ondernemerschap geen onderneming. Dat ons bedrijf in 1924 het licht kon zien en vervolgens jaar na jaar verder groeide is te danken aan de ondernemersvisie van de toenmalige oprichters en hun opvolgers. En de opvolgers daar weer van. Tot op de dag van vandaag klopt er een sterk en veerkrachtig ondernemershart in ons bedrijf.

'Ode aan ondernemerschap' hebben we dit jaarverslag daarom als titel meegegeven. Als eerbetoon aan al die bestuurders, managers en medewerkers die ons de afgelopen 100 jaar voorgingen. En vooral ook: als herinnering en oproep aan onszelf, de huidige generatie. Want de wereld wordt er - politiek, economisch en technologisch - niet eenvoudiger op. En dat vraagt ook van ons weer de slimheid, durf en daadkracht van ondernemers.

Wat dat precies betekent? Die vraag stelden we aan de bovengenoemde vakgenoten. Hun reacties vindt u op pagina 10 tot en met 17. Ter inspiratie van ieder die dit jaarverslag leest.

Aan het begin van een nieuwe eeuw

Op 2 april 2024 vierden wij ons 100-jarig bestaan met een prachtige receptie in de Sint-Janskerk te Gouda. In dit jaarverslag kijken wij terug op het meest recente jaar van dat lange bestaan. De Goudse maakte daarin opnieuw een bevredigende groei door, al was deze minder dan die in de afgelopen jaren. Dit kwam door een krimp van onze particuliere schadeportefeuille en ook een wat mindere groei van onze zakelijke schadeportefeuille. Ook het nettoresultaat bleef achter bij de verwachtingen. Hier lagen vooral de mindere schaderatio's bij schadeverzekeringen aan ten grondslag, naast een aantal grote eenmalige effecten.

Eind 2023 kwam wellicht het belangrijkste event van 2023 tot stand. Namelijk, de verkoop van VLC & Partners. Omdat het finaliseren hiervan - naar verwachting - in de eerste helft van 2024 zal plaatshebben is deze verkoop nog niet verwerkt in de cijfers van dit verslag. De keuze voor deze verkoop is ingegeven vanuit het belang van zowel De Goudse als van VLC & Partners. Gezien het enorme succes van VLC & Partners in de afgelopen jaren, met zowel autonome als niet-autonome groei, en de behandeling van een dergelijke - overigens niet meer strategische - deelneming in de Solvency 2-wetgeving heeft het bestuur van De Goudse besloten VLC & Partners te verkopen.

Aan VLC & Partners geeft dit de mogelijkheid om onder een zeer kapitaalkrachtige moedermaatschappij (Howden) haar succesvolle groei van de afgelopen jaren door te trekken. Aan De Goudse zelf geeft het de mogelijkheid door te kunnen blijven investeren in haar kernstrategie. Naast het afbouwen van vreemd vermogen kunt u hierbij denken aan grote investeringen in het Levens-, Inkomens- en Schadeverzekeringsbedrijf én in een aantal kleinere activiteiten op het vlak van nicheverzekeringen en aan verzekeringen gelieerde dienstverlening.

Wij kijken ernaar uit om met dat alles onze klantbediening in ons jubileumjaar 2024 naar een (nog) hoger plan te trekken. Lang leve een nieuwe eeuw!

Namens het bestuur van De Goudse,

Geert Bouwmeester

Zo willen wij onze klantbediening
in 2024 naar een nog hoger plan
trekken.

Inhoudsopgave

Ode aan ondernemerschap

Bestuurs- verslag

Jaarrekening

David Knibbe	8	Kennismaking met De Goudse	18	Geconsolideerde balans per 31 december 2023 voor winstverdeling	58	Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	112
Jan de Pooter	10	Strategie	22	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	60	Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2023	113
Bianca Tetteroo	12	Performance	27	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	61	Toelichting enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	118
Jos Baeten	14	Duurzaamheid	33	Algemene toelichting bij de jaarrekening	62	Overige gegevens	120
		Risicomanagement	42	Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling	64	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	122
		Kapitaalmanagement	49	Risico- en kapitaalmanagement	76	Ondernemingsraad	136
		Governance	51	Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023	80	De Goudse vereenvoudigd organogram	137
				Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	100	Adressen	138
				Enkelvoudige balans per 31 december 2023 voor winstverdeling	110	Functies en nevenfuncties	140
						Bijlage I: Informatie over de Europese taxonomie voor duurzaamheid	142

We concurreren vaak stevig,
maar fair. Jullie blijven onze
favoriete concurrent.

David tegen Goliath, maar dan andersom

Allereerst wil ik De Goudse van harte feliciteren met de honderdste verjaardag. Een prachtige mijlpaal voor jullie mooie bedrijf! Als ik denk aan De Goudse, dan komt onmiddellijk ondernemerschap in me op. Een mooi staaltje daarvan is dat jullie altijd op zoek zijn naar niches in de markt, met oog voor wat klanten echt willen. Zoals ziektekostenverzekeringen, waarmee jullie de eersten ooit waren, en de expatverzekering of hospitaverzekering. En jullie scoren altijd hoog in de dienstverlening naar het intermediair.

Op die manier handhaven jullie je als familiebedrijf in een sterk concurrerende markt. Nooit gezicht voor overnames. Zoals Geert Bouwmeester heeft gezegd: "We verkopen dit bedrijf niet. Daarvoor hebben we teveel plezier met z'n allen." Het is een kick voor jullie om het als kleinere speler tegen de grotere op te nemen. Beetje zoals David tegen Goliath, zij het dat qua namen de rollen zijn omgedraaid.

Door de jaren heen hebben we altijd een goede verstandhouding gehad. Vele collega's hebben hun loopbaan bij De Goudse voortgezet. En neem 2001, toen we als Nationale-Nederlanden het bedrijf Tiel Utrecht aan De Goudse verkochten. Dat proces is vanuit onze kant met veel vertrouwen en alle respect beleefd. Of zoals onze dealmaker liet optekenen: "Het zijn echte vakmensen bij De Goudse". We hadden zo'n groot vertrouwen in de nieuwe combinatie dat we een 20%-belang namen. Maar lang duurde dat niet, want zes jaar later had de familie dat belang alweer terugveroverd.

De verzekeringsmarkt blijft zich voortdurend doorontwikkelen. Nog niet eens zo lang geleden werden we als krimpsector aangemerkt. Dat is inmiddels sterk veranderd, want de behoefte aan bescherming wordt alleen maar groter. Kortom, genoeg kansen voor ondernemerschap en innovatie, een omgeving waarin De Goudse ook zijn plek zal blijven vinden.

Als tip voor de toekomst: "Bouwmeester blijf bij je leest". Op naar de volgende 100 jaar. We concurreren vaak stevig, maar fair. Jullie blijven onze favoriete concurrent. En dan maar hopen dat het voor ons uiteindelijk niet zo afloopt als Goliath die door herdersjongen David wordt geveld met een steen, en daarna onthoofd met diens eigen zwaard. Zover willen we het dan ook weer niet laten komen.

Van harte, eeuweling

Het komt niet vaak voor dat je iemand mag feliciteren met een honderdste verjaardag. Hoewel we dat in de toekomst vaker zullen moeten doen; mensen worden gemiddeld steeds ouder en dus loopt ook het aantal eeuwelingen snel op. Voor onszelf als pensioenbedrijf is dat misschien wel de grootste uitdaging en tevens een mooi vooruitzicht: als steeds meer mensen voor een langere periode het Zwitserleven gevoel delen.

Onlangs publiceerde de Volkskrant een speciale bijlage met honderd interviews met honderdjarigen. Het geheim achter hun lange leven: hard werken, niet klagen en altijd positief de wereld inkijken. Die aanpak lijkt ook te werken voor De Goudse, het unieke familiebedrijf in de Nederlandse verzekeringsmarkt.

Die markt kenmerkt zich de afgelopen jaren door consolidatie, waarbij de kleinere verzekeraars langzaam maar zeker van het toneel verdwijnen. Hoe knap is het dat De Goudse al een eeuw door meerdere generaties met zoveel passie en eigenheid wordt geleid? Dat wekt vertrouwen en voor ons heeft dat onder meer de doorslag gegeven om onze medewerkers bij De Goudse te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid.

Elke organisatie die bezig is te groeien, loopt op enig moment het risico om klanten van zich te vervreemden. Terwijl daar juist de grootste kans ligt: door het vertrouwen te winnen van de klant, met eerlijke producten en goede service. En door gebruik te maken van de soms bedreigend lijkende innovaties op het gebied van AI om dienstverlening te verbeteren, in te spelen op wet- en regelgeving en efficiency te verhogen.

Net als bij De Goudse, zit het ondernemerschap bij Athora Netherlands diep in onze cultuur. We komen voort uit een echt ondernemende organisatie, de Noord-Hollandse Levensverzekerings Maatschappij. Opgericht in 1891 door ondernemende geesten die verzekeringen gingen verkopen toen ze zagen dat daar behoefte aan was in de markt. Gekoppeld aan een goed bedrijfsmodel vervulden zij een belangrijke sociale functie in de maatschappij, in de zin dat ze mensen in hun gemeenschap echt wilden helpen.

Door fusies en overnames heeft ons bedrijf door de jaren heen verschillende gedaantes gehad. Nu bouwen we als Athora aan een pan-Europese verzekeraar, een echte specialist in pensioenen en levensverzekeringen. We spelen in op de kansen in de markt en zien dat die aanpak aanslaat.

Steeds meer bedrijven geven ons hun vertrouwen. Zo heeft ook De Goudse voor haar medewerkers bij ons de pensioenregeling ondergebracht om hen het Zwitserleven gevoel mee te geven, een gevoel dat zij op hun beurt weer kunnen delen met hun dierbaren.

Wij wensen jullie een mooi eeuwfeest. Blijf vooral wie je bent. Jullie focus op de ondernemer en de mens daarachter, de persoonlijke aanpak van De Goudse en het familiale karakter dat overal in terugkeert, onderscheidt jullie organisatie van de rest. Als De Goudse erin slaagt dat unieke profiel te behouden en de klanten aan zich te blijven binden, gloort er voor jullie een Goudse toekomst.

Jullie focus op de ondernemer en de mens daarachter, de persoonlijke aanpak en het familie karakter onderscheidt jullie van de rest.

Als sector moeten we onze maatschappelijke rol pakken in het klimaatadaptief maken van Nederland.

Mooi geworteld familiebedrijf

De Goudse ken ik als een uniek en mooi geworteld familiebedrijf met hart voor het MKB en veel aandacht voor de onafhankelijke adviseur. Een coöperatie en een familiebedrijf lijken qua DNA op elkaar. Net als Achmea legt De Goudse vanuit een langetermijnperspectief de verbinding met klanten en zoekt ze naar innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

Voor ons als bestuur is De Goudse nooit ver weg want met Michel Lamie hebben we een CFO die er een prachtige loopbaan heeft gehad. In zijn ondernemende karakter herken ik De Goudse. Het is mooi om te zien hoe De Goudse flexibel inspeelt op actuele vragen en behoeften van klanten en distributiepartners. Een sprekend voorbeeld vind ik het fonds Voor de Adviseur B.V., dat vorig jaar werd opgezet samen met NH1816 om het onafhankelijke intermediair ondersteuning te bieden.

De koers van De Goudse is duidelijk, consistent en onderscheidend. Karakteristiek voor de koers is wat mij betreft de nabijheid en focus op specifieke segmenten en doelgroepen. En met die koers zal De Goudse goed in staat zijn om te gaan met de belangrijkste uitdagingen van deze tijd. Van belang zal onder andere zijn het integreren van nieuwe technologie in de bedrijfsvoering. En minstens net zo belangrijk is het adresseren van klimaatverandering. Als sector moeten we onze maatschappelijke rol pakken in het klimaatadaptief maken van Nederland. De weerextremen zoals hitte, droogte en wateroverlast kunnen zorgen voor grote schade. Samen met de overheid kunnen we particulieren, MKB en ook grotere bedrijven helpen weerbaar te worden door preventieve maatregelen te nemen en grote schades zo veel mogelijk te voorkomen. Vanuit het DNA met de focus op de lange termijn en klanten kan De Goudse hierin een belangrijke rol spelen.

Het onoverwinnelijke Gallische dorpje

Graag maak ik van deze gelegenheid gebruik om namens a.s.r. alle mensen bij De Goudse en hun klanten van harte te feliciteren met het bijzondere eeuwfeest! In het bijzonder feliciteer ik vader Ad en zoon Geert die als tweede en derde generatie het bedrijf hebben gemaakt tot wat het vandaag is. De Goudse is een vaste waarde in verzekeringsland en bovendien een familiebedrijf, en dat is niet vanzelfsprekend in onze sector. Waar een verzekeraar in vroeger tijden een beetje chic bolwerk van actuarissen en juristen was, met producten voor overzienbare risico's, zijn wij uitgegroeid tot allround financiële dienstverleners in een complexe wereld met alsmaar nieuwe uitdagingen. Met Europese en nationale regels, met toezichthouders, belangenorganisaties en kritische consumenten.

De Goudse weet zich daar moeiteloos – althans zo zie ik het vanuit Utrecht – doorheen te bewegen en ruimte te pakken voor ondernemerschap. Dat laatste hoor ik regelmatig bevestigd door verzekeringsadviseurs: De Goudse heeft haar innovatie en klantbediening op orde. Steeds alert op signalen van klanten en adviseurs, en dat betaalt zich uit in trouwe, langjarige relaties. Een relatie die ik ook heb met geduchte concurrent én oud-collega Geert, die destijds op verzoek van zijn vader een tijd bij Stad Rotterdam in de keuken mocht kijken.

Wij zijn als verzekeraars meer dan ooit maatschappelijk relevant in Nederland. Er dreigt een klimaatcrisis, we moeten langer doorwerken, we leven langer en hebben langer zorg nodig; het zijn allemaal vraagstukken waarvoor mensen ook naar verzekeraars kijken. Me dunkt dat dat een uitdaging is die we willen aangaan. Waarbij we in dialoog met klanten en adviseurs zoeken naar betaalbare oplossingen. Daar liggen de kansen voor ondernemerschap en onze toekomst.

Dat brengt me op de vraag: komt er nog honderd jaar bij? Ik wens het De Goudse van harte toe. Hun positie doet denken aan dat Gallische dorpje dat nog steeds niet bezet is door de Romeinen. Prettig eigenwijs, zelfverzekerd en met oog voor de omgeving. Is dat de combinatie die De Goudse onoverwinnelijk maakt? Het zou zo maar kunnen. Proost!

Klimaatcrisis, langer doorwerken, langer zorg nodig. Allemaal vraagstukken waarvoor mensen ook naar verzekeraars kijken.

Bestuur en organisatie

GEERT BOUWMEESTER
Voorzitter Bestuur

PIETER DE FREL
Bestuurslid Financiën,
Risk en Facilitair

MARCEL MOONS
Bestuurslid
Verzekeringen,
Operatie en IT
Strategie

ROBERT PRINS
Bestuurslid
Particulier,
Bestuurszaken en
ICT DevOps

MARITA MAGNÉE
Secretaris van de
Vennootschap

EDWIN GANZEMAN
Directeur
De Zeeuwse

BERNARDO WALTA
Directeur
Commercie

JOEY DE RUITER
Teammanager ICT
DevOps 1

MICHEL DOBBELAAR
Teammanager
Acceptatie DZ

RON DOES
Teammanager
Commerciële
Binnendienst
Inkomen

CARLO FUNKE
Teammanager
Zaakschade Claims

ERWIN GEURTS
Teammanager
Particulier Leven I

WINANDA JANSEN
Teammanager
Juridische- en
Speciale Zaken

WIM LUBBERS
Teammanager
Particulier Schade

ANNEMIEK VAN DIJK-BOS
Managing Director
Anker

NORBERT SCHUUR
Financial Director
Anker

JORIS BOS
Technical Director
Anker

JULES BRADER
Manager Product-
management
& Marketing

DENNIS DANNENBURG
Manager Pricing &
Control

LESLIE DAVIS
Manager
Expat & Reis

MAIKEL DE GROOT
Manager Inkomen &
Pensioen

SANDRA PENDERS
Teammanager
Commerciële
Binnendienst
Inkomen

CLAUDIA PRONK
Teammanager
Agrarisch, Garage &
Hippisch
De Zeeuwse

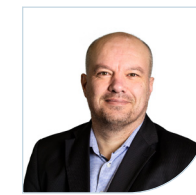
THOM STAM
Teammanager ICT
DevOps 3

TAMARA STRAATHOF
Teammanager
Control

ESTHER TIGCHELAAR
Teammanager
ICT DevOps SOL en
Reis Expat

GERARD TOORENAAR
Teammanager
Schade De Zeeuwse

STEVEN VAN DAM
Teammanager
Reporting

STEPHAN JUE
Manager Expertise
Centrum

KERIM KAT
Manager Verslag-
legging

JAN KLEIN
Manager Particulier

JAN KOLE
Manager Acceptatie
DZ

PATRICIA MICHEL-HASENAAR
Manager Interne
Audit

MAURITIA MOOR
Manager Human
Resources

VIKTORIEN MOS
Manager
Compliance

CLAUDIA VAN DE KUIL
Teammanager
Relatiebeheer
Inkomen

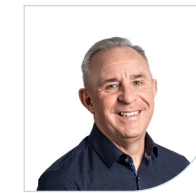
ALBERT VAN DEUDEKOM
Teammanager
Particulier Leven II

ERWIN VAN DE VREEDE
Teammanager
Financiën &
Facilitair DZ

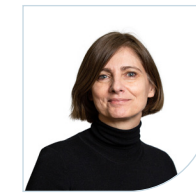
JEFFREY VAN DRIEL
Teammanager
Claims AOV

ERWIN VAN GORKOM
Teammanager
Facilitair, Vastgoed
en Inkoop

FIEKE VAN GRINSVEN
Teammanager
Commerciële
Binnendienst
Schade en AOV

CARIEN VLEESKRUIJER
Teammanager
Corporate Marketing
& Communicatie

DANNY OOSTVEEN
Manager Schade
Zakelijk en AOV

HUBÈ RENTMEESTER
Manager Product-
management &
Marketing DZ

MARTIJN SCHEEPSTRA
Manager ICT
DevOps

MICHELLE VAN DER STOK
Manager
Volmachten

JOOST STORMS
Manager ICT-
strategie en
Innovatie

LEONIE THIERS
Manager
Riskmanagement

HUIB WIGMANS
Balansmanager
Verslaglegging

MARLEEN WESTRA
Teammanager
Medische Dienst

WILLEM WIERIKX
Teammanager ICT
DevOps 2

BRAM ZWAAN
Teammanager
Financiële
Administratie &
Analyse

NIELS LIEVERSE
Projectmanager
Financiën

DUSTIN STEENVOORDEN
Manager
Intermediaire
Distributie, Verkoop
& Adviseurszaken

ESTHER BAKKER
Teammanager ICT
DevOps 5

LAURENS BOGAARD
Teammanager
Relatiebeheer
Schade & AOV

KOOS BROODBAKKER
Teammanager ICT
DevOps 6

ROBIN BUITELAAR
Teammanager
Actuariaat
Verslaglegging

RUUD DEENEN
Teammanager
Claims Inkomen

- Bestuur
- Secretaris
- Directie
- Managers
- Regiomanager
- Teammanagers

Kennismaking met De Goudse

Al sinds Geert Bouwmeester het bedrijf in 1924 oprichtte is De Goudse een onafhankelijk, ondernemend familiebedrijf, met ruim 1.200 ondernemende medewerkers. De totale groepsomzet bedraagt EUR 1.051 mln. De Goudse is actief als verzekeraar in Nederland. Het label De Zeeuwse richt zich specifiek op de markt in Zeeland.

In 2024 bestaat De Goudse 100 jaar. Gedurende het jaar worden diverse evenementen georganiseerd om deze bijzondere mijlpaal op verschillende manieren en momenten met elkaar te vieren.

De Goudse is een echt familiebedrijf. De familie van de oprichter bezit nog steeds vrijwel alle aandelen. Inmiddels is er een vierde generatie aandeelhouders betrokken bij het bedrijf. Zij nemen met enthousiasme deel aan een door De Goudse gemaakt opleidingsprogramma om kennis op te doen van De Goudse en haar medewerkers. Dit zorgt voor betrokkenheid van de familieaandeelhouders voor de lange termijn. Dit maakt De Goudse tot een bijzonder bedrijf met een uniek karakter waar wij trots op zijn. Het belangrijkste daarbij is dat het bedrijf een echte langetermijnfocus heeft, gericht op continuïteit, en niet wordt geregeerd door de koers van de dag. Dat vertaalt zich ook in 2023 in een solide financiële basis en een goede solvabiliteit, die onze klanten de zekerheid biedt die zij van een verzekeraar mogen verwachten.

De Goudse richt zich vooral op ondernemers in het midden- en kleinbedrijf en in toenemende mate ook op zzp'ers. Door het leveren van topkwaliteit en een persoonlijke en betrokken dienstverlening werken wij aan de tevredenheid van onze klanten, waarbij onze focus op risicomanagement zorgt voor extra toegevoegde waarde in de relatie met onze klanten. Meer nog dan de snelst groeiende, willen wij de beste zijn. Met relevante producten voor ondernemers en daarbij behorende dienstverlening met toegevoegde waarde, passend bij de specifieke situatie van de ondernemer en de branche waarin die werkzaam is. Zo stellen wij ondernemers in staat om zich te concentreren op hun bedrijf.

De Goudse biedt verzekeringsoplossingen op het gebied van Schade, Leven, Verzuim en Arbeidsongeschiktheid, maar ook extra diensten, bijvoorbeeld om ziekteverzuim te voorkomen en te beperken. Door de complexiteit en het belang van verzekeringen voor de klant, hechten wij grote waarde aan de samenwerking met onafhankelijke adviseurs, die samen met De Goudse op zoek gaan naar de beste oplossing voor de klant en de klant adviseren bij het maken van de juiste keuze.

Kerncijfers

(bedragen x EUR 1.000)

636 medewerkers bij De Goudse, **80** bij De Zeeuwse en **112** bij Anker

Resultaat **EUR 16,4 MLN.**

Premieverdeling

Zakelijk **73%**

Particulier **27%**

	2023	2022	2021	2020	2019
Groepsomzet					
Premie-inkomen	908.136	829.182	763.404	687.527	572.158
Provisie- en commissie-inkomsten	70.708	64.449	49.177	36.584	34.865
Resultaten uit beleggingen ¹	62.415	63.392	45.099	57.743	70.168
Overige inkomsten	9.953	5.930	7.204	7.463	7.194
	1.051.212	962.953	864.884	789.317	684.385
Premieverdeling					
Zakelijke premie	73%	72%	73%	74%	74%
Particuliere premie	27%	28%	27%	26%	26%
Resultaat na belastingen	16.441	32.188	47.391	16.503	36.602
Beleggingen	3.183.134	3.042.241	3.242.921	2.715.434	2.407.518
Technische voorzieningen	2.764.357	2.660.397	2.850.435	2.353.786	2.062.861
Aansprakelijk vermogen ²	531.647	535.085	518.300	433.655	423.497
Balanstotaal	3.512.197	3.426.521	3.570.069	2.934.948	2.617.832
Rendement eigen vermogen ³	3,9%	7,6%	12,1%	4,7%	10,9%
Solvabiliteitsratio (Solvency II)	180%	193%	203%	197%	228%
Aantal medewerkers FTE/ultimo	1.219	1.215	916	823	820

¹ Resultaten uit beleggingen betreft de gerealiseerde opbrengsten voor eigen rekening.

² Het aansprakelijk vermogen betreft de boekwaarde van het groepsvermogen vermeerderd met de achtergestelde schulden.

³ Het rendement eigen vermogen wordt berekend door het resultaat na belastingen te delen door het jaarlijkse gemiddelde eigen vermogen.

HOOFDZAKEN DE GOUDSE IN 2023

De oorlogen in de wereld met bredere geopolitieke spanning leidden tot een grote druk op de wereldeconomie in 2023 met gevolgen voor de inflatie en marktrente. Deze ontwikkelingen leidden tot volatiliteit in onze resultaten. Het resultaat na belastingen over 2023 kwam uit op EUR 16,4 mln. (2022: EUR 32,2 mln.). De daling in het resultaat ten opzichte van vorig jaar is in grote mate het gevolg van de daling in het resultaat van het Levenbedrijf.

Het verzekeringstechnisch resultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. was EUR -20,6 mln. (2022: EUR 26,3 mln.). Het negatieve resultaat is in sterke mate beïnvloed door de aanvulling van het tekort van EUR 56,8 mln. als gevolg van de toereikendheidstoets. Het tekort is aangevuld middels het versneld afschrijven van de rentestandskorting en portefeuillerechten ten laste van het resultaat en het restant is aangevuld middels een toevoeging aan de technische voorziening. Een belangrijke ontwikkeling voor het ontstaan van het toetstekort was een toename van de verwachte kosten per polis (deels inflatie-effect) met name bij langlopende levensverzekeringen waardoor de kostenvoorziening als onderdeel van de marktwaardeberekeningen met EUR 20,9 mln. is verhoogd.

Goudse Schadeverzekeringen N.V. behaalde een verzekeringstechnisch resultaat van EUR 37,0 mln. (2022: EUR 21,5 mln.). Een hogere premie, een lagere schadelast en een hoger beleggingsresultaat bij de inkomensproducten zorgde voor deze stijging.

In december 2023 is bekendgemaakt dat De Goudse haar belang in VLC & Partners Holding B.V. verkoopt aan Howden, een wereldwijde verzekeringsgroep. Deze verkoop zal naar verwachting in 2024 worden afgerond. Deze verkoop zal leiden tot een boekwinst van meer dan EUR 300 mln. en een stijging van de solvabiliteit met meer dan 100%. Met de verkoop kan De Goudse zich nadrukkelijker richten op waar het bedrijf sterk in is (ondernemersverzekeringen en dienstverleningsproposities) en groeikansen ziet (niches en het Levenbedrijf). Over 2023 had VLC & Partners Holding B.V. de volgende bijdrage aan de geconsolideerde cijfers, wat na de verkoop zal wegvallen:

- omzet: EUR 70,4 mln.
- resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening: EUR 3,8 mln.
- FTE: 388

De solvabiliteit van De Goudse N.V. is gedaald van 193% in 2022 naar 180% in 2023. Het aansprakelijk vermogen van De Goudse N.V. daalde van EUR 535,1 mln. in 2022 naar EUR 531,6 mln. in 2023.

De solvabiliteit van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is gedaald van 182% naar 168%. De solvabiliteit van Goudse Levensverzekeringen N.V. is gestegen van 146% in 2022 naar 154% in 2023. Om de solvabiliteitspositie van Goudse Levensverzekeringen N.V. te versterken, heeft De Goudse N.V. op 27 december 2023 in overleg

met de RvC een agiostorting gedaan in het kapitaal van Goudse Levensverzekeringen N.V. De solvabiliteit van Anker Insurance Company N.V. is gedaald van 173% in 2022 naar 163% in 2023.

VOORUITZICHT

Bij ons succes spelen niet alleen onze eigen medewerkers een belangrijke rol, maar ook de samenwerking met onafhankelijke adviseurs. Wij moeten het niet hebben van volume, dat tegen lage kosten verwerkt kan worden. Juist daar waar risicodekking extra aandacht vraagt en maatwerk nodig is, zijn wij sterk. Dit omdat het risico wat complexer is of omdat de klant extra aandacht wenst. Dat is de markt waarin ook de adviseurs met wie wij samenwerken het sterkst zijn. Om het voor hen mogelijk te houden hun adviesrol goed te vervullen, is het belangrijk dat de toegankelijkheid van advies gewaarborgd blijft. Dit geldt vooral voor mkb-ondernemers en voor consumenten die behoefte hebben aan complexere particuliere producten.

Voor onze toekomstige resultaten is de ontwikkeling van het mkb van belang. Onzeker is wat de gevolgen van de aanhoudende energiecrisis en de personeelstekorten voor deze groep ondernemers zijn, op korte en lange termijn.

Verder is er veel onzekerheid over toekomstige wetgeving op de inkomensmarkt, de ontwikkeling van financiële markten in het algemeen, ook in verband met de onrust door de oorlog in Oekraïne en het Palestijns-Israëliësch conflict, de inflatie en de renteontwikkeling in het bijzonder.

Essentieel voor onze toekomst is onderscheidend vermogen gekoppeld aan een concurrerend kostenniveau. Met de verdere ontwikkeling van onze brancheproposities en de doorontwikkeling van bedieningsconcepten voor adviseurs willen wij ons onderscheiden in de markt. Ons kostenniveau blijft echter een punt van aandacht en hierop wordt bijgestuurd door middel van een bedrijfsbreed kostenbesparingsprogramma. Naast de noodzakelijke besparingen investeren wij extra in onderhoud en vernieuwing om ook in de toekomst onze adviseurs en eindklanten goed te kunnen blijven bedienen.

Er is nog steeds een grote impact van regelgeving en toezichthouders. Het gaat hierbij onder andere om wettelijke verplichtingen, uitvragen en richtlijnen ten aanzien van het beleid. Met name Pensioenwetgeving, DORA, Sanctiewet/Wwft, Privacy- en duurzaamheidwetgeving en de bijkomende rapportageverplichtingen trekken een zware wissel op onze totale capaciteit en kostenbeheersing. De uitdaging blijft voor ons om voldoende verandercapaciteit vrij te spelen voor de innovatie van ons bedrijf en alle stakeholders betrokken te houden.

We blijven de adviseurs die met ons samenwerken optimaal faciliteren en ondersteunen. In samenwerking met hen doen wij er alles aan om

ondernemers precies die oplossingen te bieden die zij nodig hebben. Net als in de voorgaande jaren blijft dat onze belangrijkste focus!

KERNWAARDEN

Onze kernwaarden zijn erg belangrijk voor het realiseren van onze ambities:

- Persoonlijk - wij bouwen aan persoonlijke relaties.
- Ondernemend - wij vertalen kansen naar onderscheidende klantgerichte acties.
- Verantwoordelijk - wij doen wat wij kunnen om zaken tot een goed einde te brengen.
- Vrij - wij geven ruimte aan mensen en ideeën.

Begin 2023 hebben medewerkersbijeenkomsten plaatsgevonden om de strategie en de kernwaarden te bespreken en met elkaar te doorleven. De kernwaarden geven richting aan ons dagelijkse doen en laten. Niet alleen in de omgang met onze klanten, maar ook met elkaar en op maatschappelijk terrein. Doordat wij deze kernwaarden steeds beter koppelen aan ons beleid, onze plannen en de manier waarop wij werken, zorgen wij dat ze worden verankerd in alles wat wij doen. In het vervolg van 2023 hebben verdiepende sessies plaatsgevonden waarin de verschillende teams concrete acties hebben geformuleerd om invulling te geven aan onze kernwaarden.

Naast het hebben van kernwaarden, is het belangrijk, ook gezien de technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die elkaar steeds sneller opvolgen, dat de organisatie wendbaar is. Van medewerkers wordt verwacht dat ze flexibel zijn en bereid zijn om mee te veranderen. Diversiteit tussen medewerkers draagt bij aan vernieuwing en wendbaarheid van de organisatie.

De wendbare 'agile' manier van werken voor business en ICT (SAFE) is het afgelopen jaar verder vormgegeven en wordt in 2024 bedrijfsbreed ingevoerd. De invoering van deze manier van werken gaat helpen om een belangrijke doelstelling te realiseren: minder complexiteit en het verbeteren van het vermogen om met complexiteit en veranderingen om te gaan.

Strategie

De Goudse is als onafhankelijk en ondernemend familiebedrijf gericht op de ontwikkeling op de lange termijn. Geen ‘snelle’ winst dus, maar een gedegen, solide bedrijfsvoering die niet alleen wordt bepaald door vandaag en morgen, maar vooral focust op een verre horizon. Daarbij streven wij naar optimalisering van de samenwerking met adviseurs en groei van klanttevredenheid, omzet en bijbehorende winstgevendheid. De winstgevendheid moet passen bij het geïnvesteerde risicodragende kapitaal en het risico dat wij als verzekeraar van nature lopen.

In 2022 hebben wij de herijking van de strategie voor 2023-2028 afgerond. In 2023 zijn de eerste stappen gezet om uitvoering te geven aan deze strategie. In onze strategie richten wij ons nog nadrukkelijker op ondernemers (mkb en grootzakelijk) en zzp'ers en niches. Daarnaast zijn wij actief met levensverzekeringen en schadeverzekeringen voor particulieren. Ook richten wij ons vanuit ons kantoor in Middelburg met het label De Zeeuwse op de markt in Zeeland. Voorbeelden van bestaande nicheproposities zijn agrarische en hippische producten en reis- en expatverzekeringen. Ook Anker Insurance Company N.V., waar De Goudse 100% eigenaar van is, richt zich op een specifieke niche door het aanbieden van crew-verzekeringen in de maritieme branche. Zij biedt ook reis-, vrijetijds- en rechtsbijstandverzekeringen aan. Een ander voorbeeld is Midglas, een verzekeraar in de niche

glasverzekeringen, waar De Goudse sinds september 2023 een (indirect) belang in heeft van 35%. Het productaanbod van Midglas richt zich op een brede klantengroep: van woningcorporaties tot mkb-bedrijven, woonhuizen en specifieke opstallen. Dit segment sluit goed aan bij de core business van De Goudse. Naast het verzekeringsbedrijf maakt ook dienstverlener De Glaslijn onderdeel uit van de transactie met Midglas. Het belang in dit bedrijf is ook (indirect) 35%. Een ander voorbeeld is de samenwerking met Sazas, een verzuimverzekeraar in de groensector. Sazas biedt verzuimdiensten, begeleidt verzuimtrajecten en pakt verzuim preventief aan. De Goudse heeft sinds november 2023 een belang van 20% in dit bedrijf. De samenwerking met Sazas versterkt onze positie op de inkomensmarkt en past bij onze strategie van nicheproposities.

Wij hebben spreiding aangebracht in onze activiteiten en dit continueren wij om te grote schommelingen in onze winstgevendheid te voorkomen. Wij scherpen dit doorlopend aan. Wij zetten daarnaast sterk in op aanvullende diensten bij onze verzekeringsactiviteiten.

Wij zijn ervan overtuigd dat zowel particulieren als ondernemers het meeste baat hebben bij advies van vakkundige adviseurs die geheel onafhankelijk de beste oplossing kunnen selecteren. Dat is de reden

waarom wij onze producten alleen via adviseurs aanbieden. Onze strategie richt zich vooral op gespecialiseerde oplossingen voor mkb-ondernemers, zowel op de schade- als de inkomensmarkt. Speciaal voor zakelijke schadeverzekeringen werken wij samen met Erkend MKB-adviseurs.

Deze samenwerking kenmerkt zich door onder andere excellente bediening en risicomangement. Riscicomangement is hierbij het uitgangspunt. De Erkend MKB-adviseur brengt samen met de klant allerlei aspecten in kaart op het gebied van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsmiddelen, veiligheid, mobiliteit, personeel, milieu en vergunningen. De volgende stap is samen met de klant kijken hoe het beste met de bijbehorende risico's kan worden omgegaan. Bij Inkomen Collectief willen wij een vergelijkbaar concept neerzetten, waarbij een specialistische en exclusieve bediening van verschillende groepen inkomenskantoren centraal staat. Wij gaan ons onder andere richten op kennisdeling, co-creatie en gemakkelijk zakendoen.

De Goudse richt zich met specifieke proposities op een aantal niches en segmenten. Zo richt ons team Expat & Reis zich op zakelijke en particuliere reizigers en op werknemers die voor een bepaalde periode in het buitenland werkzaam zijn. Naast de zakelijke markt is De Goudse ook actief op de particuliere schade- en levenmarkt. Efficiënte dienstverlening, gericht op hoge klanttevredenheid, draagt bij aan onze totale propositie.

De Zeeuwse richt zich specifiek op particulieren en ondernemingen in Zeeland. Naast deze regionale focus onderscheidt De Zeeuwse zich met een aantal gerichte doelgroep-proposities, onder andere voor de agrarische en de hippische sector.

Anker Insurance Company N.V. (Anker) is een nicheverzekeraar en specialist op het gebied van verzekeringen en diensten aan maritieme werkgevers. Daarnaast biedt Anker verzekeringsoplossingen op het gebied van rechtsbijstand, reis en recreatie. Voor de bemanningsverzekeringen ligt de focus in Europa en de Filipijnen, waarbij vooral in Zuid-Europa ruimte wordt gezien om te groeien. Voor rechtsbijstand, reis en recreatie richt Anker zich op het vergroten van haar naamsbekendheid bij de distributiepartners om zo via deze partners tot een groei in het premievolume te komen.

ADVIESMARKT – VLC & PARTNERS

VLC & Partners, waarvan De Goudse meerderheidsaandeelhouder is (76,6%), behoort tot de top van de intermediairbedrijven in Nederland en is gevestigd in Den Bosch, Tilburg, Breda, De Bilt, Den Haag en Barneveld. Het bedrijf richt zich met specifieke proposities op het gebied van risicomangement en employee benefits op middelgrote en grote ondernemingen, met specialisatie in de branches ICT, zorg,

maakindustrie en zakelijke dienstverlening. VLC & Partners heeft ook een dochtermaatschappij in Apeldoorn: ENGage Werkgeversadvies B.V., dat werkgevers ondersteunt bij de uitvoering van ZW- en WIA-casemanagement.

Door overnames heeft VLC & Partners de afgelopen jaren haar positie in de markt voor de vrije beroepsbeoefenaren en zakelijke dienstverleners vergroot met een duidelijke missie: business professionals maximaal beschermen tegen aansprakelijkheid. Op 19 december 2023 is bekend gemaakt dat De Goudse en de andere aandeelhouders hun belang verkopen aan Howden, een wereldwijde verzekeringsgroep. VLC & Partners wordt daarmee voor 100% onderdeel van Howden. Howden is een strategische partner voor de lange termijn die past bij de kernwaarden en ambities van VLC & Partners.

Kennisdagen

De Goudse werkt exclusief samen met gespecialiseerde adviseurs. Om hun kennisniveau te borgen, zijn in 2023 diverse kennisdagen, regiobijeenkomsten en PE-sessies georganiseerd. De volgende PE-sessies vonden plaats:

- Goudse Kennismakingsdag
- Waarom een CAR- en Montageverzekering?
- Actualiteiten Verzuim, Arbeidsongeschiktheid en Sociale Zekerheid
- Training risico's inventariseren met Boris, Inbraakpreventie en Energietransitie
- Opleiding Riscicomangement en Preventiedag

De Kennisdag voor mkb-adviseurs vond dit jaar weer plaats in de congreslocatie Spant! in Bussum. Het thema was 'Navigeren naar morgen'. Meer dan 200 adviseurs namen deel aan het evenement. Het was een geslaagde dag die werd beoordeeld met een 8,6 gemiddeld.

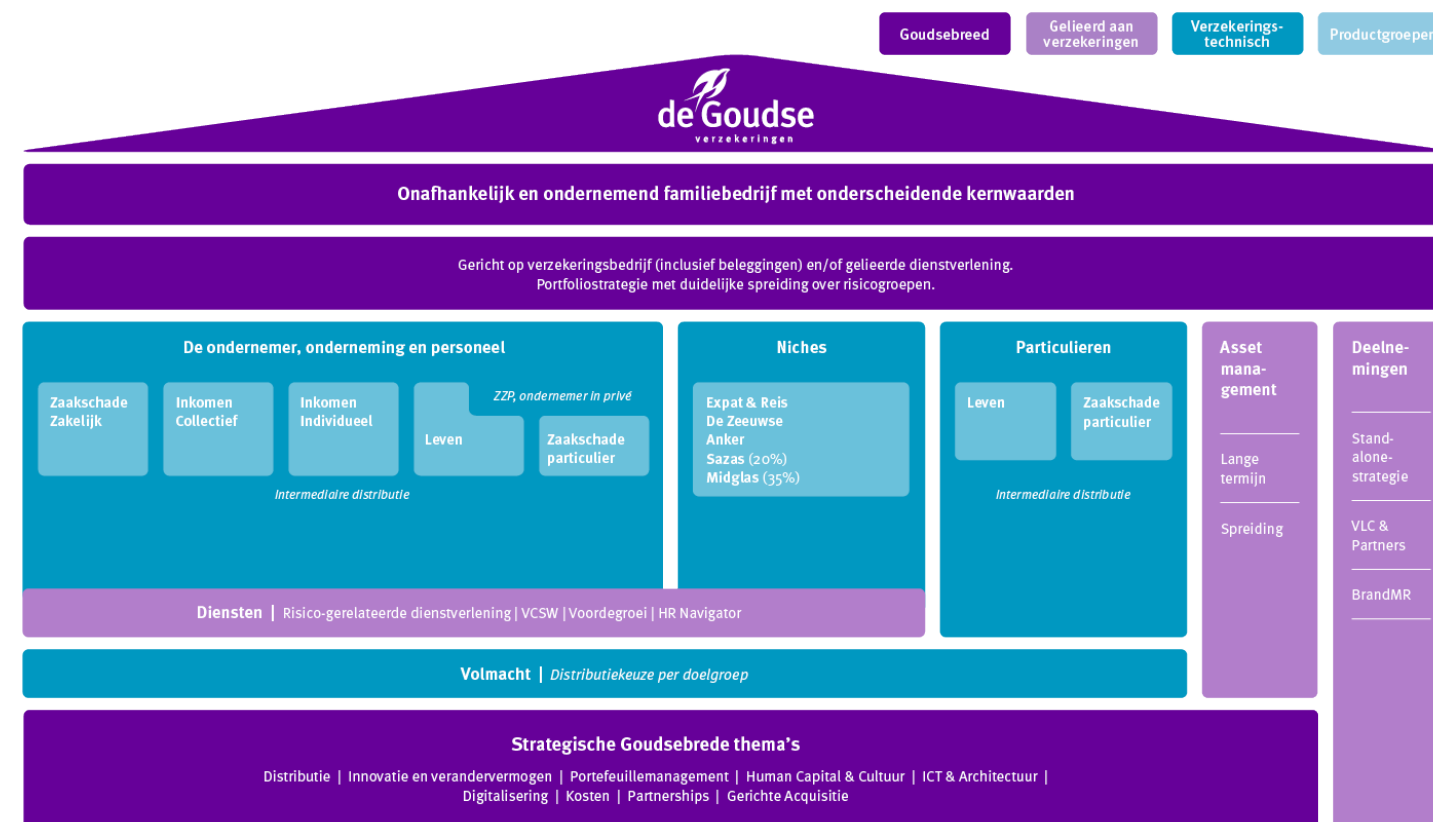
SAMENWERKING

Brandmeester

Brandmeester (BrandMR) biedt onverzekerde rechtshulp en de (onder voorwaarden) inzet van advocaten hierbij. De Goudse heeft een belang van 44% in Brandmeester Groep B.V. (voorheen SRK Groep B.V.). Met ingang van 1 februari 2023 is met het onderbrengen van SRK Rechtsbijstand (rechtshulp voor klanten met een rechtsbijstandverzekering) in BrandMR alles ondergebracht onder één merk. BrandMR biedt hulp op de volgende rechtsgebieden: werk en inkomen, huis en wonen, schade en letsel, aankopen en geld.

VCSW

VCSW helpt werkgevers om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden en de juiste toepassing van sociale wetgeving en daaraan gerelateerde (subsidie)regelingen. Sociale wetgeving is complex en daardoor lopen werkgevers soms financiële voordelen mis. De software van VCSW

helpt bij het in kaart brengen van de sociale wetgeving en maakt een koppeling met salarispakketten van werkgevers, waardoor besparingen in kaart kunnen worden gebracht. De Goudse kan met deze samenwerking en participatie haar dienstverlening voor haar Inkomen Collectief-klanten verder uitbreiden en proactieve ondersteuning bieden aan inkomensadviseurs bij hun gesprekken met werkgevers. De Goudse heeft een belang van 49% in VCSW B.V.

Sazas

De Goudse heeft in januari 2023 een samenwerkingsovereenkomst getekend met Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A. (Sazas), een inkomensverzekeraar gevestigd in Woerden. Als onderdeel van deze samenwerking heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. in november 2023 een 20%-belang verworven in het kapitaal van Sazas. Sazas is gespecialiseerd in verzuimverzekeringen en in het verlagen en voorkomen van ziekteverzuim in het mkb. Het uitgangspunt van de samenwerking is om de positie van beide bedrijven in de verzekeringsmarkt te versterken en het mkb nog beter te kunnen bedienen en draagt bij aan de strategische ambitie van De Goudse om het aanbod van nicheproposities verder uit te breiden.

Midglas

Goudse Schadeverzekeringen N.V. heeft in oktober 2023 een (indirect) belang van 35% verworven in Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V. en in De Glaslijn B.V. Midglas is een specialist in glasverzekeringen. In deze niche heeft Midglas een transformatie doorgemaakt tot een bedrijf dat de focus legt op direct herstel. De combinatie met de propositie van schaderegisseur De Glaslijn, die ook als zelfstandige dienstverlening in de markt wordt aangeboden, is daarbij een belangrijke meerwaarde. Midglas is met haar strategische keuze om onderscheidend te zijn op kwaliteit in plaats van op prijs, uitgegroeid tot een marktleider in de niche van glasverzekeringen. Het productaanbod richt zich op brede klantgroepen: van woningcorporaties tot mkb-bedrijven, woonhuizen en specifieke opstallen. Distributie vindt plaats via het volmachtkanaal en onafhankelijke adviseurs.

Voordegroei

Voordegroei is een financieringsplatform, gericht op het Nederlandse midden- en kleinbedrijf. De Goudse investeert in mkb-leningen, die onder andere via dit platform worden verstrekt. De Goudse heeft sinds 2019 een belang van 10% in Voordegroei B.V. en belegt in mkb-leningen via het Fresh Dutch SME Fund, een gezamenlijk opgezet beleggingsfonds door Voordegroei, vermogensbeheerder OHV Nederland en De Goudse. Het fonds is uniek op de Nederlandse markt, want het is het enige verhandelbare fonds dat zich volledig richt op mkb-leningen waarin particulieren én institutionele partijen (zoals verzekeraars, family offices en vermogensbeheerders) kunnen investeren. Bovendien is er de mogelijkheid om maandelijks in en uit te stappen. Met dit fonds bevorderen wij de toegang tot financiering voor het mkb, versterken wij de economie en stimuleren wij de werkgelegenheid.

Voor de Adviseur

In september 2023 is De Goudse een joint venture, Voor de Adviseur, gestart met Nh1816 Verzekeringen. Voor de Adviseur is een fonds dat zich richt op het financieren van onderlinge overnames en samenwerkingsinitiatieven van onafhankelijke intermediairs. Veel adviseurs willen graag onafhankelijk ondernemer blijven, maar hebben moeite met investeringen in personeel, ICT en compliance. Samenwerken in bedrijfsvoering of een overname kan de oplossing bieden, maar het ontbreekt vaak aan financiering. Voor de Adviseur gaat deze financieringen bieden en wil daarmee een tegenwicht bieden aan de overnames van intermediairs door Private Equity-partijen. Het fonds wordt beheerd door Voordegroei.

LANGETERMIJNVISIE EN STRATEGISCHE CAPABILITIES

De veranderingen en technologische ontwikkelingen volgen elkaar in een steeds sneller tempo op. Met onze middellange-termijnstrategie als vertrekpunt hebben wij een visie gevormd op de ontwikkeling van De Goudse. Vanuit die visie zijn, verdeeld in twee clusters, de zogeheten kerncapabilities gedefinieerd waarin De Goudse wil excelleren.

Het eerste cluster van capabilities betreft data-analyse, portefeuillemanagement en productontwikkeling & beleid. Verzekeringstechnische analyse vanuit Data Driven Riskmanagement vormt de basis voor een diepgaand en meer gedifferentieerd inzicht in de risico's van onze portefeuille. Het is van cruciaal belang dat wij deze inzichten doorvertalen in portefeuillemanagement, een gedifferentieerde acceptatie van risico's en in ons productenassortiment. Zo realiseren wij een meer gefocuste aanpak die moet helpen om ons verder te onderscheiden van de concurrenten.

Het tweede cluster gaat om klantkennis en focus op de klant en zijn of haar adviseur. Kernbegrippen hierbij zijn Customer Relationship Management en digitale klantbeleving. De digitale processen van ons bedrijf moeten volledig gericht zijn op optimalisatie van de interactie tussen De Goudse, de klant en de adviseur. Met andere woorden: ze moeten ons persoonlijke en klantgerichte karakter ondersteunen. De Goudse wil immers een flexibele organisatie zijn die snel inspeelt op veranderingen en samenwerkt met de juiste partners. Daarom zetten wij in op partnermanagement en Agile Change Management.

IT & INNOVATIE

In 2023 hebben wij hard gewerkt aan onze IT-voorzieningen. Hierbij hebben wij veel aandacht besteed aan de digitale mogelijkheden voor onze klanten. Het Goudse portaal is verbreed en verdiept, en met onze partner VCSW hebben we de eerste salariskoppelingen in het inkomendomein gerealiseerd.

In 2023 zijn wij in het kader van onze Nieuw Leven-strategie gestart met de implementatie van het Insurance Platform INSIS. Met een meerjarig programma willen wij uiteindelijk alle levenproposities onderbrengen

in dit systeem. In de loop van 2024 verwachten wij de volledige ANW-portefeuille naar INSIS geconverteerd te hebben. Daarmee nemen wij afscheid van een stuk technical debt en hopen wij eveneens een gedeelte van onze kostenbesparingen in het Levenbedrijf te kunnen realiseren. Uiteindelijk doel is het realiseren van een kostenefficiënt en concurrerend Levenbedrijf.

De Europese Commissie heeft in 2023 de Digital Operational Resilience Act uitgevaardigd (DORA). DORA is een Europese verordening met als doel dat financiële organisaties hun IT-risico's beter gaan beheersen en daarmee weerbaarder worden tegen cyberdreigingen. Instellingen hebben tot 17 januari 2025 om compliant te zijn met de verordening. De Goudse is een project gestart teneinde DORA te implementeren. Inmiddels heeft er een gap analyse plaatsgevonden en op basis daarvan worden de benodigde acties in 2024 uitgevoerd.

De investering in change & digitalisering was hoog in 2023 en blijft de komende jaren ook hoog. Dit is ook een van de redenen dat we concrete stappen hebben gemaakt in de “wendbare Goudse”, waarin de agile manier van werken (SAFE) een plek heeft.

In 2023 hebben wij stappen gezet in het benutten van een aantal innovatieve kansen. Voorbeelden hiervan zijn:

- visuele inspectie op afstand met Spotr;
- ZKP-technieken (Zero Knowledge Proof) voor non-concurrentiële data-uitwisseling (bijvoorbeeld ter herkenning van dubbele claims);
- “RegelApp”-prototype met onderliggende generatieve AI-technologie om regeldruk bij adviseur en ondernemer te verminderen.

COMMERCIELE TRENDS & ONTWIKKELING

Zakelijke markt Schade en Inkomen

De groei van onze portefeuille op de zakelijke schademarkt heeft zich in 2023 doorgezet. De Erkend MKB-adviseurs (EMA's) hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. Wij werken inmiddels samen met circa 275 EMA's. Zij zijn verantwoordelijk voor ongeveer 50% van onze nieuwe zakelijke schadeproductie. Hun gezamenlijke portefeuille groeide van EUR 32,2 mln. naar EUR 37,1 mln. (+15%). Dit vormt nu 45% van onze totale zaakschadeportefeuille. De dienstverlening van deze EMA's is volledig gebaseerd op risicomangement.

Op de zakelijke schademarkt focussen wij op zes branches waarin wij ons verder specialiseren. Het gaat om bouw en horeca, zakelijke dienstverlening, detailhandel, groothandel en persoonlijke dienstverlening. Ook bieden wij pakketten voor de metaalsector en - via De Zeeuwse - de agrarische en hippische sector.

Particulieren

Wat de particuliere schademarkt betreft, richten wij ons op het behoud van onze portefeuille en een goede dienstverlening. De omzet van onze

particuliere portefeuille is voor het eerst sinds jaren iets gedaald. De portefeuille is in 2023 gekrompen met 2% (2022: groei 2%). Deze krimp wordt verklaard door een daling van de omzet bij motorrijtuigen, als gevolg van bewuste keuzes in onze tarifiering. De andere Zaakschade producten groeien daarentegen wel qua premie.

De bestaande levenportefeuille ontwikkelt zich in overeenstemming met de prognose. Voor de komende jaren richten wij ons met de levenstrategie (Nieuw Leven) op de thema's Wonen, Vergrijzing en Zzp. In 2023 zijn er goede resultaten geboekt op de thema's Wonen (ORV) en Vergrijzing (direct ingaande lijfrente).

Volmachten

Het volmachtkanaal heeft de afgelopen jaren een enorme kwaliteitsslag gemaakt. Met de introductie van het Werkprogramma Risicobeheersing en diverse Leidraden wordt steeds meer invulling gegeven aan de verbetering van de (bedrijfs)processen en het rendement in de volmachtketen. Daarnaast is het rendement afgelopen jaren sterk verbeterd, mede als gevolg van verschillende maatregelen die we hebben ingezet. Ook op het gebied van verzuimverzekeringen zijn flinke verbeterlagen gemaakt. De re-integratiebegeleiding die vanuit onze gevolmachtigden wordt geboden, wordt ook steeds professioneler, wat de schadelastbeheersing ten goede komt.

Aan de schadekant streven wij naar een goede balans in portefeuille-verdeling van onze volmachttekening, met name door minder accent te leggen op autoverzekeringen. Bij de verzuimvolmachten kijken wij vooral naar de kwaliteit van de (re-integratie) dienstverlening en zijn wij kritisch op partijen met een sterke focus op volume. Onze focus ligt op volmachtpartijen die passen bij het profiel van De Goudse. Dit zijn met name partijen die dicht bij de markt en hun klanten staan.

Expat & Reis

In Nederland richt De Goudse zich met een gespecialiseerd team op expat- en reisverzekeringen. Speerpunten zijn onze collectieve expatverzekering voor kleine tot middelgrote ondernemingen met maximaal vijftig medewerkers in het buitenland en zzp'ers met een eigen onderneming in het buitenland. De portefeuille blijft stabiel. Wij zien nog steeds een groei van het aantal bij De Goudse verzekerde impats. Dankzij onze persoonlijke benadering, specialistische kennis, aanvullende diensten en snelle en adequate dienstverlening en de samenwerking met partners zoals de ANWB en Air Doctor bieden wij voortdurend een steeds verder verbeterde, persoonlijke en onderscheidende oplossing.

De Zeeuwse

De Zeeuwse richt zich met gespecialiseerde teams en een eigen identiteit op schade- en inkomensverzekeringen. Het bedrijf maakt de laatste jaren een flinke groei door, die voor een belangrijk deel afkomstig is uit de garage-, hippische en agrarische branche. Het totale (bruto)premie-inkomen is inmiddels EUR 114,0 mln. Voor

haar niches (met name agrarisch en hippisch) heeft De Zeeuwse een landelijke propositie ontwikkeld. De Zeeuwse onderscheidt zich als 'regionale' verzekeraar door maatwerk en een persoonlijke klantbediening. Dit komt ook tot uitdrukking in de kernwaarden: Persoonlijk, Oplossingsgericht, Bereikbaar, Zeeuws en Deskundig. De Zeeuwse is maatschappelijk zeer betrokken en ondersteunt het Zeeuwse bedrijfsleven sinds 2016 als investeerder in het Zeeuws Participatiefonds. Het Zeeuws Participatiefonds verstrekt risicodragend kapitaal voor groeiende ondernemingen met een substantiële impact op de Zeeuwse economie en werkgelegenheid.

Anker

Anker is gespecialiseerd in crew-verzekeringen voor de maritieme branche. Daarnaast biedt Anker reisverzekeringen en voert zij zelfstandig rechtsbijstandverzekeringen en vrijetijdverzekeringen

V.l.n.r. Robbert Prins, Pieter de Frel, Geert Bouwmeester, Marcel Moons

Performance

COMMERCIELE ONTWIKKELINGEN

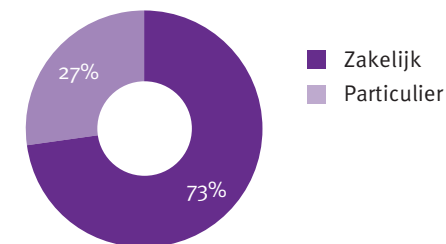
Premie-inkomen De Goudse N.V.

De omzet in 2023 is gegroeid, met name door stijging van de premies van het Schadebedrijf. De periodieke omzet in het Levenbedrijf is gedaald met 6%, het Schadebedrijf steeg met 3%.

Groei periodieke premie vlakkt af

In 2023 is ons totale periodieke premie-inkomen (exclusief koopsomproductie in het Levenbedrijf en omzet VLC) gegroeid met 4% (2022: 11%) naar EUR 772,9 mln. (2022: EUR 743,0 mln.). De groei wordt voornamelijk verklaard door indexering van onze premies en naverrekening bij Inkomen. Daarnaast is ook het aantal verzekeringen toegenomen. De grootste groeier qua omzet is Anker Insurance Company N.V. (Anker). De omzet van Anker groeide in 2023 met 55%. Dit komt met name omdat 2023 het eerste volledige jaar aan premie betreft (2022: drie kwartalen). Daarnaast zijn de groeicijfers van De Zeeuwse (zowel schade- als inkomensverzekeringen) met 6%, Inkomen (2%) en Expat & Reis (8%) boven onze verwachting. De omzet van koopsommen bedroeg EUR 135,5 mln. (2022: EUR 86,2 mln.). Dit resulteerde in een totaal premie-inkomen van EUR 908,4 mln. (2022: EUR 829,2 mln.) exclusief omzet van VLC.

Het premie-inkomen van de particuliere en zakelijke producten is in 2023 gestegen met 4%. De verhouding tussen de omvang van de zakelijke en particuliere portefeuilles is licht veranderd ten opzichte van 2022, waarbij de zakelijke portefeuille met 1 procentpunt steeg. De zakelijke portefeuille is harder gegroeid dan de particuliere portefeuille, wat aansluit bij onze primaire focus.

Totale premie-inkomen EUR 772,9 mln.

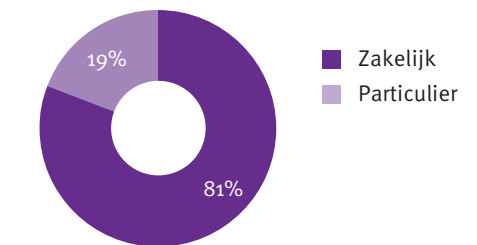
Periodieke verzekeringstechnische premie-inkomen De Goudse N.V.

Premieomzet Goudse Schadeverzekeringen N.V.

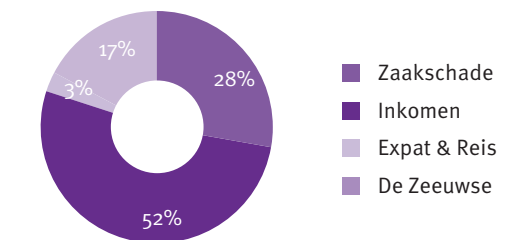
De premieomzet van Goudse Schadeverzekeringen N.V. stijgt in 2023 met EUR 16,6 mln. naar EUR 659,9 mln. (2022: EUR 643,3 mln.). Deze groei wordt voornamelijk verklaard door Inkomen (2%), De Zeeuwse (6%) en Expat & Reis (8%). Deze groei wordt grotendeels verklaard door indexering, aanpassing van tarieven en naverrekening bij Inkomen.

Door de sterkere groei is het aandeel van de zakelijke portefeuille in 2023 toegenomen ten opzichte van de particuliere portefeuille (2022:

zakelijk 80% en particulier 20%). Binnen de portefeuille van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is de premieomzet van EUR 659,9 mln. als volgt verdeeld:

Totale premie-inkomen EUR 659,9 mln.

Totale premie-inkomen EUR 659,9 mln.

Premieomzet verdeling Goudse Schadeverzekeringen N.V.

De verdeling van de premieomzet over de branches is in 2023 nagenoeg gelijk gebleven aan 2022. Het aandeel van De Zeeuwse en Inkomen zijn gegroeid ten gunste van het aandeel van Zaakschade.

Zaakschade

De totale verdiende premie van Zaakschade is in 2023 gestegen met 3% (2022: 4%) en is uitgekomen op EUR 188,4 mln. (2022: EUR 183,2 mln.). Deze groei wordt voornamelijk verklaard door indexering van onze premies. We zien dat onze schadelast, kosten voor herverzekering en interne kosten stijgen als gevolg van inflatie. We zijn daarom ook genoodzaakt om onze premies te verhogen. De Zaakschade markt is een concurrerende markt en behoorlijk prijsgevoelig (met name particulier), waardoor we onze groei iets zien afremmen ten opzichte van de jaren voordat de hoge inflatie intrad. Dit komt het meest tot uiting in de ontwikkeling van de premie van onze portefeuille motorrijtuigen.

Provinciale distributie

In 2023 is de omzet van de provinciale tekening van Zaakschade met 4% gestegen (2022: 5%). Nieuwe productie in samenhang met premieverhogingen, voornamelijk als gevolg van indexaties, hebben bij de provinciale tekening gezorgd voor een groei van de omzet. De omzet van onze zakelijke portefeuille groeit met 8% (2022: 7%). Bij zakelijk worden de verzekeringen door middel van verschillende

brancheconcepten verkocht. Via Erkend MKB-adviseurs (EMA's) biedt De Goudse onderscheidende dienstverlening op het gebied van risicomanagement voor mkb-ondernemingen. De groei van de portefeuille van verzekeringen die via EMA's zijn afgesloten neemt harder toe dan de gehele portefeuille. Hierdoor stijgt het aandeel van de portefeuille via EMA van 43% per eind 2022 naar 45% per eind 2023.

De omzet van onze particuliere portefeuille is voor het eerst sinds jaren iets gedaald. De portefeuille is in 2023 gekrompen met 2% (2022: groei 2%). Deze krimp wordt verklaard door een daling van de omzet bij motorrijtuigen, als gevolg van bewuste keuzes in onze tarifiering. De andere Zaakschade producten groeien daarentegen wel qua premie.

Distributie via volmachten

In 2023 is de omzet van de volmachten gestegen met 2% (2022: 3%). Het aandeel volmachten bij Zaakschade is circa 1/3 van het totaal aan premie van Zaakschade. Waar bij de provinciale tekening het zakelijke aandeel groter is, is bij volmachten het particuliere aandeel groter. We zien dat de beweging van de groei bij volmachten hetzelfde ontwikkelt als provinciaal. Omdat het aandeel particulier groter is, zien we bij volmachten een iets lagere groei dan bij provinciaal. Ook bij de volmachten krimpt onze portefeuille bij motorrijtuigen als gevolg van eerder gemaakte strategische keuzes en tariefstelling. Daar staat wel een behoorlijke groei bij brand en aansprakelijkheid tegenover. Het zakelijke aandeel bij volmachten stijgt in lijn met provinciaal een stuk harder dan particulier, wat aansluit bij onze primaire focus.

Inkomen

De totale omzet van Inkomen is in 2023 gestegen met 2% (2022: 7%). Het onderdeel Inkomen is het grootste onderdeel binnen Goudse Schadeverzekeringen N.V. met een totale omzet van EUR 342,2 mln. (2022: EUR 334,0 mln.). We richten ons zowel op collectieve inkomensverzekeringen (met name Verzuim, WIA, WGA) als individuele inkomensverzekeringen (arbeidsongeschiktheid). Dit doen we voornamelijk via provinciale distributie, maar ook via volmachten.

Provinciale distributie

De provinciale omzet van Inkomen is in 2023 gegroeid met 3% (2022: 7%). In 2023 is de omzet de grens van EUR 300 mln. gepasseerd en geëindigd op EUR 307,1 mln. (2022: EUR 297,2 mln.). De groei van de omzet wordt verklaard door de groei bij Inkomen Collectief. Premie-aanpassingen en premie mutaties uit naverrekeningen hebben met name bij de verzuimverzekering tot een groei geleid van 6% (2022: 7%). De premies uit naverrekeningen namen sterker toe dan verwacht door grotere loonsommen van verzekerde werknemers. De omzet bij WIA en WGA groeide ook doordat het royement lager was dan we hadden verwacht. De portefeuille van Inkomen Individueel bleef in 2023 stabiel ten opzichte van voorgaand jaar. Door de stijging van de rente krijgt de bestaande portefeuille korting verwerkt op de premie. Dit heeft de groei bij Inkomen Individueel in dit jaar gedempt.

Distributie via volmachten

Waar de provinciale omzet toenam bij Inkomen, nam de omzet via volmachten met 4% af. De groei bleef hierachter. Verzekerde sommen namen in tegenstelling tot provinciaal iets af. Dit zagen we vooral in de uitzendbranche.

Expat & Reis

Bij Expat & Reis focussen we op een nichemarkt en bieden wij met name verzekeringsoplossingen voor expats aan op het gebied van ziektekosten, arbeidsongeschiktheid en schade. De omzet van Expat & Reis is in 2023 met 8% (2022: 6%) gestegen. Na de coronaperiode en alle huidige geopolitieke ontwikkelingen is dit groeipercentage hoger dan we hadden verwacht. De omzet van Expat & Reis komt hiermee uit op EUR 17,6 mln. (2022: EUR 16,5 mln.).

De Zeeuwse

De Zeeuwse richt zich met een gespecialiseerd team en een eigen identiteit op schade- en inkomensverzekeringen zowel via provinciale distributie als via volmachten. De Zeeuwse is actief in de regio Zuidwest-Nederland en richt zich, samen met gespecialiseerde adviseurs, op het hele land bij de kernbranches agrarisch, hippisch en garage. Het totale (bruto) premie-inkomen is in 2023 gestegen naar EUR 114 mln. (2022: EUR 107 mln.). Dit betreft voor 2023 een groei van 6% (2022: 9%). Deze groei van het premie-inkomen is zowel zichtbaar bij de schade- als inkomensverzekeringen.

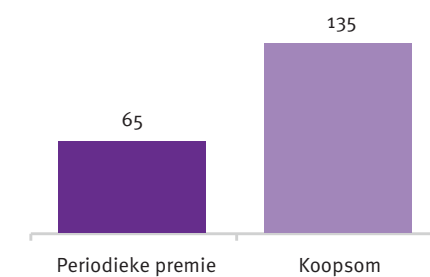
Premieomzet Goudse Levensverzekeringen N.V.

De periodieke premieomzet van Goudse Levensverzekeringen N.V. is in 2023 licht gedaald ten opzichte van 2022 met EUR 3,8 mln. naar EUR 64,7 mln. (2022: EUR 68,5 mln.).

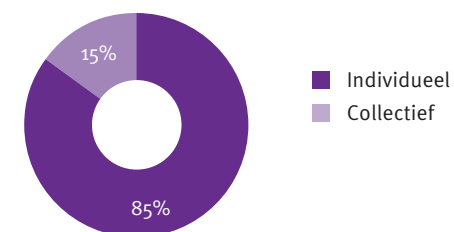
Er is sprake van een daling in de omzet van onze collectieve levensverzekeringen naar EUR 10,0 mln. (2022: EUR 12,4 mln.). De afname komt met name door omzetzijdeling van de overlijdensrisicodekkingen die onderdeel uitmaken van de SCOR-propositie voor pensioenfondsen. Tegenover deze afname stond een toename binnen het zakelijke segment van ANW-verzekeringen.

De omzet van individuele levensverzekeringen is licht gedaald met EUR 1,4 mln. naar EUR 54,8 mln. (2022: EUR 56,2 mln.). De daling wordt vooral veroorzaakt door beleggingsverzekeringen. Bij traditionele verzekeringen is ook sprake van een lichte daling, maar daar wordt de afname van de portefeuille voor een groot deel gecompenseerd door de productie van ORV-verzekeringen. Dit laatste product is een belangrijke pijler binnen de Nieuw Leven-strategie. Via de Nieuw Leven-strategie wil De Goudse een kostenefficiënt Levenbedrijf inrichten, waarbij het tegen lage kosten een lopende portefeuille kan beheren en door middel van een korte "time to market" nieuwe producten kan implementeren en aanpassen.

De omzet via koopsommen was in 2023 opnieuw hoog met EUR 135,5 mln. en was daarmee zelfs EUR 49,3 mln. hoger dan vorig jaar (2022: EUR 86,2 mln.). Vooral de omzet van garanti kapitaal-koopsommen (voor Direct Ingaande Lijfrentes) was aanmerkelijk hoger in 2023. De omzet van beleggingskoopsommen bleef, mede door de relatief hoge marktrente, achter bij de verwachtingen. De omzet hiervan was met EUR 5,1 mln. lager dan vorig jaar (2022: EUR 11,6 mln.).

Premieomzet in mln. EUR

Premieomzet in mln. EUR

RESULTATEN PER SEGMENT

Resultaat De Goudse N.V.

Een positief resultaat ondanks veel volatiliteit

Het afgelopen jaar zorgde net als in 2022 voor veel volatiliteit in onze resultaten. De inflatie is sinds 2022 hoog en daalde in de loop van 2023 naar een normaler niveau maar bleef hoog. Waar in 2022 vooral de energiecrisis zorgde voor een hoge inflatie, was het in 2023 vooral het levensonderhoud wat zorgde voor hogere inflatiecijfers, waarmee in talloze huishoudens financiële zorgen blijven. Het huidige prijspeil wordt steeds normaler, omdat nieuwe CAO's in 2023 zijn afgesloten met hoge salaristijgingen. Dit zien we ook terug in de nieuwe CAO van het verzekeringsbedrijf die voor 2024 is vastgelegd. Deze hogere inflatie heeft in 2023 ervoor gezorgd dat wij onze premies moesten verhogen, omdat we zagen dat de schadelast en kosten toenamen. Een toename hiervan raakt ook de ontwikkeling van onze (marktwaarde) voorzieningen. We zien dit vooral bij de langlopende producten.

Ook de ontwikkeling van de rente bleek in 2023 weer behoorlijk van invloed op onze resultaten. Waar de rente eerst maar bleef stijgen, daalde deze aan het einde van het jaar. De ontwikkeling van de rente zorgde dat wij de rekenrente in onze voorzieningen bij verschillende Schade- en Levenproducten hebben verhoogd. De daling van de

hypotheekrente aan het einde van het jaar heeft gezorgd voor positievere resultaten op onze beleggingen dan verwacht. We zagen dit vooral terug in de waardering van hypotheekfondsen. We merken dat deze volatiliteit zorgt dat onze resultaten steeds meer worden gedreven door marktwaardeontwikkelingen en we daardoor meer te maken hebben met schommelingen in het resultaat.

Het resultaat na belastingen van De Goudse N.V. bedraagt EUR 16,4 mln. (2022: EUR 32,2 mln.). Onderliggend is het resultaat iets hoger dan het gerapporteerde resultaat, maar lager dan we hadden gehoopt. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere schadelast en kosten bij Zaakschade, hogere schadelast bij De Zeeuwse en een hogere schadelast bij Inkomen Individueel. We zien dit vooral terug in duurdere letselschades (Zaakschade en De Zeeuwse) en langere invalidering (Inkomen Individueel).

Er zijn daarnaast grote positieve effecten verwerkt in dit boekjaar:

- De volatiele rente heeft gezorgd dat de waarde van onze beleggingen (met name hypotheekfondsen) aan het einde van het jaar hoger is geworden. Dit heeft een positief effect gehad op het resultaat.
- De stijgende rente heeft gezorgd dat wij de tariefrente in onze producten hebben bijgesteld. Hiermee zijn de rekenrentes in de voorzieningen verhoogd bij diverse Schade- en Levenproducten wat een positief effect heeft gehad op het resultaat.
- De verkoop van beleggingen in aandelen.

Er zijn daarentegen ook grote negatieve effecten verwerkt in dit boekjaar:

- Door hogere inflatie hebben wij een hoger kostenniveau en een hogere schadelast.
- De wijzigingen met betrekking tot kosten en rekenrentes in de boekwaardevoorzieningen hebben impact gehad op de toereikendheidsratio van Goudse Levensverzekeringen N.V. Het toetsaldo nam af en diende aangezuiverd te worden.

We verwijzen voor verdere toelichting van het resultaat naar de toelichting van het resultaat van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V.

De solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. is gedaald naar 180% (2022: 193%) en ligt boven het targetniveau van het kapitaalbeleid.

Met de aanstaande verkoop van ons aandeel in VLC & Partners B.V. zijn we voornemens verder te investeren in onze strategische pijlers, waaronder het verder investeren in ons Leven- en Schadebedrijf. Tevens zal door de verkoop de solvabiliteit van De Goudse N.V. met meer dan 100% gaan stijgen.

Kostenratio laat een lichte stijging zien

De reguliere kosten zijn in 2023 toegenomen met EUR 7,9 mln. tot

EUR 103,8 mln. (2022: EUR 95,8 mln.). Deze stijging is te verklaren door hogere kosten voor intern personeel, doordat wij in 2023 gemiddeld +46 FTE hogere interne bezetting hadden dan in 2022 om de commerciële groei te faciliteren en intern de ondersteunende processen beheerst te laten verlopen.

De omvang van de reguliere kosten als percentage van de omzet is in 2023 gestegen naar 14,3% (2022: 13,5%).

RESULTAAT GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.

Het inkomensdomein zorgt voor een ruim positief resultaat

Het technisch resultaat van Goudse Schadeverzekeringen N.V. bedraagt EUR 37,0 mln. (2022: EUR 21,5 mln.). Het totale resultaat van Inkomen zorgt voor dit mooie resultaat. Bij Inkomen zorgde een hogere premie, een lagere schadelast en een hoger beleggingsresultaat voor een ruim positief resultaat. Het rendement bij Zaakschade en bij Expat & Reis was in 2023 negatief. Zaakschade is vooral negatief door resultaten bij de Motorrijtuigen WA-dekking. De ontwikkeling van de schadelast van letsel blijft een continu punt van aandacht. Bij Expat & Reis is dit jaar sprake van een hogere schadelast gerelateerd aan ziektekosten en arbeidsongeschiktheid. Voor verdere toelichting per segment verwijzen wij naar de toelichting hieronder.

Naast het positieve resultaat, heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. vooruitgang geboekt in het versterken van het ‘Goudse huis’. In 2023 hebben wij een belang genomen van 35% in een nicheverzekeraar Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V. en de gerelateerde dienstverlener voor schadeherstel De Glaslijn. Deze nicheverzekeraar is marktleider met betrekking tot glasverzekeringen. Daarnaast is in 2023 een belang genomen van 20% in Onderlinge Waarborgmaatschappij Szasz U.A. Het uitgangspunt van de samenwerking is om de positie van beide bedrijven in de verzekeringsmarkt te versterken en het mkb nog beter te kunnen bedienen. Deze transacties passen binnen onze strategische doelen om ons nadrukkelijker te richten op niches.

De solvabiliteitsratio van Goudse Schadeverzekeringen N.V. is gedaald naar 168% (2022: 182%) en ligt boven het targetniveau van het kapitaalbeleid.

Zaakschade

Het technisch resultaat van Zaakschade in 2023 bedraagt EUR 0,7 mln. (2022: EUR 1,7 mln.). De resultaten bij de verschillende Zaakschade gerelateerde producten waren divers. Waar Motorrijtuigen (WA-dekking) en Rechtsbijstand zijn geëindigd op een negatief technisch resultaat, wordt dit gecompenseerd door de positieve resultaten bij Brand, Motorrijtuigen (Casco-dekking), Aansprakelijkheid en Ongevallen. Ontwikkelingen gerelateerd aan letselschades (Motorrijtuigen WA) en een hoge claimfrequentie bij Rechtsbijstand zorgden voor een hoge schadelast, waar de schadelast bij Brand (zelfs met een aantal grote branden), Aansprakelijkheid en Ongevallen lager uitkwam dan verwacht. Bij Motorrijtuigen Casco kwam dit lager uit dan onze

verwachtingen vanwege inflatie, maar bleef ruimschoots positief. Na een bewogen jaar 2022 met grote stormen, een toenemende verkeersdrukte na Corona, een hoge inflatie en een volatiele rente, hebben deze effecten zich grotendeels voortgezet in 2023. Als gevolg van de hoge inflatie zien wij de gemiddelde schadelast per schadegeval en de interne kosten stijgen. Daarnaast verhardt de herverzekeringsmarkt met hogere herverzekeringspremies en een toename van de eigen behouden tot gevolg. Dit heeft effect op onze marges. Waar de renteontwikkeling voorgaand jaar zorgde voor negatieve beleggingsresultaten, was dit voor 2023 tegenovergesteld. Met name de daling van de rente aan het einde van het jaar leverde positievere beleggingsresultaten op dan verwacht. Daarnaast viel de schadelast van de stormen (o.a. Poly, Ciaran en Pia) in het 2e half jaar mee, wat een belangrijke bijdrage leverde aan het positieve resultaat bij Brand. In 2023 heeft een schattingswijziging plaatsgevonden in de berekening van de IBNR-voorziening. De wijze van disconteren is aangepast en heeft gezorgd voor een eenmalige last van EUR -1,7 mln.

Provinciale distributie

Het technisch resultaat van de provinciale distributie bedraagt EUR 2,2 mln. (2022: EUR -1,4 mln.). Dit positieve rendement wordt bepaald door resultaten van onze zakelijke portefeuille, wat aansloot bij onze verwachtingen. Vooral het technisch resultaat bij Brand, Aansprakelijkheid en Motorrijtuigen Casco waren gunstig. Bij Brand hebben we last gehad van een aantal grote branden in 2023, waarbij we een deel hebben kunnen verhalen op de herverzekeraar. Verder was de ontwikkeling van de schadelast gunstig door o.a. beperkt effect van weersinvloeden. Bij Aansprakelijkheid en Motorrijtuigen Casco was de schadelast lager dan we hadden verwacht. De particuliere portefeuille eindigt qua technisch resultaat negatief en dit wordt voornamelijk verklaard door een krimp van onze motorrijtuigenportefeuille in combinatie met een hoge schadelast bij Casco (inflatie) en WA (letsel), alsmede een hoge claimfrequentie bij Rechtsbijstand. Overeenkomstig Zakelijk was de schadelast bij Brand en Aansprakelijkheid gunstig.

Distributie via volmachten

Het technisch resultaat via de volmachten eindigt dit jaar negatief op EUR -1,9 mln. (2022: EUR 3,0 mln.). Waar de laatste jaren de volmachten hebben gezorgd voor een consistent ruim positief resultaat, was 2023 een minder jaar. Met name grote schades bij Brand, Motorrijtuigen en Aansprakelijkheid in combinatie met hogere kosten hebben gezorgd voor een negatief rendement.

Indirecte tekening

Op de indirecte tekening is dit jaar een positief resultaat behaald van EUR 0,4 mln.

Inkomen

Het technisch resultaat bij Inkomen bedraagt EUR 40,2 mln. (2022: EUR 12,6 mln.). Het resultaat is voor 2023 behoorlijk hoger uitgekomen dan voorgaand jaar. Dit heeft meerdere verklaringen. Bij Inkomen Collectief

zorgen de resultaten bij Verzuim, WIA en WGA-eigenrisicoverzekering voor een belangrijke bijdrage aan dit resultaat. Het resultaat van Verzuim wordt positief beïnvloed door positievere uitloop van oude schadejaren als gevolg van naverrekening van premies, waar premies nog stijgen door hogere verzekerde loonsommen. De schadelast van het huidige schadejaar is op het laagste niveau sinds jaren. We verwachten daar voor volgend jaar ook nog positieve uitloop als gevolg van naverrekening. We zien deze ontwikkeling van de schadelast zowel bij de provinciale distributie als bij de volmachten. Waar de laatste jaren in het teken stonden van de coronapandemie, normaliseert de meldingsfrequentie. Het niveau van het aantal ziektegevallen in de portefeuille neemt ieder jaar nog wel toe. Deze ontwikkeling in het verzuim is in de hele markt zichtbaar. Het positieve resultaat bij WIA wordt sterk beïnvloed door een hogere premie dan verwacht door lager royement en een vrijval van voorzieningen vanwege een stijging van de rekenrente in de berekening hiervan. Daarnaast was sprake van een hoger beleggingsresultaat dan verwacht. Ook het technisch resultaat bij WGA-eigenrisicoverzekering was ruim positief vanwege dezelfde bovengenoemde redenen als bij WIA. Zowel bij WIA als WGA-eigenrisicoverzekering houden wij rekening met de achterstanden van keuringen bij het UWV. We verwachten dat de huidige getroffen voorzieningen voldoende zijn om de instroom hiervan te dekken. Ook Inkomen Individueel eindigt dit jaar ruim positief door een lagere schadelast vanwege een stijging van de rekenrente (van 1% naar 2,5%) om de voorziening voor periodieke uitkeringen te berekenen en een hoger beleggingsresultaat. We zien de schadefrequentie van de portefeuille na de coronapandemie dalen. Waar de schadefrequentie gemiddeld wat is afgenomen, zien we daarentegen wel dat de gemiddelde ziekteduur toeneemt. Bij een aantal beroepen vraagt dit extra aandacht.

Provinciale distributie

Het technisch resultaat bij de provinciale distributie is uitgekomen op EUR 36,0 mln. (2022: EUR 10,9 mln.). Zoals hierboven beschreven leveren alle grote inkomensproducten een belangrijke bijdrage aan dit ruime positieve resultaat. Een hogere premie, een lagere schadelast en een hoger beleggingsresultaat zijn de belangrijkste redenen hiervan.

Distributie via volmachten

De distributie van de volmachten is bij Inkomen vooral gericht op Inkomen Collectief (Verzuim). Verder hebben wij een uitlopende portefeuille gerelateerd aan Inkomen Individueel. Het technisch resultaat van 2023 is uitgekomen op EUR 4,2 mln. (2022: EUR 1,7 mln.). Een gunstige schadelastontwikkeling op zowel oude schadejaren als het huidige schadejaar hebben gezorgd voor dit ruim positieve resultaat. Dit zien we zowel terug bij Inkomen Collectief als bij Inkomen Individueel.

Expat & Reis

Het technisch resultaat van Expat & Reis is dit jaar negatief geëindigd op EUR -1,7 mln. (2022: EUR 1,2 mln.). Met name een hogere schadelast

heeft gezorgd voor dit negatieve resultaat. Dit wordt vooral veroorzaakt door hogere ziektekosten en arbeidsongeschiktheid. Een select aantal nieuwe schades gerelateerd aan arbeidsongeschiktheid kan bij Expat & Reis al snel zorgen voor volatiele resultaten.

De Zeeuwse

Het technisch resultaat van De Zeeuwse bedraagt EUR -2,3 mln. (2022: EUR 6,0 mln.). Dit wordt verklaard door het negatieve technisch resultaat bij Zaakschade. De ontwikkeling van de schadelast bij letsel is in dit jaar negatief geweest door frequentie en een aantal grote letselschades. Hierdoor is het technisch resultaat bij Motorrijtuigen negatief. De andere Zaakschade gerelateerde producten zijn positief geëindigd, maar qua resultaat niet hoog genoeg om bij Zaakschade dit jaar positief te eindigen. Het technisch resultaat van Inkomen is positief door een lagere schadelast bij Verzuim in combinatie met een hogere premie vanwege naverrekening.

RESULTAAT GOUDSE LEVENSVZERKERINGEN N.V.

Het technisch resultaat van Goudse Levensverzekeringen N.V. is per saldo uitgekomen op EUR -20,6 mln. (2022: EUR 26,3 mln.). Dit is lager dan verwacht. In 2023 zijn enkele schattingswijzigingen verwerkt die in eerste instantie een positief effect hadden op het resultaat. Het gaat hier om het aanpassen van de tariefrente (rekenrente) in de boekwaardevoorzieningen van ANW (van 1% naar 2,75%) en Direct Ingaande Lijfrentes (van 1% naar 2%). Dit is op basis van de aanpassingen in de tariefstelling in de respectievelijke producten.

Het resultaat is uiteindelijk in sterke mate negatief beïnvloed door wijzigingen in de marktwaardevoorzieningen, die via de toereikendheidstoets, middels een toevoeging aan de toetsaldovoorziening, ook effect hadden op het boekwaarderesultaat. Zo bleek het noodzakelijk om de kostenvoorziening met EUR 20,9 mln. te verhogen, onder meer door een toename van de verwachte kosten per polis (deels inflatie-effect) op met name langlopende levensverzekeringen. De negatieve effecten vanuit de marktwaardeberekeningen en beleggingsopbrengsten waren groter dan de positieve effecten aan de verplichtingenkant wat resulteerde in een toetsaldocorrectie.

In 2023 zijn kosten gemaakt ten behoeve van de uitvoering van de Nieuw Leven-strategie. Een gedeelte van de kosten is geactiveerd en zal in 10 jaar worden afgeschreven. De overige kosten maken deel uit van het technisch resultaat.

De solvabiliteitsratio van Goudse Levensverzekeringen N.V. is licht gestegen naar 154% (2022: 146%) en ligt boven het targetniveau van het kapitaalbeleid.

RESULTAAT VLC & PARTNERS B.V.

De omzet van VLC & Partners bedraagt ultimo 2023 EUR 74,5 mln. (2022: EUR 68,1 mln.). Dit betreft een stijging van 9% ten opzichte van

Duurzaamheid

2022. Het bruto resultaat van VLC na aftrek van het derdenaandeel (Van Luin en Bielderman Koetsier) bedraagt EUR 3,3 mln. (2022: EUR 0,5 mln.). De stijging van het resultaat ten opzichte van 2022 is met name het gevolg van een hogere omzet dan vorig jaar die groter is dan de kostenstijging in 2023.

Door VLC & Partners is in 2023 de volgende overname gedaan: per 1 januari 2023 is Essentic overgenomen door VLC & Partners.

RESULTAAT ANKER INSURANCE COMPANY N.V.

De premieomzet van Anker bedraagt ultimo 2023 EUR 48,2 mln. (2022: EUR 31,1 mln.). Deze stijging van 55% wordt voornamelijk verklaard doordat Anker in 2022 drie kwartalen onderdeel was van De Goudse en in 2023 voor een heel jaar. Het bruto resultaat van Anker over 2023 bedraagt EUR 0,6 mln. (2022: EUR 1 mln. negatief). Het resultaat wordt positief beïnvloed door de hogere omzet, terwijl de schadelast stijgt en de beleggingsopbrengsten lager zijn.

De solvabiliteitsratio van Anker is gedaald naar 163% (2022: 173%).

VOORUITBLIK 2024

Om te beginnen zal 2024 voor De Goudse een mooi feestelijk jaar zijn, waarbij wij zullen stilstaan bij ons 100-jarig jubileum. Gedurende het jaar zijn hier meerdere festiviteiten voor gepland voor diverse doelgroepen, waaronder adviseurs, gepensioneerden en het personeel.

De CAO van het verzekeringsbedrijf is voor 2024 afgesloten met een stijging van de salarissen van 8%. Dit was overeenkomstig onze verwachtingen, maar zal leiden tot een hogere kostendruk. Deze stijging van de salarissen is voor de bepaling van de marktwaardevoorzieningen ultimo 2023 meegenomen in de kostenvoorzieningen.

We verwachten voor 2024 in lijn met 2023 autonome premiegroei, maar merken dat de groei zich moeilijker ontwikkelt dan we de laatste jaren gewend waren. De afvlakking van de premiegroei, in combinatie met het effect van de hoge inflatiecijfers van de afgelopen jaren en hiermee kostengroei, zal nadruk leggen op het beheersbaar houden van onze kostenratio's. Bij Zaakschade zien we daarnaast dat de verharde herverzekeringmarkt zal leiden tot hogere herverzekeringpremies in combinatie met meer eigen risico. De ontwikkeling van de financiële markten (o.a. renteontwikkeling) kan daarnaast blijven zorgen voor volatiele beleggingsresultaten en schommelingen in onze voorzieningen. Al deze ontwikkelingen zullen leiden tot verdere focus op portefeuillemanagement en indien gewenst zal dit vragen om bijsturing.

Eind 2023 is bekend geworden dat wij voornemens zijn ons belang van VLC & Partners B.V. te verkopen aan Howden Insurance. Wij verwachten dat deze transactie medio 2024 zal worden afgerond. Dit zal een positief effect hebben op het verwachte resultaat voor 2024. Met de inkomsten vanuit deze transactie zijn wij van plan verder te investeren in het Levenbedrijf (Nieuw-Leven strategie), voornemens een gedeelte van het vreemd vermogen af te lossen en onze beleggingsmix verder te optimaliseren. Daarnaast willen we ook graag verder investeren in ons Schadebedrijf wat aansluit bij onze strategie. Door de afronding van de verkoop zal de solvabiliteit van De Goudse N.V. met meer dan 100% stijgen.

Er is veel aandacht geweest voor beleggingsverzekeringen, zowel in de media als vanuit de politiek en vanuit onze toezichhouders. Met name belangenorganisaties van polishouders hebben hun focus op dit onderwerp. In navolging op de recente ontwikkelingen heeft De Goudse het gesprek met de belangenorganisaties weer opgepakt. De Goudse is in de afrondende fase van de besprekingen met de belangenorganisaties en zal naar verwachting een schikking treffen zonder erkenning van aansprakelijkheid.

In 2024 zal de samenwerking vanuit recent overgenomen partijen en samenwerkingsverbanden (Anker, VCSW, Sazas en Midglas) verder worden uitgebreid. Dit zal naar verwachting een positieve invloed hebben in het komende jaar.

De Goudse is een maatschappelijk betrokken organisatie met aandacht voor klimaat, maatschappelijke verantwoordelijkheid, betrouwbaarheid en integriteit. Dit is niet nieuw, maar de maatschappelijke trends hebben er wel toe bijgedragen dat duurzaamheidsvraagstukken in 2023 explicieter aandacht hebben gekregen dan in voorgaande jaren. Hierbij spelen de toenemende wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheidsrapportages een belangrijke rol en is het de verwachting dat ook de komende jaren de ontwikkelingen op dit gebied aanhoudende aandacht zullen vragen en verdienen. In 2024 geven we dan ook een vervolg aan onze inspanningen om te voldoen aan de vereiste transparantie op duurzaamheidsgebied, waarbij met name de aandacht uitgaat naar de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Uitdagingen hierin voorzien we met name in het eenduidig kunnen aggregeren van niet-financiële informatie en het verkrijgen van de inzichten van onze ketenpartners die nog niet 'CSRD-plichtig' zijn. Door een goede samenwerking met onze adviseur en een tijdige afstemming met onze externe accountant voor een eenduidig beeld van interpretaties en invullingen verwachten we tijdig CSRD-compliant te zijn.

Onderdeel hiervan is een waarborging van duurzaamheidsafwegingen in de besluitvorming en governance. In de basis streeft De Goudse ernaar om dit te realiseren door verankering en naleving van beleid in de diverse decentrale aspecten van de operationele activiteiten. Om de gewenste invulling en voortgang van onze ambities te realiseren is duurzaamheid op dit moment expliciet op bestuursniveau belegd, waarbij besluitvorming en afstemming van strategische duurzaamheidsthema's onderwerp zijn van het bestuursoverleg. Naast de formele overleggen zijn er in 2023 ook specifieke informatiesessies geweest om RvC en bestuur deelgenoot te maken van de ontwikkelingen in met name de wet- en regelgeving en zo het kennisniveau op het gebied van duurzaamheid actueel te houden.

Overigens hebben we in 2023 al stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Zo hebben wij onze duurzaamheidsstrategie in grote mate uitgewerkt om inzichtelijk te maken en uit te dragen hoe wij aan duurzaamheid invulling geven en willen gaan geven. Onderdeel hiervan vormt het doorlopen van het proces dat nodig is om onze materiële duurzaamheidsthema's scherp te krijgen en ons ambitieniveau vast te stellen.

Door deze thema's te verbinden aan de rollen die wij in het zakelijk verkeer vervullen (Verzekeraar, Investeerder, Ondernemer) kunnen wij beter uitleggen wat onze ambities, uitgangspunten en doelstellingen zijn. Dit betekent ook dat wij na de vaststelling van onze strategie op dit gebied beter in staat zijn om concrete invulling te (gaan) geven aan de activiteiten die bij moeten dragen aan het realiseren van onze strategische duurzaamheidsambities en het opzetten van een

governance-structuur om deze voortgang periodiek te monitoren.

Duurzaamheidsthema's	Target niveau
Klimaatverandering	V, I, O
Verzekeraarbaarheid & Solidariteit	V
Gezondheid, Welzijn en Veiligheid	V, I, O
Integer handelen	V, I, O
Circulaire verzekeringsoplossingen	V
Diversiteit en Inclusie	O
Medewerkersontwikkeling	O
Privacy en Databeveiliging	V, O
Ketenverantwoordelijkheid	V, I, O

Reflecterend op de huidige invulling van de duurzaamheidsdoelstelling constateren we dat we als Investeerder en Ondernemer de afgelopen jaren al grote stappen hebben gezet. Voorbeelden zijn de aandacht voor de impact op het milieu bij beleggingsbeslissingen en bij de monitoring van onze beleggingen en de activiteiten om de netto-CO2-uitstoot van onze panden en ons zakelijk wagenpark te minimaliseren. Als verzekeraar zien we met name kansen op het gebied van het ontwikkelen van meer duurzame verzekeringsoplossingen. Belangrijke voorwaarden hierbij zijn wel dat dit niet ten koste mag gaan van de verzekeraarbaarheid van onze klanten of het solidariteitsbeginsel dat ons inziens een grondbeginsel is van verzekeren. Hoe hier verder invulling aan te geven is een belangrijk thema voor het komende jaar.

Verzekeraar

Als verzekeraar vinden wij integer handelen vanzelfsprekend. Onze klant moet ervan op aankunnen dat De Goudse deugdelijke producten voert en de betrokken adviseurs passende verzekeringsoplossingen adviseren. Het principe van 'klantbelang centraal' onderschrijven we dan ook volledig. Met periodieke productreviews (PARP-processen), kwaliteitstoetsing bij aanstelling van en kennisdeling met adviseurs en in het geval van onvrede passende klachten- en opvolgingsprocedures geven we hier zo goed mogelijk invulling aan. Hetzelfde geldt voor de privacygevoelige informatie die wij van onze klanten in goed vertrouwen ontvangen. Zij moeten erop kunnen rekenen dat deze informatie bij ons veilig is. Informatiebeveiliging is daarom een belangrijk thema binnen De Goudse.

Verzekeraarbaarheid en solidariteit vinden we belangrijk. Vandaar dat bij data-analyse niet alleen risico-optimalisatie centraal staat, maar ook aandacht wordt besteed aan de negatieve effecten hiervan, zoals de identificatie van (mogelijk) moeilijk verzekerbare risico's. Hierbij sturen we actief op verzekeraarbaarheid in het kader van het gesubsidieerde solidariteitsprincipe van de portefeuille. Daar waar gesubsidieerde

solidariteit niet passend is, wordt actief gelobbyd om binnen de sector toch passende verzekeringsoplossingen te kunnen bieden.

Dat solidariteit zwaar voor ons weegt, betekent onder andere ook dat we zowel situationeel (bijvoorbeeld na de overstromingen in Limburg of sluiting van de horeca bij de corona-uitbraak) als op individuele basis meedenken met onze klanten.

Wat betreft productontwikkeling gaan we verzekerings- of schadehersteloplossingen gericht op circulariteit en duurzaamheid meer aandacht geven, om zo onze impact en die van de keten op klimaatverandering verder te beperken. Ons ambitieniveau op dit gebied ligt hoger dan onze praktijk tot nu toe. Bij duurzame productontwikkeling vormt overigens de verzekeraarbaarheid van objecten en onze betrouwbaarheid als partner een zwaarwegende randvoorwaarde. Verder blijven we met onze inkomensproducten invulling geven aan gezondheid en welzijn van bij ons verzekerde werknemers.

Tot slot heeft het borgen van privacy en databeveiliging onze aandacht. Als verzekeraar hebben we tenslotte de beschikking over grote hoeveelheden klantdata. De klant mag verwachten dat we hier zeer zorgvuldig mee omgaan. We doen dat onder meer door het creëren en behouden van bewustzijn hierover bij onze werknemers met behulp van awareness programma's, het handelen conform de AVG-wetgeving en een passend niveau van databeveiliging.

Investeerder

Al het geld dat wij voor eigen rekening en risico beleggen, beleggen wij, waar mogelijk, op maatschappelijk verantwoorde wijze. Bij onze beleggingsbeslissingen houden wij niet alleen rekening met financiële criteria maar ook met criteria als milieu, maatschappij en goed, integer (ondernemings)bestuur. Zo willen wij als investeerder bijdragen aan het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en aan vermindering van de CO₂-uitstoot in een mede door ons gefinancierde keten.

Bij de samenstelling van onze beleggingsportefeuille sluiten wij bepaalde soorten bedrijven en overheden uit, zoals bijvoorbeeld bedrijven die zich bezighouden met controversiële wapensystemen, tabak en bepaalde vormen van energieopwekking. Ook kopen wij geen nieuwe beleggingen meer aan in bedrijven waarvan de hoofdactiviteit bestaat uit onderzoek naar, productie van en/of handel in fossiele brandstoffen. De bestaande beleggingen in deze bedrijven worden geleidelijk afgebouwd. Daartegenover breiden wij impactbeleggingen in de energiesector steeds verder uit met investeringen in windmolens, zonneweides en waterkrachtcentrales. Dit doen we met name middels impactobligaties die aansluiten bij de internationale standaarden zoals de Green Bond Principles en specifieke fondsen. Wij doen dit in samenwerking met gespecialiseerde fondsbeheerders en hebben hiervoor inmiddels ruim EUR 200 mln. gealloceerd.

Om onze maatschappelijke doelstellingen te realiseren, stellen wij steeds meer geld beschikbaar voor individuele mkb-leningen binnen Nederland. Daarvoor werken wij samen met onze partners Voordegreoi en OHV Vermogensbeheer. Daarnaast investeren wij in vastgoed op Nederlandse campussen om daarmee onder andere de samenwerking tussen bedrijven en universiteiten bij het ontwikkelen van innovatieve producten en oplossingen te ondersteunen, waarbij klimaatneutraliteit van het vastgoed een belangrijk uitgangspunt is. Met onze beleggingen in Nederlandse huurwoningen in het middensegment dragen wij bij aan het realiseren van betaalbare woningen met de ambitie om deze zo energiezuinig mogelijk te maken.

De Goudse heeft zich gecommitteerd aan een aantal in de financiële sector in Nederland gemaakte beleidsafspraken. Deze zijn:

- het IMVO Convenant Verzekeringssector (IMVO = Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen);
- het commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord;
- de Nederlandse Stewardship Code.

We integreren deze afspraken gefaseerd in ons beleggingsbeleid, nemen deel aan de financiering van de energietransitie en verminderen de CO₂-voetafdruk van onze beleggingsportefeuille. Op internationaal gebied committeert De Goudse zich aan:

- de OESO-richtlijnen voor Multinationale Bedrijven;
- de Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties (UNGP);
- de Global Compact principes van de Verenigde Naties.

De Goudse heeft een actieplan om de klimaatdoelstellingen op de beleggingsportefeuille te kunnen realiseren. De langetermijndoelstelling is om uiterlijk in 2050 een klimaatneutrale beleggingsportefeuille te hebben. Deze doelstelling is in lijn met kwantitatieve projecties in het 1,5-graden-scenario van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), uitgaande van een verwachte gemiddelde jaarlijkse CO₂-reductie van 7%. Hiermee sluit De Goudse aan bij de doelstelling en ambities van het Akkoord van Parijs en het EU Climate Target Plan. Beide streven naar een CO₂-reductie van 55% in 2030 ten opzichte van 1990 en klimaatneutraliteit in 2050.

De Goudse heeft de volgende concrete reductiedoelstellingen voor haar beleggingsportefeuille:

- 50% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2030 ten opzichte van 2020;
- 75% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2040 ten opzichte van 2020;
- klimaatneutraal in 2050.

Wij nemen actief deel aan stichting Eumedion, die als doel heeft om de governance-, milieu- en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren. Onze aandelenportefeuille laten wij grotendeels door een externe vermogensbeheerder beheren. Die heeft actief

aandeelhouderschap als een belangrijk speerpunt opgenomen in het beleid en richt zijn stembeleid en engagementactiviteiten op klimaat, werk, mensenrechten en governance.

Ons klimaatactieplan, ons Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en de daarbij behorende uitsluitingslijsten zijn te vinden op onze website: [goudse.nl](https://www.goudse.nl).

Ondernemer

De Goudse staat voor een schone bedrijfsvoering. Daarom zetten wij ons in om de impact van onze eigen organisatie en onze panden op het klimaat te beperken. Dit doen wij onder andere via de geplaatste zonnepanelen, door scherp te zijn op mogelijkheden voor meer energie-efficiëntie en door het elektrificeren van ons wagenpark. Het doel is om zo onze CO₂-voetafdruk te reduceren en daarmee tevens invulling te geven aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord waaraan we ons gecommitteerd hebben. De CO₂-uitstoot die we na onze reductie-inspanningen nog realiseren, compenseren we grotendeels met investeringen in gecertificeerde klimaatprojecten.

De Goudse hecht grote waarde aan het welzijn van haar medewerkers en zorgt voor een veilige en gezonde werkomgeving voor iedereen. Wij geloven in de toegevoegde waarde van diversiteit en het belang van een inclusieve werkomgeving waarin iedereen zichzelf kan zijn. Onderdeel van onze inzet op dit gebied zijn onder andere het periodiek meten van de medewerkerstevredenheid, het aanwezig zijn van vertrouwenspersonen en het hebben van een klokkenluidersregeling. Ook ondersteunen we de (mentale) gezondheid van onze medewerkers door het aanbieden van coaching en cursussen gericht op werkgelek, een passend cateringconcept, bedrijfsfitness en oog voor een juiste werk/privé-balans. Als werkgever bieden we onze medewerkers nadrukkelijk de mogelijkheid om te groeien in hun werk en daarbuiten en stimuleren we hun persoonlijke ontwikkeling.

De Goudse heeft normen en waarden hoog in het vaandel staan en verwacht hetzelfde van haar leveranciers. Daarom hebben wij een inkoopbeleid opgesteld dat invulling geeft aan toetsingscriteria voor onze leveranciers op de voor ons belangrijke thema's.

De Goudse staat midden in de maatschappij en vindt het belangrijk om op een passende wijze een maatschappelijke bijdrage te leveren. Wij richten ons daarbij op ondernemers en op de regio Gouda. Een aantal ondernemers bieden wij huisvesting in het bedrijfspand van De Goudse. Het Bestuur van De Goudse levert ook graag een persoonlijke bijdrage aan de invulling van onze maatschappelijke rol. Zo is Geert Bouwmeester als ambassadeur betrokken bij de Goudse Weekendschool. Dit is een initiatief waarbij gastdocenten worden uitgenodigd om iets te vertellen over hun beroep aan leerlingen in de leeftijd van 10 - 14 jaar. Kinderen die meedoen aan de Goudse Weekendschool ontdekken de wereld, vergroten zo hun zelfvertrouwen en krijgen meer zicht op hun eigen talenten.

Ook is Geert Bouwmeester voorzitter van het Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen. Het platform is ingesteld om de betrokkenheid van de achterban bij activiteiten van het Verbond van Verzekeraars te vergroten. Daarnaast is hij voorzitter van de Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CCBV) van het Verbond van Verzekeraars. En lid van het Comité van Aanbeveling van Gouda sterk aan de IJssel.

Robbert Prins is al jaren actief als bestuurslid van Stichting DaDa, die zich inzet voor de verbetering van zorg aan kinderen. Ook is hij lid van het Sectorbestuur Schadeverzekeringen en van het Sectorbestuur Levensverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars.

Pieter de Frel is lid van de commissie Financieel Economische Zaken van het Verbond van Verzekeraars en steunt met enthousiasme het broederschap van de Goudse Sint-Jan, waar De Goudse Vriend van is. De Stichting Broederschap Sint-Jan heeft als doel om vanuit het bedrijfsleven het rijke cultuurofgoed van de Sint-Jan financieel te ondersteunen. Momenteel zijn ruim 40 bedrijven uit de Goudse regio aangesloten.

Marcel Moons is penningmeester van het Genootschap Graaf Floris de Vijfde, dat Gouda nóg levendiger wil maken voor bewoners en voor bezoekers van buiten de stad. Hij is ook voorzitter van het Sectorbestuur Inkomensverzekeringen van het Verbond van Verzekeraars en commissaris van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden.

Marcel Moons is verder met veel plezier betrokken bij Backstage, de businessclub van de Goudse Schouwburg, waar De Goudse lid van is.

VERDIEPING OP DUURZAAMHEIDSTHEMA'S

Met onderstaande verdiepingen geven we invulling aan de rapportagevereisten van de diverse regelgevende kaders. Ook op grond van de CSRD zullen deze passages de komende jaren verder uitgebreid worden. Over 2023 betreffen dit de verdiepende inzichten op het gebied van diversiteit, dwarsdoorsnedes van onze beleggingsportefeuille en de informatie betreffende ecologisch duurzame economische activiteiten zoals vereist onder de EU-taxonomie.

Diversiteit

Vanaf 1 januari 2022 is de Wet ingroeiquotum en streefcijfers van kracht. Deze wet heeft als doel om de verhouding tussen mannen en vrouwen in de top en subtop van organisaties evenwichtiger te maken.

De wet eist een diversiteitsquotum voor RvC's van beursgenoteerde vennootschappen. Daarnaast moeten grote N.V.'s en B.V.'s ambitieuze en passende doelen in de vorm van een streefcijfer vaststellen voor de genderdiversiteit in het bestuur, de RvC en de subtop. Dit laatste is op De Goudse als grote N.V. van toepassing. De wet definieert de subtop als: 'nader door de vennootschap te bepalen categorieën werknemers

in leidinggevende functies’. Bedrijven mogen zelf bepalen over welke leidinggevende functies het in hun bedrijf gaat. Voor sommige bedrijven zal dit de eerste laag direct onder het Bestuur zijn, voor andere de eerste twee lagen. De Goudse verstaat onder subtop directie (titulair), managers en teammanagers. Het streefcijfer (zowel voor het Bestuur, zie kopje Samenstelling Bestuur, als de subtop) is bepaald op tenminste 1/3 man en 1/3 vrouw.

Om dit streefcijfer te bereiken onderneemt De Goudse de volgende acties:

- Bestuur en management informeren over de wet en onze streefcijfers en doelen daarbinnen.
- Gerichte(re) arbeidsmarktcommunicatie inzetten om deze doelen te helpen realiseren.
- Bij het opstellen van gewenste profielen en het publiceren van vacatures nadrukkelijk aandacht schenken aan de gewenste genderdiversiteit. Specifiek meer uitnodigend maken voor de doelgroep.
- Bij eventuele inzet van een searchopdracht, nadrukkelijk aandacht schenken aan de gewenste genderdiversiteit.
- Bij het uitnodigen en spreken van kandidaten sturen op een verhouding van mannelijke en vrouwelijke kandidaten van bijvoorbeeld 50%.
- In de selectiecommissie altijd een vrouwelijke beslisser opnemen.
- Als aan de orde: flexibel(er) zijn op het vlak van flexibiliteit en balans werk/privé.

M/V verhouding	2023	2022	Streefcijfer
RvC	60%/40%	60%/40%	33,3%
Bestuur	100%/0%	100%/0%	33,3%
Management	66%/34%	63%/37%	33,3%

Samenstelling van het Bestuur

Het Bestuur heeft in het kader van de Wet evenwichtiger verdeling man-vrouw een streefcijfer van 1/3 man en 1/3 vrouw opgesteld voor het Bestuur. In voorkomend geval wordt bij het opstellen van het gewenste profiel en het plaatsen van de vacature nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit. Bij eventuele inzet van een searchopdracht wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit door eisen op dit gebied te stellen bij het opstellen van de long- en shortlist. Het Bestuur bestaat uit vier leden. Op dit moment is binnen het Bestuur geen sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen. In 2023 heeft er geen wijziging in de samenstelling va het Bestuur plaatsgevonden.

Management

De samenstelling van het management is onder het streefcijfer uitgekomen. De reden dat het streefcijfer niet is behaald is dat er bij een beperkt aantal vacatures geen passende vrouwelijke kandidaat beschikbaar bleek.

Opgemerkt dient te worden dat op basis van de leeftijdssamenstelling en de ingroeiverdeling het de verwachting is dat de diversiteit van het management in de loop van de tijd verder zal toenemen.

BELEGGINGSPORTEFEUILLES

De totale boekwaarde van de beleggingsportefeuille ultimo 2023 bedraagt EUR 2,6 miljard (2022: EUR 2,5 miljard) en betreft beleggingen in vastgoed, deelnemingen en overige financiële beleggingen. De obligatieportefeuille is de grootste component met een boekwaarde van EUR 1,5 miljard (2022: EUR 1,5 miljard), 59% van de totale boekwaarde van de beleggingsportefeuille (2022: 59%). De actuele waarde van de totale obligatieportefeuille bedraagt ultimo 2023 EUR 1,4 miljard (2022: EUR 1,2 miljard).

De obligatieportefeuille bestaat uit individuele titels en wordt intern beheerd. Als onderdeel van de monitoring van deze obligatieportefeuille maken wij gebruik van analyses die de impact op het milieu meten. In de volgende paragrafen lichten wij deze impact toe. Deze analyses zullen wij in de toekomst uitbouwen naar de gehele beleggingsportefeuille. Cardano beheert namens De Goudse de ESG-data en -analyses in een eigen database waarin alle inputgegevens, screeningsprocedures en fundamentele analyses worden opgeslagen.

Voor de overige beleggingscategorieën belegt De Goudse via fondsen van professionele vermogensbeheerders. De uitkomsten van de ESG-screening van deze beleggingen worden, na publicatie van de relevante informatie door de diverse vermogensbeheerders, op onze website goudse.nl gepubliceerd.

Uitstoot broeikasgassen

Wij werken aan de implementatie van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) in verslaggeving. Hoewel dit nog geen verplichting is voor dit boekjaar, hebben we al wel delen van de richtlijnen van de CSRD geïmplementeerd in dit verslag.

Met de CSRD-standaarden wordt het begrip ‘dubbele materialiteit’ geïntroduceerd. Dit concept geeft criteria om te bepalen welke duurzaamheidsinformatie in het verslag moet worden opgenomen. Met ‘dubbele’ wordt bedoeld op zowel het potentiële financiële effect op de onderneming als gevolg van duurzaamheidsrisico’s en kansen (financiële materialiteit, van buiten naar binnen), als de impact van de onderneming op mens en planeet (impact materialiteit, van binnen naar buiten).

De CSRD is uitgewerkt in de Europese Sustainability Reporting Standards (ESRS) waarin duurzaamheidsthema’s onderverdeeld zijn in:

E: Milieu:

- E1: klimaatverandering
- E2: verontreiniging
- E3: water en marine hulpbronnen
- E4: biodiversiteit en ecosystemen
- E5: natuurlijke hulpbronnen en circulariteit

S: Sociaal:

- S1: eigen personeelsbestand
- S2: arbeid in de waardeketen
- S3: gemeenschappen
- S4: consumenten en eindgebruikers

G: Governance

- G1: bedrijfsvoering

Voor de huidige verslagleggingsperiode over 2023 hanteren we de ESRS voor het beschrijven van de strategie, acties, doelstellingen en indicatoren ongeacht de uitkomst van de materialiteitsanalyse.

E1: Klimaatverandering

De aarde warmt op en het klimaat verandert. Wij bereiden ons daarom voor op de effecten van klimaatverandering. Dit heet klimaatadaptatie. Daarnaast moeten we verdere klimaatverandering zoveel mogelijk tegengaan: dat heet klimaatmitigatie. Mitigatie kan door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen of door CO₂ uit de atmosfeer te verwijderen met nieuwe technologieën.

Doelstellingen

De Goudse wil met haar beleggingen aansluiten bij het klimaatakkoord van Parijs. Concreet betekent dit dat de beleggingen uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn. De Goudse heeft hiervoor een klimaatplan ontwikkeld met tussentijdse doelen, waarmee zij zal aantonen hoe de beleggingen in lijn zijn met het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 graden Celsius.

Indicatoren: CO₂-voetafdruk

De carbon footprint (CO₂-voetafdruk) van beleggingen wordt berekend aan de hand van de methode van het Partnership Carbon Accounting Financials (PCAF). De carbon footprint bestaat uit de som van CO₂-uitstoot in scope 1, scope 2 en scope 3 van de entiteiten waarin we investeren. De uitstoot wordt uitgedrukt in tonnen van CO₂e-equivalenten (CO₂e) en omvat daarom verschillende broeikasgassen. Op basis van het aandeel van de ondernemingswaarde van de onderneming waarin belegd wordt via belegging in aandelen of een belegging in obligaties, wordt een deel van de totale CO₂e-uitstoot van de entiteiten toegewezen aan de beleggingen. De CO₂-uitstoot is berekend op basis van het gemiddelde van de vier kwartaaleinden van 2023.

Om voor een zo groot mogelijk deel van onze portefeuille de CO₂e-voetafdruk te kunnen berekenen, gebruiken we de emissies

gerapporteerd door een onderneming via bijvoorbeeld het Carbon Disclosure Project (CDP), hun jaarverslag of hun duurzaamheidsverslag. Indien ondernemingen deze emissies niet rapporteren, gebruiken we schattingen gemaakt door dataleveranciers. We meten de voortgang in CO₂e-reductie van de bedrijven waarin we beleggen.

In CO₂e-uitstoot wordt er onderscheid gemaakt naar:

- **Scope 1:** omvat de directe CO₂-uitstoot veroorzaakt door interne bronnen van de betreffende belegging (eigen gebouw-, vervoer- en productie gerelateerde activiteiten);
- **Scope 2:** omvat de indirecte CO₂-uitstoot veroorzaakt door opwekking van verbruikte elektriciteit of warmte namens de betreffende belegging;
- **Scope 3:** omvat de indirecte CO₂-uitstoot die vrijkomt bij het gebruik van grondstoffen, basismaterialen en de uitstoot die wordt veroorzaakt door het gebruik van de producten na verkoop.

Naast de uitstoot van ondernemingen in onze beleggingsportefeuilles, rapporteert De Goudse ook de uitstoot van overheden waarin het belegt. In 2023 heeft De Goudse in lijn met nieuwe richtlijnen van de PCAF wijzigingen doorgevoerd in het meten van de uitstoot voor de beleggingen in staatsobligaties. In plaats van alleen de uitstoot van de overheid zelf mee te nemen, wordt hierbij de uitstoot van de binnenlandse economie berekend.

In CO₂-uitstoot van overheden wordt er onderscheid gemaakt naar:

- **Scope 1:** omvat de binnenlandse CO₂-uitstoot;
- **Scope 2:** omvat de indirecte CO₂-uitstoot veroorzaakt door opwekking van verbruikte elektriciteit of warmte die wordt geïmporteerd uit het buitenland;
- **Scope 3:** omvat de indirecte CO₂-uitstoot die vrijkomt bij het gebruik van grondstoffen en basismaterialen in producten geïmporteerd uit het buitenland.

Naast de wijziging in de berekening van de CO₂-uitstoot voor overheden, heeft De Goudse een wijziging doorgevoerd in hoe de kwaliteit van de data wordt gerapporteerd. In plaats van het percentage gerapporteerde versus geschatte data, hanteert De Goudse nu de PCAF kwaliteitscore. Dit is een score van 1 (hoogste datakwaliteit) tot en met 5 (laagste datakwaliteit). In de onderstaande tabellen is de gemiddelde data-kwaliteitscore weergegeven van de beleggingsportefeuilles.

Tabel 1: CO₂e-uitstoot voor scope 1, 2, en 3

Beleggings-categorie	Totaal beheerd vermogen in omvang (miljoen euro)	Dekking voor absolute emissies** (%)	Absolute emissies (ton CO ₂ e)		Economische emissie-intensiteit (ton CO ₂ e per geïnvesteerde miljoen euro)		Gewogen gemiddelde emissie-intensiteit (ton CO ₂ e per miljoen euro omzet)		PCAF data kwaliteitsscore voor absolute emissies	
			Scope 1&2	Scope 3	Scope 1&2	Scope 3	Scope 1&2	Scope 3	Scope 1&2	Scope 3
Bedrijfsobligaties	423	100%	17.208	101.910	40,8	241	85	856	2,4	4,0
Staatsobligaties*	870	90%	122.435	64.375	153	81	n.v.t.	n.v.t.	4,1	4,1

Bron: MSCI ESG Research LLC

* volgens de PCAF methodologie voor financed emissions van Staatsobligaties

** Op basis van CO₂e-uitstoot op het percentage van belegd vermogen in scope

Bedrijfsobligaties

Zowel de absolute CO₂-uitstoot als de CO₂-intensiteit van scope 1, 2, en 3 emissies zijn stevig gedaald in 2023 ten opzichte van 2022 (zie tabel 2). De absolute emissies zijn minder gedaald dan de CO₂-intensiteit, omdat het belegd vermogen in bedrijfsobligaties met 8% is gestegen. In 2023 heeft Goudse minder geïnvesteerd in CO₂-intensieve sectoren, zoals nutsvoorzieningen, auto's en componenten, en de fossiele industrie. Deze sectoren hebben hoge scope 1, 2, en 3 CO₂-intensiteit. Daarentegen is juist meer geïnvesteerd in de financiële sector, die gekenmerkt wordt door een relatief lage CO₂-intensiteit.

Staatsobligaties

Ook binnen staatsobligaties is de scope 1 en 2 CO₂-intensiteit sterker gedaald dan de absolute uitstoot. De absolute scope 3 CO₂-uitstoot is zelfs licht gestegen vanwege een stijging in het belegd vermogen. In 2023 is minder belegd in staatsobligaties met een relatief hoge CO₂-intensiteit, zoals Oostenrijkse en Finse staatsobligaties, en obligaties van de European Financial Stability Facility. Daarentegen is juist meer geïnvesteerd in obligaties met een relatief lage CO₂-uitstoot, zoals Duitse staatsobligaties.

Tabel 2: Ontwikkeling CO₂e-uitstoot

Beleggingscategorie	Verschil in absolute emissies t.o.v. 2022 (%)		Verschil in gewogen gemiddelde emissie-intensiteit t.o.v. 2022	
	Scope 1&2	Scope 3	Scope 1&2	Scope 3
Bedrijfsobligaties	-33,2%	-37,8%	-38,2%	-42,4%
Staatsobligaties*	-2,1%	0,4%	-4,8%	-2,5%

Bron: MSCI ESG Research LLC

Klimaatrisico's

We gebruiken scenarioanalyses vanwege de complexiteit die gepaard gaat met het voorspellen van de mate van opwarming die het gevolg zal zijn van de klimaatverandering. Deze kunnen bestaan uit beleidsonzekerheid, meerdere omslagpunten op milieugebied en potentiële technologische vooruitgang. Elk scenario bestaat uit een mate van opwarming en een maatstaf voor het financiële risico (we zetten dit neer als een verlies voor de portefeuille). Met andere woorden, wat we verwachten dat het financiële verlies zal zijn gebaseerd op een bepaalde mate van opwarming. We gebruiken hiervoor twee scenario's:

- **1,5°C (het op Parijs afgestemd transitie scenario):** Dit is ons doel. Er wordt vanuit gegaan dat er maatregelen worden genomen die de stijging binnen de perken houden.
- **2°C (scenario van late transitie):** Dit is een voorspelling van wat wij denken dat er zal gebeuren. Er wordt vanuit gegaan dat er maatregelen worden ingevoerd om de klimaatverandering aan te pakken, maar dat deze te laat worden ingevoerd om aan de Overeenkomst van Parijs te voldoen.

Deze scenario's benadrukken de impact van fysieke risico's en transitierisico's in verschillende situaties, waardoor we conclusies kunnen trekken over de verschillende componenten van aan klimaatverandering gerelateerde risico's en kansen.

Tabel 3: Klimaatrisico's

Beleggingscategorie	1,5°C scenario				2°C scenario			
	Totaal ¹	waarvan transitierisico's	waarvan potentiële klimaatkansen	waarvan fysieke risico's	Totaal ¹	waarvan transitierisico's	waarvan potentiële klimaatkansen	waarvan fysieke risico's
Bedrijfsobligaties	-2,6%	-1,8%	0,0%	-0,8%	-1,4%	-0,7%	0,0%	-0,8%

Bron: MSCI ESG Research LLC

De klimaatrisico's voor bedrijfsobligaties zijn doorgaans lager dan die voor aandelen. De belangrijkste reden hiervoor is dat obligaties doorgaans een kortere looptijd hebben en er een vastgestelde aflooptijd bestaat, hiermee blijft het risico met betrekking tot de beleggingshorizon beperkt. Daarnaast hebben obligatiehouders bij faillissement een grotere kans een deel van het ingelegd vermogen terug te krijgen, waarmee een groot deel van de financiële risico's wordt beperkt.

Ook de potentiële klimaatkansen zijn laag in de bedrijfsobligatie portefeuilles. Klimaatkansen worden gedreven door bedrijven die producten of diensten aanbieden die nodig zijn om hernieuwbare energie op te wekken of energiebesparing te realiseren. Dit valt lager uit voor obligaties vanwege het lagere risicorendement-profiel. De risico's door veranderende marktomstandigheden of strikter klimaatbeleid zullen naar verwachting voor veel bedrijven groter zijn dan de kansen. Ook zijn de fysieke risico's voor veel bedrijven, met name in opkomende markten, substantieel.

We zien dat de waarden voor transitierisico's voor alle asset categorieën in het scenario met hogere temperatuurstijgingen minder extreem zijn. Dit komt doordat, indien temperatuurstijging beperkt blijft tot 1,5°C, er meer maatregelen genomen zullen moeten worden. Daarentegen zullen de fysieke risico's toenemen bij de hoogste temperatuurstijgingen, als gevolg van de toegenomen risico's door weersomstandigheden als gevolg van klimaatverandering.

Het is een belangrijke beperking van de methodologie dat we fysieke risico's over een periode van ongeveer vijftien jaar niet kunnen modelleren. Daarom zijn wij van mening dat de hierboven uiteengezette fysieke risico's het financiële verlies voor de portefeuille bij scenario's met een hogere opwarming onderschatten, vooral op de lange termijn.

¹ Let op: De som van de transitierisico's, klimaatkansen en fysieke risico's is niet gelijk aan de totale klimaatrisico's. De risico's drukken uit welk percentage van de waarde van een bedrijf naar verwachting verloren zal gaan bij de uitkomst van (bijvoorbeeld) een 1,5°C scenario. Wanneer een bedrijf bijvoorbeeld een fysiek risico heeft van 70% en een transitierisico van 40% dan is het totale risico 100%, niet 110%.

Methodologie

In bovenstaande analyse hebben we gebruikgemaakt van de methodologie die MSCI heeft ontwikkeld om de Climate Value at Risk (CVaR) te berekenen en het financiële verlies te schatten. Zonder de hele gebruikte methodologie te behandelen, worden grofweg twee soorten risico's in aanmerking genomen:

Transitierisico: Dit wordt berekend door rekening te houden met de blootstelling van een bedrijf aan de uitstoot van broeikasgassen en een veronderstelde CO₂-prijs. Omdat die CO₂-prijs momenteel niet is ingebed in de kostenbasis van het bedrijf, verhoogt dit de kosten voor het bedrijf, wat een verlies aan winstgevendheid tot gevolg heeft. De aannames over de CO₂-prijs zijn gekoppeld aan het gekozen klimaatveranderingsscenario. Er wordt aangenomen dat in een 1,5°C-scenario de CO₂-prijzen sneller zullen stijgen dan in een 2°C-scenario, waardoor op de korte termijn meer transitierisico's voor bedrijven ontstaan. Met andere woorden: de kosten die met de transitie gepaard gaan (bijvoorbeeld het overstappen op een andere energiebron, het aanpassen van gebouwen, de uitrol van elektrische voertuigen) worden op de korte termijn verondersteld hoger te zijn. Tot het transitierisico behoren ook oplossingen waarbij gekeken wordt naar groene inkomsten en patenten en ervan wordt uitgegaan dat, voor zover bedrijven deze hebben, deze in de toekomst een steeds groter deel van de omzet van een bedrijf zullen uitmaken, waardoor mogelijk een deel van de negatieve gevolgen van de transitie en fysieke risico's worden gecompenseerd. Deze zullen waardevoller zijn in snellere transitie scenario's.

Fysiek risico: Dit risico kijkt naar de potentiële verliezen die kunnen optreden als gevolg van extremere fysieke risico's voor elk bedrijf in onze portefeuille, met name over de komende vijftien jaar, en is gebaseerd op modellering van de blootstelling aan bedrijfsrisico's. Dit omvat toegenomen weersomstandigheden zoals overstromingen, droogte, bosbranden en stijgende zeespiegel. Vanwege beperkingen in de modellering houdt dit geen rekening met de economische gevolgen die hogere temperaturen kunnen hebben, bijvoorbeeld een vertraging van de economische groei.

Bij 2 graden is het nog steeds nodig om over een langere periode het netto nulpunt te bereiken. Als zodanig zal de transitie nog steeds plaatsvinden, naast extremere fysieke risico's. Om deze redenen blijven wij ons inzetten voor 1,5 graad.

E3: Water en marine hulpbronnen

Als gevolg van klimaatverandering komen overstromingen, schaarste en droogte met een steeds hogere frequentie voor. Tegelijkertijd zijn veel bedrijven voor hun productieproces afhankelijk van water. Dat maakt water, en dan met name het potentiële risico, onderdeel van onze portefeuillemonitoring. Hierom is het belangrijk om transparant te zijn over deze waterrisico's, het watergerelateerd risicomanagement te verbeteren en de watervoetafdruk van bedrijfsprocessen en productie te verlagen.

Watervoetafdruk

Om de voortgang ten opzichte van de waterneutraliteitsdoelstelling te monitoren, wordt het schaars watergebruik in de portefeuille gemeten. Schaars watergebruik bestaat uit de absolute waterconsumptie van bedrijfsactiviteiten in sectoren en gebieden waar hoge waterschaarste heerst. De watervoetafdruk wordt daarom slechts berekend voor de beleggingen in bedrijven die actief zijn in gebieden met waterschaarste. Voor staatsobligaties wordt geen watervoetafdruk berekend.

Tabel 4: Schaars watergebruik

Beleggings-categorie	Totaal beheerd vermogen in omvang (miljoen euro)	Deel portefeuille in gebieden met waterschaarste (%)	Absoluut waterverbruik (duizend liter)	Vershil in absoluut waterverbruik t.o.v. 2022 (%)	Intensiteit van waterverbruik (per geïnvesteerde miljoen euro)	Vershil in intensiteit van waterverbruik t.o.v. 2022 (%)
Bedrijfsobligaties	423	2,8%	497	-36,8%	1.176	-41,4%

Bron: MSCI ESG Research LLC

De watervoetafdruk is in 2023 fors gedaald. Dit is primair het gevolg van het feit dat De Goudse minder is gaan beleggen in olie- en gasindustrie, zoals in maatschappijen als BP en Total SA. Voor de winning van olie en gas is veel water nodig waardoor de sector concurreert met lokale gemeenschappen om oppervlaktewater- en grondwaterbronnen. Dit is met name problematisch in gebieden met (toenemende) waterschaarste. Door minder te investeren in deze sector is ook de voetafdruk van de beleggingen van De Goudse gedaald.

EU-TAXONOMIE

Informatie over de Europese taxonomie voor duurzaamheid is opgenomen in bijlage I.

SUSTAINABLE FINANCE DISCLOSURE REGULATION (SFDR)

De SFDR bouwt voort op de Sustainable Development Goals van de VN en de Overeenkomst van Parijs die erop gericht zijn de risico's en effecten van de klimaatverandering aanzienlijk te verminderen. De SFDR beoogt de informatieverstrekking aan eindbeleggers, over

de effecten op duurzaamheid door het beleggingsbeleid en de beleggingsbeslissingen door financiële marktpartijen, te verbeteren. De Goudse heeft beleggingen voor rekening en risico van de polishouders in Goudse Levensverzekeringen N.V. (unit-linked beleggingsproducten). Voor deze beleggingen zijn externe fondsbeheerders verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleggingsbeleid. Hoewel deze beleggingen vallen onder het duurzaam beleggingsbeleid van externe fondsbeheerders, monitort De Goudse in hoeverre de beleggingen in lijn zijn met het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen van De Goudse. Bij afwijkingen daarvan gaat De Goudse daarover in overleg met desbetreffende fondsbeheerder. Deze fondsen zijn grotendeels gekwalificeerd als producten die ecologische of sociale kenmerken promoten in overeenstemming met Artikel 8 van de Verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector (EU) 2019/2088 van 27 november 2019 (SFDR). Dit houdt in dat de fondsen duurzaamheidskenmerken promoten, in de zin dat bij het nemen van beleggingsbeslissingen een duurzaamheidsbeleid wordt toegepast.

Bij de selectie van nieuwe beleggingsfondsen vindt De Goudse duurzaamheid erg belangrijk. De Goudse kiest daarom fondsen die minimaal kwalificeren als Artikel 8-producten en zorgt dat de informatie over de geselecteerde fondsen vindbaar is op de website van

De Goudse door middel van een link naar de externe fondsbeheerders.

Meer informatie over de manier waarop wij maatschappelijk verantwoord ondernemen is te vinden op [goudse.nl](https://www.goudse.nl). Daar publiceren wij onder andere een uitgebreide beschrijving van het beleid, onze uitsluitingslijst, onze klimaatrapportage en informatie over actuele ontwikkelingen.

CORPORATE SUSTAINABILITY REPORTING DIRECTIVE (CSRD)

Gedurende 2023 heeft De Goudse verdere stappen gezet om over het boekjaar 2024 te kunnen voldoen aan de niet-financiële verslagleggingsverplichtingen. Hiermee bedoelen we dan met name de CSRD-richtlijnen. In dit kader is een materialiteitsanalyse uitgevoerd en zijn de ambitieniveaus op het gebied van de diverse geïdentificeerde materiële thema's benoemd. Dit is vervolgens verder uitgewerkt in een duurzaamheidsstrategie.

De samenhang tussen de materiële thema's, de duurzaamheidsstrategie en de transparantievereisten in overeenstemming met de ESRS-normen is aansluitend inzichtelijk gemaakt. Hier wordt op projectmatige wijze stapsgewijs invulling aan gegeven. Gedurende 2024 zal dit verder gebracht moeten worden, waarbij ook de explicitering van de governance rond duurzaamheid en de praktische invulling van een waardevolle stakeholderdialoog belangrijke onderwerpen zijn. Uitdagingen zien we met name in de wijze waarop de ESRS-normen geformuleerd en bijgesteld zijn gedurende de consultatierondes. De ruimte die geboden wordt voor interpretatie, infaseringen en materialiteitsbeoordelingen maakt de dialoog en afstemming met stakeholders een belangrijk thema voor komend jaar.

Risicomanagement

INLEIDING

De Goudse loopt als verzekeringsmaatschappij allerlei risico's en beheerst die voor haar klanten en andere belanghebbenden. Enerzijds gaat het om risico's die horen bij de uitvoering van het verzekeringsbedrijf, anderzijds ontstaan risico's vanuit de markt die De Goudse bedient en vanuit de manier waarop De Goudse is georganiseerd en haar processen zijn ingericht.

De teams Riskmanagement en Compliance ondersteunen het Bestuur bij het systematisch onderkennen, meten, bewaken, beheren en rapporteren van en over de belangrijkste risico's. Ook bekijken de teams of er adequaat en tijdig maatregelen worden genomen bij veranderingen in het risicoprofiel. Het gaat om de volgende risicocategorieën: het marktrisico, het tegenpartijrisico en de verzekeringstechnische, strategische, operationele en compliance-risico's.

Het werkterrein van Riskmanagement en Compliance omvat alle activiteiten en onderdelen van De Goudse N.V. Hierbij beperkt Riskmanagement haar werkzaamheden binnen de groep tot die onderdelen waar De Goudse tenminste 51% aandeelhouder van is én die samenhangen met het uitvoeren van verzekeringstechnische activiteiten. VLC & Partners behoort niet standaard tot het werkterrein van Riskmanagement en Compliance, maar op verzoek van het Bestuur of het Audit & Risk Committee (ARC) kunnen Riskmanagement en Compliance hier wel onderzoek naar uitvoeren. In december 2023 is bekendgemaakt dat De Goudse haar belang in VLC & Partners Holding B.V. verkoopt aan Howden, een wereldwijde verzekeringsgroep.

Uitzondering hierop is Anker Insurance waarin De Goudse in 2022 haar belang heeft uitgebreid tot 100%. Anker wordt vooralsnog niet geïntegreerd en behoudt haar eigen vergunning. Anker staat rechtstreeks onder toezicht van DNB. Zij heeft daarom een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van Solvency II-vereisten, waaronder invulling van de Solvency II-sleutelfunctiehouders.

Macro-economische omstandigheden

Crises, onzekerheden en risico's volgden elkaar in 2023 in rap tempo op. Geopolitiek, als gevolg van de oorlogen in de wereld. Economisch, zoals de volatiele energiekosten, volatiele rente en aanhoudende inflatie. En op het gebied van duurzaamheid: klimaatveranderingen met extreme weersomstandigheden. Ten slotte zijn er ook nog nationale politieke crises, zoals de val van het kabinet, problematiek rondom de stikstofreductie, betaalbaarheid van huisvesting, toeslagenaffaire en immigratie. Riskmanagement heeft hierover gedurende het jaar gerapporteerd aan het Risk Committee en het ARC.

Voornaamste risico's en bijzonderheden 2023

- De samenwerking met de tweedelijns-sleutelfunctiehouders van Anker

Insurance Company begint vorm te krijgen. Het is de intentie dat Anker op dezelfde wijze als De Goudse het In Control Framework vorm gaat geven, inclusief bijbehorende GRC-tooling.

- Conform de meerjarenplanning zijn nagenoeg alle relevante processen in het kader van de interne beheersing in GRC-tooling opgenomen. In 2024 wordt gestart met de periodieke Risk Control Self Assessments om de actualiteit en volledigheid van de beheersing te borgen.
- De door Riskmanagement en Compliance opgestelde risicorapportages worden gedeeld met DNB.
- In 2023 heeft de Europese Commissie de Digital Operational Resilience Act uitgevaardigd (DORA). DORA is een Europese verordening met als doel dat financiële organisaties hun IT-risico's beter gaan beheersen en daarmee weerbaarder worden tegen cyberdreigingen. De Goudse is een project gestart teneinde DORA te implementeren.
- Het Bestuur heeft samen met Riskmanagement de Strategische Risico Analyse (SRA) uitgevoerd. Het risicobeeld is op onderdelen gewijzigd, mede door de thema's klimaat en rendement die aandacht vragen. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere geopolitieke spanningen, rente- en inflatieontwikkelingen, het cyberrisico en klimaatverandering.
- Inflatierisico is de afgelopen jaren toegenomen in materialiteit. De inschatting van dit risico en de wijze waarop hiervoor wordt gereserveerd is in beleid en richtlijnen vastgelegd, waardoor een consistente en eenduidige toepassing in de modellen en rapportages wordt gewaarborgd.
- Riskmanagement heeft een risico-inventarisatie uitgevoerd gericht op duurzaamheid en klimaatveranderingen waarbij risico's en benodigde acties in kaart zijn gebracht. Belangrijkste risico's die we zien zijn het risico dat De Goudse als niet-duurzame verzekeraar wordt gezien, het risico op acute schade en het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving.
- In 2023 zijn er bij De Goudse geen materiële gevallen geweest van het niet naleven van wet- en regelgeving.
- Met betrekking tot de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) heeft De Goudse in 2023 extra aandacht geschonken aan het tijdig vernietigen van persoonsgegevens. Maatregelen met betrekking tot het tijdig vernietigen van persoonsgegevens zijn in 2023 geïmplementeerd, waardoor De Goudse ook op dit punt voldoet aan de AVG.
- Het thema Ken Uw Klant is binnen De Goudse een van de belangrijkste prioriteiten. In 2023 is de managementinformatie en sturing op dit onderwerp sterk verbeterd door het onderwerp in de eerste lijn te centraliseren binnen het Expertise Centrum. Afdelingen van De Goudse verschillen procesmatig in bijvoorbeeld het vastleggen van UBO's en de wijze van controle aan de hand van de sanctielijst. De Goudse heeft de ambitie om hier meer uniformiteit in aan te

brenge, zodat ook de beheersing eenvoudiger wordt.

- DNB heeft in de sector een thema-onderzoek uitgevoerd naar de beheersing van het risico op belangenverstrengeling. Ook De Goudse was voor dit onderzoek geselecteerd. DNB heeft een aantal verbeterpunten gesignaleerd. Deze bevindingen hebben geleid tot een aantal verbeteracties.
- RM&C is in de vorm van due diligence betrokken bij de acquisities die De Goudse heeft gerealiseerd. Ten behoeve van de besluitvorming heeft RM&C per acquisitie een opinie afgegeven.

BESTUURSSYSTEEM

Risicomanagement governancestructuur

Het Bestuur draagt de integrale managementverantwoordelijkheid voor alle activiteiten van De Goudse. Daaronder valt het vaststellen, uitvoeren, monitoren en waar nodig bijstellen van het algehele beleid van De Goudse. Binnen het Bestuur is het bestuurslid Financiën en Risk verantwoordelijk voor de operationele aansturing van Riskmanagement en Compliance. De Raad van Commissarissen (RvC) houdt hierop toezicht. Het Risk Committee en het ARC adviseren het Bestuur en de RvC.

Risk Committee

Het Bestuur van De Goudse heeft de verantwoordelijkheid voor het monitoren van het risicomanagementbeleid belegd bij het Risk Committee. De leden van het Bestuur vormen samen met de manager Riskmanagement en de manager Compliance het Risk Committee van De Goudse. Het Risk Committee komt ieder kwartaal bijeen. Vast agendapunt is de risicorapportage die ieder kwartaal wordt opgesteld.

Audit & Risk Committee

Het ARC bereidt de besluiten van de RvC voor op het gebied van financiële verslaggeving en interne beheersing en helpt de RvC om erop toe te zien dat de verslaggeving aan de wettelijke eisen voldoet. Het ARC heeft een adviserende rol, de besluitvorming ligt bij de RvC. Tot de taken van de commissie behoren het houden van toezicht en het adviseren van het Bestuur over de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Een vertegenwoordiging van de RvC en het voltallig Bestuur vormt, samen met de manager Riskmanagement, de manager Interne Audit Dienst (IAD) en de manager Compliance, het ARC van De Goudse. Het ARC komt ieder kwartaal bijeen. Vast agendapunt is de risicorapportage die ieder kwartaal wordt opgesteld.

Intern Controlesysteem

De risicomanagementorganisatie omvat het geheel aan governance- en beleidsmaatregelen dat erop is gericht om alle risico's van De Goudse zo goed mogelijk te beheersen en te voorkomen dat de risicopositie, de winstgevendheid en de solvabiliteit van De Goudse in gevaar komen. De risicomanagementorganisatie is ingericht op basis van het 'Three lines of defence'-risicobeheersingsmodel.

'Three lines of defence'-risicobeheersingsmodel

Het 'Three lines of defence'-model heeft tot doel een degelijk bestuurskader te bieden voor financieel en niet-financieel risicobeheer. Hierbij zijn drie risicomanagementlagen gedefinieerd en geïmplementeerd, met verschillende rollen en uitvoerings- en toezichtverantwoordelijkheden.

Eerste verdedigingslinie

Het lijnmanagement heeft de primaire verantwoordelijkheid voor de beheersing van de risico's en is verantwoordelijk voor de vertaling van de risicostrategie in de dagelijkse bedrijfsvoering/business. Met andere woorden: het lijnmanagement is verantwoordelijk voor haar eigen processen, het analyseren van de risico's in de gehele keten en het ontwikkelen en implementeren van controles om deze risico's te beheersen. Het lijnmanagement voorziet het Bestuur van een rapportage over de risicobeheersing.

Tweede verdedigingslinie

De teams Riskmanagement en Compliance zijn verantwoordelijk voor het volgende:

- Inventariseren en analyseren van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur, directie en management.
- Gevraagd en ongevraagd advies geven aan Bestuur, directie en management over integriteits-, compliance- en andere risicovraagstukken.
- Ontwikkeling van beleid om risico's te beheersen en te verkleinen en begeleiding van het operationeel management binnen hun specifieke risico- en controlegebied.
- Monitoren van en rapporteren over het integrale risicoprofiel en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid.
- Zo nodig: gebruikmaken van het escalatierecht met betrekking tot zakelijke activiteiten die volgens de teams Riskmanagement en Compliance leiden tot risico's die voor De Goudse onaanvaardbaar zijn.
- Bevorderen van risicobewustzijn binnen de lijnorganisatie. Tweedelijnsmonitoring. Het opleveren van een voorlegger of risicoparagraaf met een opinie over voorgenomen zware besluiten (bijvoorbeeld bij acquisities, bij investeringsvoorstellen, bij dividend, bij ontwikkeling nieuwe producten).

De teams Risicomanagement en Compliance vertalen de risicobereidheid van het Bestuur in methoden en beleidsrichtlijnen. Dit ter ondersteuning van, en voor het toezicht op, de controle van risico's door de eerste lijn. De tweede lijn is het geweten van de organisatie met betrekking tot deze risico's en controles. De actuariële functiehouder valt functioneel onder de manager Riskmanagement.

Derde verdedigingslinie

De Interne Audit Dienst (IAD) biedt een onafhankelijke beoordeling van de interne beheersing van de risico's van De Goudse, zowel wat betreft de processen als de activa. Hieronder vallen ook de risicomangementactiviteiten van zowel de eerste als de tweede verdedigingslinie. De IAD is actief als vangnet in de derde verdedigingslinie.

Solvency II-sleutelfuncties

De Goudse heeft vier sleutelfunctiehouders benoemd: Riskmanagement, Compliance, Actuarieel en Audit. Zij vormen een belangrijk onderdeel van de risicomangement-governancestructuur van De Goudse. Periodiek vindt overleg plaats met onder andere het management van diverse afdelingen, de bestuursleden, de voorzitter van het ARC, de sleutelfunctiehouders onderling, de sleutelfunctiehouders van Anker en Speciale Zaken. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats met de externe accountant en toezichthouders.

De functiehouders Riskmanagement, Compliance en Actuarieel rapporteren ten minste vier keer per jaar aan het Bestuur en het ARC. Dit gebeurt in een rapportage over de beheersing van risico's en maatregelen om risico's te mitigeren.

Risk

De functiehouder Riskmanagement is verantwoordelijk voor een integraal en betrouwbaar inzicht in de beheersing van de belangrijkste risico's van De Goudse. Belangrijke activiteiten zijn het:

- ondersteunen en adviseren van Bestuur, management en medewerkers om risico's te beheersen;
- uitvoeren en/of faciliteren van activiteiten die bijdragen aan een toenemende volwassenheid van het risicomangementsysteem van De Goudse;
- monitoren van en rapporteren over het integrale risicoprofiel en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid;
- monitoren en toetsen van beleidsdocumenten.

De rol van functiehouder Riskmanagement wordt vervuld door de manager Riskmanagement.

Actuarieel

De Actuariële functiehouder ondersteunt het management en het Bestuur van De Goudse door controlerende en adviserende taken uit te voeren met als doelstelling te waarborgen dat:

- Solvency II-technische voorzieningen juist worden vastgesteld;
- SCR juist wordt vastgesteld;
- tarieven toereikend worden vastgesteld;
- het product- en acceptatiebeleid en de herverzekeringsregelingen in overeenstemming zijn met de risicobereidheid van De Goudse;
- de solvabiliteitspositie onder Solvency II toereikend is om toekomstige verliezen te kunnen opvangen;
- in de ORSA alle relevante risico's die verband houden met de strategische keuzes van De Goudse worden behandeld en de uitkomsten van de ORSA op de juiste manier worden geïnterpreteerd ten behoeve van de strategische besluitvorming.

De Actuariële functiehouder legt alle vervulde taken en de resultaten daarvan vast. Ook geeft de functiehouder duidelijk alle eventuele tekortkomingen aan en doet aanbevelingen over de wijze waarop deze zouden moeten worden verholpen. De Actuariële functiehouder steunt hierbij op activiteiten en verantwoordelijkheden in de eerste lijn, het beleidsraamwerk en bijbehorende rapportages. De functiehouder valt functioneel onder de manager Riskmanagement, hiërarchisch onder het bestuurslid Financiën en Risk.

Compliance

De functiehouder Compliance is verantwoordelijk voor het bieden van integraal inzicht in het geheel van maatregelen dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van wet- en regelgeving en de interne procedures en gedragsregels die moeten voorkomen dat de integriteit en/of reputatie van De Goudse worden aangetast. Belangrijke activiteiten zijn:

- inventarisatie en analyse van nieuwe of aangepaste wet- en regelgeving, en hierover informatie en advies verstrekken aan Bestuur en management;
- gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan Bestuur en management over integriteits- en andere compliance-vraagstukken;
- monitoren van de uitvoering van wet- en regelgeving en de mate van beheersing in relatie tot de vastgestelde risicobereidheid en waar nodig aanbevelingen doen ter verbetering van die uitvoering;
- bewustwording creëren bij alle medewerkers over relevante regelgeving.

De functiehouder Compliance adviseert over, faciliteert en ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving. De rol van functiehouder Compliance wordt vervuld door de manager Compliance.

Audit

De functiehouder Interne Audit is verantwoordelijk voor een onafhankelijke, objectieve functie die zekerheid verschaft en adviesopdrachten uitvoert voor het verbeteren van de activiteiten van De Goudse. De functiehouder Interne Audit helpt De Goudse om haar doelstellingen te realiseren door met een systematische, gedisciplineerde aanpak de effectiviteit van de processen van risicomangement, risicobeheersing en governance te evalueren en te verbeteren. De functiehouder Interne Audit stelt jaarlijks in overleg met het Bestuur en het ARC een auditplan op dat is gebaseerd op een Goudse-brede, integrale risicoanalyse. Dit plan geeft een overzicht van de audit- en adviesopdrachten die de Interne Audit Dienst (IAD) gedurende het jaar zal uitvoeren. De IAD stelt op basis van de uitgevoerde werkzaamheden rapportages op en bespreekt die met het betrokken management en het Bestuur.

De rol van functiehouder Interne Audit wordt vervuld door de manager IAD. De manager IAD rapporteert ten minste twee keer per jaar aan het Bestuur en het ARC over de voortgang en uitkomsten van het audit-jaarplan.

RISICOMANAGEMENTSYSTEEM

Het uitgebreide risicomangementsysteem van De Goudse identificeert, meet, evalueert en beheert zowel financiële als niet-financiële risico's. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat de solvabiliteitspositie van De Goudse adequaat is in relatie tot het risicoprofiel en de operationele omgeving. In onderstaande figuur zijn de componenten van het risicomangementsysteem opgenomen.

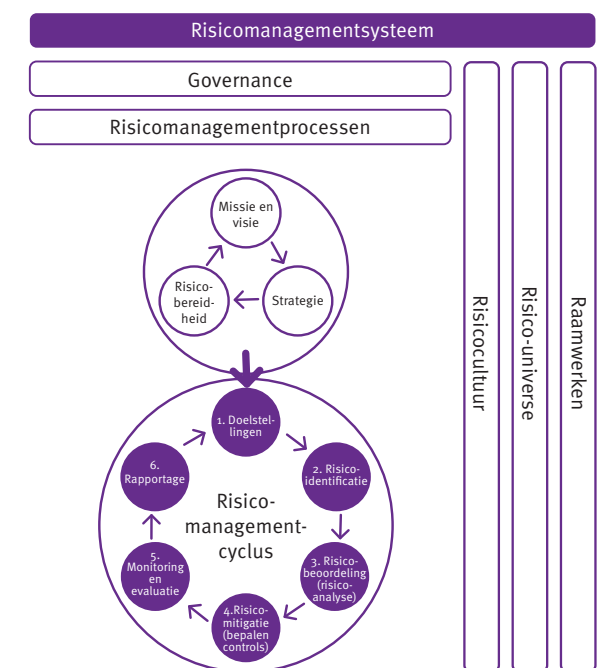
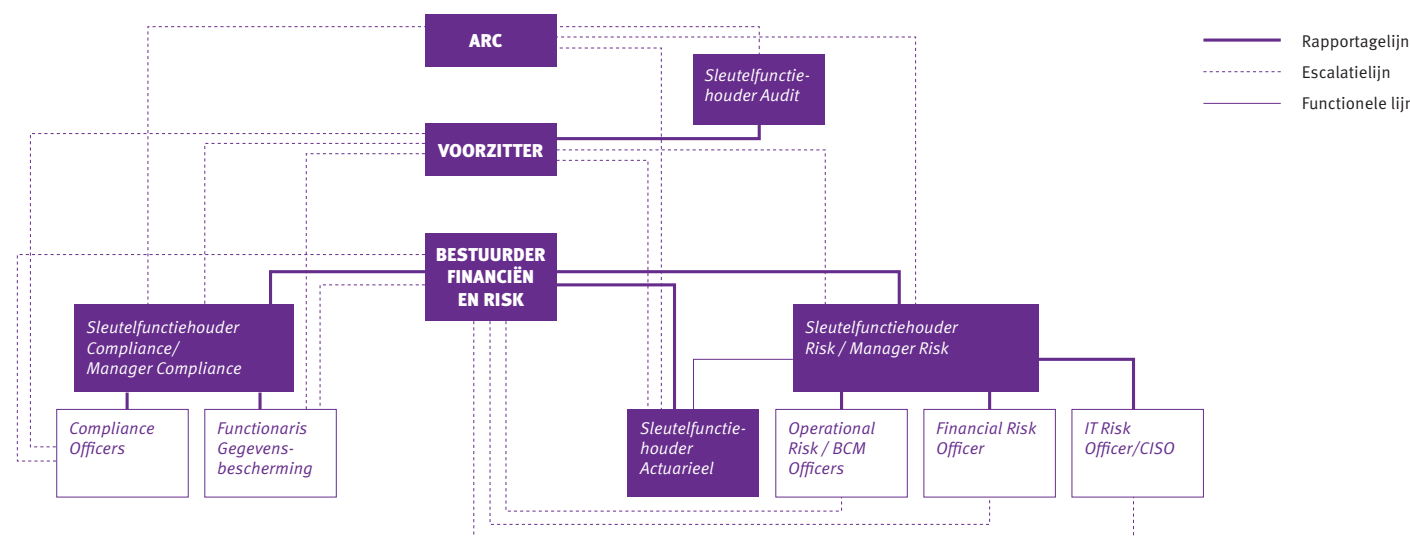
De teams Riskmanagement en Compliance houden toezicht op de risicobeheersing in de dagelijkse bedrijfsvoering vanuit een tweedelijns perspectief. Via beleidsdocumenten waarborgt De Goudse dat de risicobereidheid die op strategisch niveau is vastgesteld, wordt vertaald in beheersmaatregelen op tactisch/operationeel niveau en in kapitaalbeleid, risicobudgetten en risicolimieten.

Raamwerken

In het Risicomangementtraamwerk, Risicobereidheidraamwerk en Beleidsraamwerk worden de belangrijkste strategieën, processen en rapportageprocedures beschreven die nodig zijn om risico's te onderkennen, meten, bewaken en beheeren, en daarover te rapporteren.

Risico-universe

Het risico-universe omvat alle risico's die van belang zijn voor een organisatie. Om het risicomangementsysteem te structureren wordt het risico universe verdeeld in de risicocategorieën financieel (verzekeringstechnisch, niet-verzekeringstechnisch) en niet-financieel (strategisch, compliance, operationeel). Dit noemen we level 1. In onderliggend beleid, zoals in het OCRM-beleid (Operationeel & Compliance Risicomangement), kunnen subrisicocategorieën (level 2) worden onderkend. Op level 3 worden de feitelijke risico-omschrijving en de kans en impact van het risico gedefinieerd als uitkomsten van de risicomangementcycli die in verschillende risicomangementprocessen worden uitgevoerd.

Risicocultuur

De risicocultuur vormt een ‘soft’ element binnen het risicomanagementsysteem, waarbij ook een belangrijke verantwoordelijkheid is weggelegd voor het Bestuur en het management van De Goudse wat betreft het uitdragen van de visie op integraal risicomanagement binnen De Goudse. Het risicodenken vormt een integraal onderdeel van de besluitvorming op zowel strategisch en tactisch als operationeel niveau, waarbij alle medewerkers de ruimte krijgen om risico’s te signaleren, in te schatten en te monitoren.

Governance

De governance van het risicomanagementsysteem geeft inhoud aan een beheerste en integere bedrijfsvoering. De Goudse gaat daarbij uit van het ‘Three lines of defence’-principe. Het principe van drie verdedigingslinies draagt bij aan de versterking van de risicocultuur, aan het nemen van verantwoordelijkheid voor het managen van risico’s en aan interne beheersing.

Risicomanagementprocessen

In alle risicomanagementprocessen worden een of meer stappen van de risicomanagementcyclus uitgevoerd. De risicomanagementcyclus is een continu proces voor het identificeren van de risico’s die het bereiken van onze doelstellingen in de weg staan.

Risico’s zijn onlosmakelijk verbonden met de strategische doelstellingen van de organisatie en de risicobereidheid die is geformuleerd. Dit betekent ook dat risicomanagement onlosmakelijk verbonden is met de cyclus van planning en control. Ieder jaar vindt een herijking van strategische doelstellingen plaats.

De Goudse heeft voor de modellen voor de financiële verslaglegging op marktwaarde een modelvalidatiebeleid opgesteld. Modelvalidatie waarborgt de betrouwbaarheid van managementinformatie en voorkomt dat modellen leiden tot onjuiste beslissingen. De tweede lijn beoordeelt de modelvalidaties op basis van de rapportages die hierover door de uitvoerder worden opgesteld. In 2023 is de modelinventarisatie geactualiseerd, zijn de modellen geprioriteerd en is voor 2024 een planning opgesteld. Om de voortgang te behouden wordt gebruikgemaakt van externe ondersteuning.

Strategische Risicomanagement Analyse (SRA)

Om de risico’s en kansen te identificeren die passen bij de vastgestelde strategische richting, heeft het Bestuur in 2023 een Strategische Risicomanagement Analyse (SRA) uitgevoerd. Het doel van deze SRA is het identificeren, analyseren en vaststellen van de risico’s die de meeste impact hebben op de strategische doelstellingen. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de geopolitieke spanningen, rente- en inflatieontwikkelingen, het cyberrisico en klimaatverandering.

Own Risk & Solvency Assessment (ORSA)

De Goudse heeft een Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd op de groep als geheel en haar verzekeringsentiteiten Goudse Levensverzekeringen N.V. en Goudse Schadeverzekeringen N.V. Deze rapportage geeft inzicht in de ontwikkeling van risicoprofiel, solvabiliteit en liquiditeit, zowel onder normale als onder stressomstandigheden. De risico’s die naar voren zijn gekomen tijdens de SRA zijn gebruikt bij het bepalen van de ORSA-scenario’s.

Anker is als deelneming van De Goudse in het basisscenario meegenomen in de cijfers van de groep. Anker is niet meegenomen in de stress-scenario’s. Anker voert een eigen ORSA uit.

In het ORSA-klimaatscenario ligt de nadruk op de fysieke klimaatrisico’s. Door herverzekering is op middellange termijn (MTP) de impact hiervan beperkt. Op de langere termijn kan herverzekering onder druk komen te staan.

Op basis van de verkregen inzichten wordt geconcludeerd dat De Goudse in de stress-scenario’s na aanvullende managementacties toereikend solvabel is om te voldoen aan haar verplichtingen. De robuuste solvabiliteitspositie in combinatie met de ingezette managementacties biedt de tijd om de waardecreatie weer structureel op een passend niveau te krijgen na een stressomstandigheid.

Risicorapportages

Met risicorapportages wordt gerapporteerd over het risicoprofiel van De Goudse, ter ondersteuning van de besluitvorming van het management. De rapportages bevatten samen de kerninformatie die nodig is voor de sturing en beheersing van de risico’s van De Goudse:

- Managementrapportages: geven inzicht in de financiële en niet-financiële ontwikkeling van De Goudse en haar bedrijfsonderdelen.
- Risicomanagementrapportages: geven inzicht in het risicoprofiel van De Goudse en de wijze waarop met name de risico’s die buiten de risicobereidheid vallen worden beheerst en gemitigeerd, op strategisch, tactisch en operationeel niveau, door Bestuur, management en de operationele teams; deze rapportages bevatten een onafhankelijk oordeel van iedere tweedelijnsleutelfunctiehouder.
- Balansmanagementrapportages: tonen de wijze waarop De Goudse haar specifieke balansposities en daaraan gerelateerde risico’s (inclusief beleggingen) adequaat beheerst.

Risicobereidheid

De Goudse stelt de risicobereidheid vast, zodat het risicoprofiel binnen de door het Bestuur goedgekeurde grenzen kan worden beheerst. De risicobereidheid beschrijft het risiconiveau dat De Goudse bereid is te accepteren om de strategische doelen te realiseren, met een goede balans tussen risico en rendement. De risicobereidheid dekt zowel financiële als niet-financiële risico’s.

Asset Liability Management (ALM)

De Goudse voert een ALM-beleid (Asset Liability Management) als onderdeel van het beleggingsbeleid. In het ALM-beleid worden uitgangspunten geformuleerd over de manier waarop De Goudse de kasstromen uit beleggingen afstemt op de kasstromen uit de verzekeringsverplichtingen. Periodiek wordt een ALM-studie uitgevoerd om steeds een geactualiseerd inzicht te hebben in de beleggingen in relatie tot de verplichtingen.

Herverzekering

De risicobereidheid van De Goudse geldt als uitgangspunt voor het jaarlijkse prolongatieproces van de herverzekering en de af te sluiten herverzekeringscontracten. De bevindingen uit de meest recente ORSA over het risicoprofiel van De Goudse en de inzet van herverzekeringen als risico-mitigerende maatregel worden hierbij meegenomen. Bij het toepassen van herverzekering gelden diverse randvoorwaarden op het gebied van governance, risicobeheersing en verslaglegging. Deze zijn vastgelegd in het herverzekeringsbeleid dat het kader vormt voor de Commissie Herverzekering en de Werkgroep Herverzekering, die verantwoordelijk zijn voor respectievelijk de samenstelling en de uitvoering van de herverzekeringsprogramma’s.

Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

De Goudse actualiseert periodiek het beleid ‘Geschiktheid en betrouwbaarheid’. Dit beleid biedt handvatten om vast te stellen of (kandidaat)medewerkers geschikt en betrouwbaar zijn voor hun functie en taken. Voor elke functie is duidelijk welke beroepskwalificaties, geschiktheids-, deskundigheids- en betrouwbaarheidseisen en werkervaring nodig zijn.

Zelfregulering

De verzekeringssector heeft met tachtig codes, regelingen en convenanten een robuust zelfreguleringsstelsel. Zelfregulering is heel belangrijk voor het functioneren van de branche en het klantgericht handelen. Het draagt bij aan een positieve reputatie van de sector. De basis voor de zelfregulering vormt de Gedragscode Verzekeraars. Hierin staan de kernwaarden waarop het stelsel van zelfregulering is gebaseerd.

De meeste regelingen stimuleren een uniforme werkwijze bij verzekeraars. Deze worden periodiek middels een self assessment getoetst. Een tiental regelingen gaat verder. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de juiste omgang met privacygevoelige gegevens, heldere informatieverstrekking, fraudebestrijding en een goede afhandeling van claims en klachten. Deze zogenaamde kerncodes worden eens in de drie jaar uitgebreid getoetst door de onafhankelijke Stichting Toetsing Verzekeraars.

In het jaar 2023 zijn de kerncodes Ethisch Kader Datatoepassingen en het Protocol bij Betalingsachterstanden getoetst. De Goudse scoorde in 2023 een voldoende voor Ethisch Kader Datatoepassingen en het Protocol bij Betalingsachterstanden. Eventuele bevindingen zijn in 2023 opgelost.

Risicomanagementclassificatie

De belangrijkste categorieën die De Goudse onderscheidt, worden hieronder beschreven.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico op verliezen of een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door ondeugdelijke aannamen voor de prijsstelling of de voorzieningen als gevolg van interne of externe factoren, met inbegrip van duurzaamheidsrisico’s, of door externe factoren zoals catastrofes of toeval. Richtlijnen voor beheersing van verzekeringstechnische risico’s zijn opgenomen in het voorzieningenbeleid, prijsbeleid, herverzekeringsbeleid en product- en acceptatiebeleid.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als direct of indirect gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten. De marktrisico’s waaraan De Goudse wordt blootgesteld hebben met name betrekking op de beleggingen voor eigen rekening en risico, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de beleggingen tegenover de verzekeringsverplichtingen en het eigen vermogen. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het marktrisicobeleid. Andere relevante beleidsdocumenten betreffen het beleggingsbeleid, het beleggingsmandaat en het liquiditeitsbeleid.

Tegenpartijrisico (kredietrisico)

Het tegenpartijrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie van De Goudse als gevolg van onverwachte wanbetaling of verslechtering van de kredietwaardigheid van tegenpartijen van De Goudse, zoals herverzekeraars, polishouders, hypotheekfondsen en gevolmachtigden. Richtlijnen om dit risico te beheersen zijn vastgelegd in het tegenpartijrisicobeleid en zijn onder meer vertaald in het beleggingsmandaat en het herverzekeringsbeleid.

Operationeel risico

Bij het operationeel risico gaat het om het risico op het lijden van verliezen of het niet behalen van de (organisatie)doelstellingen van De Goudse als gevolg van inadequate of falende interne processen, mensen, (IT-)systemen of externe gebeurtenissen. Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel en compliance-risicomanagementbeleid.

Frauderisico

Ten aanzien van het risico op schade door fraude en daaraan gerelateerde vormen van criminaliteit heeft De Goudse een fraudebeheersingsbeleid. Grondslag voor het beleid is het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit. In dit beleid, en in de daarop gebaseerde werk- en meldinstructies, is aandacht voor onder meer preventie,

Kapitaalmanagement

detectie, afdoening en monitoring. Het beleid is gericht op zowel interne fraude (eigen medewerkers) als externe fraude (klanten, verzekeringsadviseurs en leveranciers). Risico’s op het gebied van fraude en criminaliteit zijn daarnaast als thema opgenomen in de SIRA (Systematische Integriteitsrisicoanalyse). De afdeling Speciale Zaken van De Goudse ondersteunt de afdeling Compliance bij de analyse en beoordeling van risico’s op dit gebied. Monitoring van het frauderisico vindt plaats aan de hand van controles in de GRC-tooling.

Compliancerisico

Het compliancerisico is het risico op wettelijke of regelgevende sancties, materiële financiële verliezen of reputatieschade die De Goudse kan lijden als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving, richtlijnen, afspraken en gedragsregels die van toepassing zijn op de activiteiten van de organisatie respectievelijk van de medewerker. Tot de belangrijkste compliancerisico’s behoren de risico’s gerelateerd aan Productontwikkeling, Zorgplicht, Ken uw Klant, Privacy (naleving AVG), Integriteit en Mededinging. Compliance is onder andere betrokken bij het bewaken van de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), de Sanctiewet 1977 (Sw), de AVG, de Insurance Distribution Directive (IDD), de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), de Wet op het financieel toezicht (Wft), het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo), de Mededingingswet en Solvency II.

Richtlijnen om dit risico te beperken zijn vastgelegd in het operationeel & compliance-ricicomagementbeleid. Aanvullend(e) compliancebeleid en -regelingen zijn onder andere de Gedragscode Integriteit, het Ken Uw Klant-beleid, het Beleid bescherming persoonsgegevens, de Regeling Mededinging, de Klokkenluidersregeling, de Richtlijn Betalingen aan bemiddelaars en de Regeling voorkomen belangenverstrengeling en corruptie.

Om het beleid actueel te houden volgen wij ontwikkelingen in de verschillende bedrijfsonderdelen van De Goudse, uitkomsten van audits, boetebesluiten bij andere financiële instellingen, good practices van toezichhouders en jurisprudentie van zowel Kifid als gerechtelijke instanties.

Strategisch risico

Strategische risico’s zijn risico’s die het behalen van de strategische doelstellingen in de weg staan. Om een inschatting te maken van de kans en mogelijke impact van deze risico’s wordt aan het begin van de planning- en control-cyclus steeds een SRA georganiseerd. In 2023 is het risicobeeld op onderdelen gewijzigd. Belangrijke onderwerpen van gesprek waren onder andere de macro-economische omstandigheden, het cyberrisico en het klimaat, inclusief de samenloop van catastrofale gebeurtenissen.

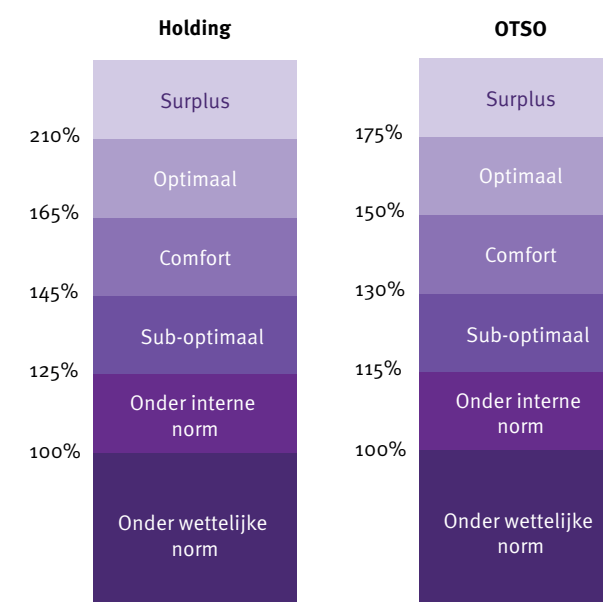
KAPITAALBELEID

De Goudse streeft naar een solide kapitaalbasis die bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie. Het kapitaalmanagement omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen van, beheersen van en toezicht houden op de aanwezige en vereiste solvabiliteit. De Goudse wil op elk moment voldoen aan de kapitaaleisen die de wet stelt.

De doelstelling van het kapitaalbeleid is tweeledig. Enerzijds zorgt het voor een solide kapitaalbasis per entiteit of voor het herstel daarvan, ook als bepaalde stress-scenario’s zich voordoen. Anderzijds draagt het bij aan het bereiken van de strategische doelstellingen, in overeenstemming met de gedefinieerde risicobereidheid.

Het kapitaalbeleid is erop gericht om kapitaal boven het surplusniveau van de dochtermaatschappijen (OTSO’s: onder toezicht staande ondernemingen) effectief in te zetten. Als het kapitaal niet op korte termijn gebruikt wordt in de dochtermaatschappij, is het effectiever om dit kapitaal in de holding aan te houden en zo strategische mogelijkheden te creëren. Het aanhouden van kapitaal in de holding maakt het bovendien eenvoudiger om dit in te zetten op de plek waar investeringen worden gedaan. Bovendien kan deze buffer worden gebruikt bij mogelijke stress-situaties in de dochtermaatschappijen. Daarom benoemt De Goudse in het kapitaalbeleid een bovengrens waarbij een surplus ontstaat.

De solvabiliteitseisen hebben de volgende niveaus:

De interne norm bedraagt op groepsniveau 125%, op OTSO-niveau is dat 115%. Dit is ruim boven de grens van 100%, onder andere gezien de volgende overwegingen:

- Het ontbreken van enkele risico’s in de standaardformule, zoals model-, reputatie- en strategisch risico.
- Verhoogde volatiliteit in de vermogenspositie op Solvency II-grondslagen.
- Uitkomsten van een uitgevoerde benchmarkvergelijking op basis van marktgegevens.

Voor de groep is het interventieniveau op 145% en het targetniveau op 165% vastgesteld. Voor de OTSO’s gelden andere normen. Het interventieniveau is hier 130%, het targetniveau 150%. Vanaf deze niveaus zijn er nog voldoende mogelijkheden om tijdig bij te sturen voordat de interne norm wordt overschreden.

De solvabiliteitseisen zijn bepaald aan de hand van de risicobereidheidsverklaring zoals vastgesteld door het Bestuur. Ze zijn opgesteld op groepsniveau en vervolgens vertaald in de solvabiliteitseisen van de OTSO’s. De solvabiliteitseisen zijn gebaseerd op de geldende Solvency II-wet- en regelgeving, inclusief UFR en VA. In rapportages worden de solvabiliteitsposities zowel inclusief als exclusief UFR en VA weergegeven. In de besluitvorming wordt rekening gehouden met het effect van UFR en VA.

De Goudse heeft trigger-events gekoppeld aan de interne solvabiliteitsniveaus. In een gebied tussen bepaalde solvabiliteitsniveaus gelden verschillende soorten managementacties. Bij het bepalen van eventuele bijsturing wordt rekening gehouden met verschillende streeftermijnen om de relevante niveaus te kunnen bereiken. Daalt de solvabiliteit onder de interne norm? Dan is de streeftermijn om binnen een tot twee jaar terug te keren boven die norm. Daalt de solvabiliteit onder het interventieniveau? Dan is de streeftermijn om binnen twee tot vier jaar weer boven dit niveau terug te keren. Voor daling onder het targetniveau is geen termijn benoemd. Als de solvabiliteit onder de 100% komt in een stress-scenario, worden – conform de vereisten van de Europese wetgever – maatregelen ingezet om binnen zes maanden het niveau van 100% weer bereikt te hebben.

Governance

SOLVABILITEITSPPOSITIE

De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II. De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,45%), de volatility adjuster (VA, 20 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

	Target niveau	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Groep	165%	180%	193%
Schade	150%	168%	182%
Anker	150%	163%	173%
Leven	150%	154%	146%

Naast solvabiliteitseisen onder Solvency II-regelgeving heeft De Goudse ook solvabiliteitseisen gedefinieerd onder een economisch raamwerk. De solvabiliteit onder het Goudse economisch raamwerk wordt gezien als overdrachtswaarde. Hierbij is van belang dat de verplichtingen jegens polishouders gewaarborgd zijn. Met andere woorden: bij een overdracht hoeft de kopende partij geen kapitaal bij te storten. Daarom wordt als interne norm gehanteerd dat onder het economische raamwerk het eigen vermogen groter dan nihil moet zijn. Indien de solvabiliteit onder deze interne norm uitkomt, worden er maatregelen getroffen. Deze zijn vergelijkbaar met de maatregelen die nodig zijn als de solvabiliteit onder Solvency II-regelgeving onder de betreffende interne norm uitkomt.

De solvabiliteitseisen onder een economisch raamwerk brengen de volgende aanpassingen mee ten opzichte van de Solvency II-regelgeving.

Het last liquid point (LLP) wordt gesteld op 30 jaar (in Solvency II-regelgeving is dat 20 jaar).

De UFR wordt op 2% gesteld, die wordt bereikt na een convergentieperiode van 40 jaar. Hiermee wordt het convergentiepunt 70 jaar (Solvency II kent ook een convergentieperiode van 40 jaar).

Op het eigen vermogen wordt een correctie gemaakt als sprake is van een grote afwijking (under- of overshoot) van de VA ten opzichte van een Goudse beleggingsportefeuille. Dit is per eind 2023 niet het geval. De genormaliseerde VA is gelijk aan de gepubliceerde VA door EIOPA.

Waardering van VLC wordt gesteld op de EBITDA (Earnings Before

Interest, Tax, Depreciation and Amortization) van het meest recent afgesloten boekjaar, maal een multiplier van 8.

Economische solvabiliteit	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Groep	223%	235%
Schade	166%	180%
Anker	163%	173%
Leven	133%	132%

Dividendbeleid

De Goudse heeft in haar dividendbeleid opgenomen dat jaarlijks 30% van het resultaat na belastingen van De Goudse N.V., na betaling van het dividend op financieringspreferente aandelen, wordt uitgekeerd als dividend. Voor Schade en Anker is het dividendpercentage 50% van het resultaat na belastingen en voor Leven 100%. Hiervan kan worden afgeweken als de solvabiliteit of andere inzichten hiertoe aanleiding geven.

Liquiditeitsbeleid en -positie

De Goudse wil altijd aan haar toekomstige verplichtingen kunnen voldoen. Daarom streeft De Goudse een hoge liquiditeit na in haar beleggingsportefeuilles. Ook wordt jaarlijks een liquiditeitsprognose voor de middellange termijn opgesteld. Op basis van deze prognose wordt de liquiditeitsbehoefte in kaart gebracht en een passende liquiditeitsbuffer geformuleerd voor de periode van het Middellange Termijn Plan.

Daarnaast houdt De Goudse voor liquiditeitsdoelinden kredietfaciliteiten aan bij Leven (EUR 10 mln.), bij Schade (EUR 10 mln.) en op groepsniveau (EUR 7 mln. ongecommitteerd). De liquiditeitspositie van het Schade- en Levenbedrijf is zeer gezond, aangezien De Goudse een hoog niveau van liquide beleggingen aanhoudt in de beleggingsmix, waaronder snel liquide te maken overheidsobligaties met een hoge kredietwaardigheid.

CORPORATE GOVERNANCE

Samenstelling van het bestuur

Het Bestuur heeft in 2022 in het kader van de Wet evenwichtiger verdeling man-vrouw een streefcijfer van minimaal 1/3 man en 1/3 vrouw opgesteld voor het Bestuur. In voorkomend geval wordt bij het opstellen van het gewenste profiel en het plaatsen van de vacature nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit. Bij eventuele inzet van een searchopdracht, wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan de gewenste genderdiversiteit, door eisen op dit gebied te stellen bij het opstellen van de long- en shortlist.

Het Bestuur bestaat uit vier leden. Op dit moment is binnen het Bestuur geen sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen.

BELONINGSBELEID

De Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie van de Raad van Commissarissen (REMCO) keurt de algemene beginselen van het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse en toetst deze beginselen periodiek. De REMCO adviseert de RvC over de beloning, de selectie en de benoeming van bestuursleden. De RvC stelt de beloning van de bestuursleden vast.

Het beloningsbeleid van De Goudse kenmerkt zich door het vermijden van excessieve beloning en ongewenste prikkels. De beloning is marktconform. De secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden zijn maatschappelijk verantwoord en bevatten evenmin ongewenste prikkels. De Goudse rapporteert conform artikel 1:120 lid 2 Wft dat er geen onder de verantwoordelijkheid van De Goudse werkzame personen zijn die een totale jaarlijkse beloning van één miljoen euro of meer ontvangen. De Goudse keert ook geen variabele beloning uit aan onder de verantwoordelijkheid van De Goudse werkzame personen.

In het beloningsbeleid voor medewerkers van De Goudse is er een relatie tussen de zwaarte van de functie en de hoogte van het salaris. De functiezwarte dient als uitgangspunt voor de functiegroepenstructuur, met daaraan gekoppeld een salarisstructuur die de onderlinge beloningsverhoudingen binnen De Goudse tot uitdrukking brengt. Voor elke functie is er een functieprofiel. De functiezwarte van iedere functie wordt door een functiewegingscommissie bepaald. In overeenstemming met de IFA-wegingsystematiek (Integrale Functie Analyse-methode) voor medewerkers die onder de cao voor het verzekeringsbedrijf vallen, volgt de salarisontwikkeling de cao.

De Goudse kent de volgende vormen van beloning: salaris en vakantiegeld, dertiende maand, toeslagen, pensioen, reiskostenvergoeding, personeelsfaciliteiten (korting op verzekeringen

en korting hypotheek), overwerk- en stand-by-vergoeding, representatievergoeding, leaseauto, bereikbaarheidsvergoeding en een transitievergoeding bij het einde van het dienstverband.

Met bestuursleden worden kwalitatieve en kwantitatieve resultaat- en ontwikkelafspraken gemaakt. Na tussentijdse evaluatie vindt aan het einde van het jaar de beoordeling plaats. De ontwikkeling van de beloning van bestuursleden is vastgelegd in een afzonderlijke beloningssystematiek.

CORPORATE GOVERNANCE CODE

De Goudse valt als niet-beursgenoteerd familiebedrijf niet onder de werking van de Corporate Governance Code, maar kiest er wel voor om de uitgangspunten van de code zo veel mogelijk na te leven. Op sommige punten wijkt De Goudse er als niet-beursgenoteerd familiebedrijf echter vanaf. De wijze waarop wij de code opvolgen is vermeld op goudse.nl.

Op 20 december 2022 heeft de Monitoring Commissie Corporate Governance Code de Corporate Governance Code uit 2016 geactualiseerd. De nieuwe code is vanaf het boekjaar 2023 in werking getreden.

EVALUATIE VAN HET GOVERNANCESYSTEEM

Solvency II verlangt dat verzekeraars periodiek hun interne governancesysteem evalueren. In 2022 heeft het Bestuur de evaluatie van het System of Governance uitgevoerd in samenspraak met de RvC. Met de RvC is besproken om de evaluatie van het System of Governance elke twee jaar uit te voeren. De volgende evaluatie van het System of Governance wordt uitgevoerd in 2024.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Algemeen

Wij bieden de aandeelhouders de door het Bestuur opgestelde jaarrekening over het boekjaar 2023 ter vaststelling aan.

De jaarrekening is gecontroleerd door KPMG Accountants N.V. De goedkeurende verklaring treft u aan in het hoofdstuk 'Controleverklaring van de onafhankelijke accountant' van dit jaarverslag. De Raad van Commissarissen (RvC) adviseert de Algemene Vergadering om de jaarrekening vast te stellen en akkoord te gaan met de voorgestelde winstbestemming. De RvC heeft in aanwezigheid van de externe accountant de jaarrekening besproken met het Bestuur. De RvC is van oordeel dat de jaarrekening een goede weergave vormt van de verantwoording die het Bestuur aflegt over het gevoerde beleid. Dit geldt ook voor de verantwoording die de RvC aflegt over het toezicht op dat gevoerde beleid.

De Goudse in 2023

In 2023 namen de geopolitieke spanningen door de oorlogen in de wereld verder toe. De volatiliteit op de financiële markten, waaronder de rentemarkten, blijft hoog door aanhoudende onzekerheid over de vooruitzichten voor economische groei en inflatie.

Op 25 september 2023 heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. een indirect belang van 35% verworven in Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V. (en indirect een belang van 35% in dienstverlener De Glaslijn). Op 9 november 2023 heeft De Goudse een belang van 20% in Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A. verworven.

Op 19 december 2023 is bekendgemaakt dat De Goudse haar meerderheidsbelang in VLC & Partners Holding B.V. verkoopt aan Howden, een wereldwijde verzekeringsgroep. De reden voor de verkoop zijn de uiteenlopende strategische ambities van De Goudse en VLC & Partners.

Om de solvabiliteitspositie van Goudse Levensverzekeringen N.V. te versterken, heeft De Goudse N.V. op 27 december 2023 in overleg met de RvC een agiostorting gedaan in het kapitaal van Goudse Levensverzekeringen N.V.

De Goudse in 2024

Het jaar 2024 is een historisch jaar waarin De Goudse haar 100-jarig bestaan mag vieren op verschillende manieren en op verschillende momenten; een bijzonder mooie mijlpaal waar de RvC trots op is.

Daarnaast zijn er ook uitdagingen. Voor de toekomst van De Goudse is een concurrerend kostenniveau essentieel. De kosten blijven mede door inflatie naar verwachting toenemen. Om het kostenniveau bij te sturen heeft De Goudse in 2023 een bedrijfsbreed kostenbesparingsprogramma gemaakt dat in de komende jaren moet worden gerealiseerd. In 2024 wordt de voortgang van het kostenbesparingsprogramma en het kostenniveau nauwgezet gevolgd. Ook wordt nadrukkelijk gekeken naar de impact op De Goudse van de toenemende wetgeving op het vlak van onder andere duurzaamheid en informatiebeveiliging.

Vergaderingen van de RVC

Gedurende het jaar hebben vier reguliere RvC-vergaderingen plaatsgevonden en vijf extra vergaderingen. De voorzitter van de RvC heeft regelmatig individueel overleg met de voorzitter van het Bestuur. Daarnaast heeft de RvC gedurende het verslagjaar gesproken over de strategie en visie voor de lange termijn en de ontwikkeling van de markt, zowel op macro-economisch niveau als in de distributieketen. Ook zijn de ontwikkelingen en resultaten van het bedrijf en van de verschillende bedrijfsonderdelen periodiek aan de orde geweest. In de vergaderingen is stilgestaan bij diverse onderwerpen waaronder de Toekomstige Beheeractiviteit (TBA) AOV. Dit zijn toekomstige herstelmaatregelen in relatie tot de AOV-portefeuille die genomen

kunnen worden als de solvabiliteitspositie onder druk komt te staan. Andere onderwerpen die aan de orde kwamen waren kostenbijsturing, de voorgenomen investeringen, ESG (Environmental, Social and Governance) en de duurzaamheidsstrategie van De Goudse.

Ook kwamen de deelnemingen van De Goudse aan de orde, de voorgenomen verkoop van het belang van De Goudse in VLC & Partners Holding B.V., evenals de impact op het bedrijf van de volatiele rente en economische onzekerheden als gevolg van de geopolitieke spanningen in de wereld. In de december-vergadering heeft de RvC ingestemd met de handhaving van het huidige beleggingsmandaat totdat een nieuwe ALM-studie (Asset Liability Management) is uitgevoerd. Een nieuwe ALM-studie vindt plaats in de eerste helft van 2024. In verschillende vergaderingen is ook gesproken over de onderwerpen die in de relatie met toezichthouders aan de orde zijn. Zo is er aandacht geweest voor de Solvency II-rapportages, de jaarstaten en de datakwaliteit.

Voorafgaand aan iedere reguliere vergadering van de RvC houden de leden een kort onderling overleg om de meningen binnen de Raad te delen en de rolverdeling gedurende de vergadering af te stemmen. Na afloop van iedere vergadering wordt kort geëvalueerd hoe de RvC-vergadering is verlopen. Naast de vergaderingen waaraan het Bestuur deelneemt, is de RvC in een onderlinge vergadering bijeengewees. In deze onderlinge vergadering, in maart 2023, is gesproken over het functioneren van de individuele bestuurders en van het Bestuur als college. In deze vergadering is ook de Gedragscode Integriteit door alle leden ondertekend.

AANWEZIGHEID COMMISSARISSEN BIJ RVC-VERGADERINGEN

Vergaderingen	RvC	ARC	REMCO
Dhr. Raué	9/9	5/5	2/2
Dhr. Van der Wel	9/9	5/5	n.v.t.
Dhr. Middeldorp	9/9	n.v.t.	2/2
Mevr. Palmen	8/9	5/5	n.v.t.
Mevr. Zwueste	7/7	n.v.t.	2/2

COMMISSIES

Audit & Risk Committee (ARC)

Het Audit & Risk Committee (ARC) adviseert de RvC op het gebied van financiën, audit en riskmanagement. Het ARC bestond in 2023 uit de heer Van der Wel (voorzitter), de heer Raué en mevrouw Palmen. Gedurende het jaar hebben vier reguliere vergaderingen plaatsgevonden. Bij de reguliere vergaderingen waren ook het Bestuur, de manager Riskmanagement, de manager Interne Audit Dienst (IAD) en de externe accountant aanwezig. In de extra vergadering van februari 2023 heeft het ARC de voorlopige resultaten over 2022 besproken met het Bestuur. De commissie heeft in een onderlinge vergadering het functioneren van de samenwerking met de IAD, Riskmanagement & Compliance, de actuariële functiehouders en de externe accountant geëvalueerd.

In de reguliere vergaderingen van het ARC zijn de resultaten van De Goudse en de periodieke managementrapportages besproken evenals de periodieke risico- en auditrapportages, de toenemende inflatie en de volatiele rente. In de loop van het jaar kwamen diverse actuariële rapportages aan de orde. Naast de solvabiliteit en de toereikendheid van de technische voorzieningen van de verschillende bedrijfsonderdelen en de SFCR (Solvency Financial Conditional Report), werden ook de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) 2023, TBA Kosten en TBA AOV en nieuwe wetgeving rondom informatiebeveiliging - DORA (Digital Operational Resilience Act) - besproken. Daarnaast is in verband met de wettelijke roulatieplicht van externe accountants na tien jaar het proces voor de benoeming van een nieuwe accountant gestart. Hiertoe is een selectiecommissie samengesteld. De nieuwe accountant dient uiterlijk tijdens de Algemene Vergadering van 2025 te worden benoemd. De RvC zal tijdens de Algemene Vergadering van 2024 een voorstel doen voor benoeming van een nieuwe accountant met ingang van 1 januari 2026. Ook de bevindingen, aandachtspunten en significante risico's die in de managementletter en het accountantsverslag werden vastgelegd na de controle door de externe accountant, zijn in het ARC besproken.

De voorzitter van het ARC heeft regelmatig individueel contact met het bestuurslid Financiën & Risk, de manager IAD, de manager Riskmanagement, de Corporate Compliance Officer en de Actuariële Functiehouders over de ontwikkelingen binnen het bedrijf.

Het ARC monitort het verslaggevingsproces. Er is aandacht besteed aan zowel de voorbereiding van de verslaggeving als aan de ESG-verslaggeving, die vanaf 2024 verplicht zal zijn. Tijdens de vergadering van februari 2024 zijn de voorlopige resultaten over 2023 besproken. En in de vergadering van maart 2024 kwam het jaarverslag 2023 aan de orde.

Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie

De Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie (REMCO) adviseert de RvC onder andere over de beloning en de selectie en benoeming van bestuursleden. In 2023 heeft de REMCO tweemaal vergaderd. De REMCO bestaat uit de heer Middeldorp (voorzitter), de heer Raué en mevrouw Zwueste. Bij deze vergaderingen waren ook de bestuursvoorzitter en de manager HR aanwezig. De REMCO heeft gesproken over de nieuwe pensioenwet, de CAO Verzekeringsbedrijf en SAFe. Verder is er gesproken over de Wet ingroeiquotum en streefcijfers. Deze wet, sinds 1 januari van kracht, benoemt een diversiteitsquotum voor RvC's van beursgenoteerde vennootschappen. Daarnaast moeten grote N.V.'s en B.V.'s ambitieuze en passende doelen in de vorm van een streefcijfer vaststellen om genderdiversiteit in het bestuur, de RvC en senior management te bevorderen. De REMCO heeft in 2022 een streefcijfer (gelijk aan het streefcijfer voor het Bestuur en de (senior) managementlaag) voor de commissarissen van minimaal 1/3 man en 1/3 vrouw opgesteld.

SAMENSTELLING VAN DE RVC EN HET BESTUUR

Tijdens de jaarvergadering van 2023 is mevrouw Faber in overeenstemming met het rooster afgetreden. Mevrouw Zwueste is met versterkt aanbevelingsrecht van de Ondernemingsraad tijdens deze jaarvergadering benoemd tot commissaris voor een periode van vier jaar.

Tijdens de jaarvergadering van 2024 zal de heer Middeldorp conform het rooster aftreden. Voor de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Middeldorp is een vervanger gezocht. De kandidaat wordt tijdens de jaarvergadering voorgedragen voor benoeming voor een periode van vier jaar.

De Goudse hanteert als uitgangspunt dat commissarissen na twee termijnen van vier jaar aftreden. Een benoeming voor een derde termijn is toegestaan, mits gemotiveerd. Dit is ook in lijn met de Corporate Governance Code. Als niet-beursgenoteerd bedrijf is De Goudse niet verplicht deze code na te leven. Toch kiest De Goudse ervoor om dit zoveel mogelijk wél te doen.

De RvC vindt diversiteit binnen de RvC en het Bestuur belangrijk en besteedt hier aandacht aan. Op dit moment is binnen de RvC sprake van een evenwichtige verdeling tussen mannen (3) en vrouwen (2). Binnen het Bestuur is dit nog niet het geval.

Naar het oordeel van de RvC is voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid zoals bedoeld in de best-practice-bepalingen 2.1.7 tot en met 2.1.9 van de Corporate Governance Code.

ZELFEVALUATIE

De jaarlijkse zelfevaluatie wordt eens in de drie jaar extern begeleid. De zelfevaluatie over 2023 heeft eind 2023 onder onafhankelijke begeleiding van Bureau Behavioral Risk Management B.V. plaatsgevonden. De zelfevaluatie is gedaan aan de hand van een voor dit doel opgestelde vragenlijst die door alle RvC leden is ingevuld. Daarnaast zijn de bestuursleden en de Secretaris van de Vennootschap geïnterviewd. In de evaluatie is aandacht besteed aan de volgende hoofdthema's:

- samenstelling en invulling van de verantwoordelijkheden door de RvC
- interactie binnen de RvC (teamdynamiek)
- resultaten en strategie
- risicocultuur en risicomangement
- verhouding tussen RvC en bestuur
- onderwerpen die meer besproken zouden mogen worden
- rolinvulling van de voorzitter van de RvC

PERMANENTE EDUCATIE

Het programma voor permanente educatie voor leden van het Bestuur en de RvC is in 2023 voortgezet. Bij de onderwerpkeuze spelen wij

zoveel mogelijk in op de actualiteit en relevantie voor De Goudse. Het onderwerp van de PE-sessie in juni was ESG (Environmental, Social, Governance) verzorgd door advieskantoor voor Duurzaamheid en Circulariteit, 2BHonest. In deze sessie zijn de belangrijkste duurzaamheidstrends en wetgevingsontwikkelingen geschetst en zijn de belangrijkste consequenties voor de verzekeringssector en specifiek De Goudse besproken en de rol van de RvC en het Bestuur daarbij.

De permanente educatie in het najaar over Ken uw Klant is verzorgd door de afdeling Compliance van De Goudse. In deze sessie zijn de actualiteiten en de relevante wet- en regelgeving (Wwft, Wft, Sanctiewet) op dit vlak besproken. Een ander onderwerp van deze najaarssessie was Balans- en Kapitaalmanagement. Ook in 2024 wordt het programma voor permanente educatie voortgezet.

OVERLEG MET DE ONDERNEMINGSRAAD

Een afvaardiging van de RvC heeft dit jaar een overlegvergadering bijgewoond en de gehele Ondernemingsraad gesproken. De RvC spreekt zijn waardering uit voor de positief-kritische en constructieve wijze waarop de Ondernemingsraad invulling geeft aan haar taken.

DIVIDENDVOORSTEL

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om over 2023 aan de houder van de (68) financieringspreferente aandelen een dividend van EUR 1,7 mln. uit te betalen (over 2022 is over 68 financieringspreferente aandelen EUR 1,7 mln. uitgekeerd). In 2023 is EUR 1,4 mln. interim-dividend aan houders van gewone aandelen uitgekeerd. Voorgesteld wordt om op gewone aandelen een slotdividend uit te keren van EUR 3,0 mln. (2022: EUR 6,1 mln.). Na goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt uit de winst EUR 10,3 mln. toegevoegd aan de reserves.

TOT SLOT

De RvC bedankt alle medewerkers en het Bestuur voor de inzet, betrokkenheid en inspanningen die in 2023 zijn geleverd. Verder dankt de RvC mevrouw Faber, die na de jaarvergadering van 2023 is afgetreden als commissaris, voor haar inzet en betrokkenheid. De RvC wenst het Bestuur en de medewerkers veel succes in 2024.

Gouda, 9 april 2024

ir. H.H. (Henk) Raué (voorzitter)
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA (vicevoorzitter)
J. (Jacob) Middeldorp
drs. A.G.L. (Angelique) Palmes CFA
J.P. (Joanne) Zwueste BC

Geconsolideerde jaarrekening

2023

Geconsolideerde balans per 31 december 2023 voor winstverdeling

(bedragen x EUR 1.000)

		31 december 2023	31 december 2022		31 december 2023	31 december 2022
ACTIVA				PASSIVA		
Immateriële vaste activa	b1			Groepsvermogen		
– kosten van ontwikkeling		133	205	Eigen vermogen toekomstend aan aandeelhouders	b11	401.856
– intellectueel eigendom		77.697	85.623	Aandeel derden in groepsvermogen	b12	15.674
– goodwill		36.240	40.270			417.530
		114.070	126.098	Achtergestelde schulden	b13	114.116
Beleggingen				Technische voorzieningen	b14	
<i>Terreinen en gebouwen</i>	b2			<i>Voor niet-verdiende premies en lopende risico's</i>		
– voor eigen gebruik		22.975	23.730	– bruto		41.632
– overige terreinen en gebouwen		8.725	10.125	– aandeel herverzekeraars		-4.250
		31.700	33.855			37.382
<i>Beleggingen in deelnemingen</i>	b3	33.401	777	<i>Voor levensverzekering</i>		
<i>Overige financiële beleggingen</i>	b4			– bruto		1.416.416
– aandelen		674.719	643.952	– aandeel herverzekeraars		-11.755
– obligaties		1.534.160	1.451.218			1.404.661
– hypothecaire leningen		33.640	35.493	<i>Voor te betalen schade/uitkeringen</i>		
– andere leningen		281.161	297.548	– bruto		1.084.022
– polisbeleningen		184	194	– aandeel herverzekeraars		-358.823
		2.523.864	2.428.405			725.199
<i>Depots bij verzekeraars</i>		33	226	<i>Voor winstdeling en kortingen</i>		
		2.588.998	2.463.263	– bruto		132
Beleggingen voor risico van polishouders	b5	594.137	578.978			2.167.374
Vorderingen				Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen		
<i>Vorderingen uit directe verzekering op:</i>	b6			– bruto	b15	596.983
– verzekeringnemers		27.842	24.012	Voorzieningen	b16	
– tussenpersonen		10.279	10.926	– voor belastingen		19.527
<i>Vorderingen uit herverzekering</i>		6.175	9.101	– overige		4.781
<i>Overige vorderingen</i>	b7	23.458	28.439			24.308
		67.754	72.478	Schulden		
Overige activa				<i>Schulden uit directe verzekering</i>	b17	90.495
<i>Materiële vaste activa</i>	b8	3.788	4.643	<i>Schulden uit herverzekering</i>		1.571
<i>Liquide middelen</i>	b9	117.068	154.998	<i>Andere obligaties en onderhandse leningen</i>		10.152
		120.856	159.641	<i>Overige schulden</i>		57.044
Overlopende activa	b10					159.262
<i>Lopende rente en huur</i>		18.971	19.041			32.624
<i>Overige overlopende activa</i>		7.411	7.022	Overlopende passiva	b18	
		26.382	26.063			3.512.197
		3.512.197	3.426.521			3.426.521

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

		2023	2022
Bruto geboekte premies		908.136	829.182
Uitgaande herverzekeringspremies		-139.549	-134.890
Mutatie in de voorziening voor niet-verdiende premies		698	-5.023
Subtotaal netto verdiende premies	r1	769.285	689.269
Resultaten uit beleggingen eigen rekening	r2	59.931	-1.923
Resultaten uit beleggingen voor rekening en risico polishouders	r2	71.501	-94.455
Provisie- en commissie-inkomsten	r3	70.708	64.449
Overige bedrijfsopbrengsten	r4	9.953	5.930
Som der bedrijfsopbrengsten		981.378	663.270
Verzekeringstechnische lasten	r5	-773.225	-466.551
Aandeel herverzekeraars		81.260	96.058
		-691.965	-370.493
Acquisitiekosten	r6	-111.348	-104.983
Subtotaal netto lasten uit verzekeringscontracten		-803.313	-475.476
Salarissen en overige personeelskosten		-105.170	-99.854
Sociale lasten en pensioenkosten		-24.612	-20.916
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa		-22.650	-19.974
Overige waardeveranderingen (im)materiële vaste activa		-	-7.937
Overige bedrijfskosten		-25.287	-19.439
Allocatie kosten naar schadebehandelingskosten		32.302	33.614
Subtotaal bedrijfskosten	r7	-145.417	-134.506
Som der bedrijfslasten		-948.730	-609.982
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		32.648	53.288
Rente- en soortgelijke kosten	r8	-8.522	-6.414
Resultaat voor belastingen		24.126	46.874
Belastingen	r9	-6.705	-14.828
Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	r10	-91	584
Aandeel derden	r11	-889	-442
Resultaat na belastingen		16.441	32.188

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

		2023	2022
	b11	16.441	32.188
Correcties voor:			
Afschrijving immateriële vaste activa	b1	20.993	25.884
Afschrijving materiële vaste activa	b8	1.656	2.027
Afschrijving rentestandskorting	b14	11.125	1.542
Verleende rentestandskorting	b14	-8.209	-4.107
Mutatie technische voorzieningen eigen rekening	b14	86.469	-37.690
Mutatie technische voorzieningen risico polishouders	b15	14.574	-149.783
Mutatie voorzieningen	b16	-13.377	17.287
Mutatie vorderingen		4.723	-19.724
Mutatie schulden	b17	-3.390	7.265
Mutatie overlopende activa	b10	-320	-153
Mutatie overlopende passiva	b18	1.923	5.152
Mutatie uit hoofde van herwaardering beleggingen	b4	-4.579	58.655
Kasstroom uit operationele activiteiten		128.029	-61.457
<i>Investerings en aankopen</i>			
Immateriële vaste activa	b1	-8.965	-38.235
Nieuwe consolidaties	b1	-	-11.404
Terreinen en gebouwen	b2	-22	-214
Andere deelnemingen en leningen	b3	-29.408	-56
Overige financiële beleggingen	b4	-544.348	-332.526
Materiële vaste activa	b8	-777	-1.331
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen</i>			
Terreinen en gebouwen	b2	599	380
Overige financiële beleggingen	b4	440.180	307.042
Depots bij verzekeraars		193	27
Materiële vaste activa	b8	-25	-
Saldo mutatie beleggingen voor risico van polishouders	b5	-15.159	149.063
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		-157.732	72.746
Mutatie achtergestelde schuld (per saldo)	b13	-	24.661
Afschrijving agio/disagio achtergestelde schuld	b13	173	140
Betaalde dividenden	b11	-9.166	-16.244
Aandeel derden	b12	766	2.038
Overige mutaties	b11	-	696
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-8.227	11.291
Mutatie liquide middelen	b9	-37.930	22.580
Het verloop van de liquide middelen is als volgt:			
Stand primo boekjaar		154.998	132.418
Mutatie boekjaar		-37.930	22.580
Stand ultimo boekjaar		117.068	154.998

Algemene toelichting bij de jaarrekening

1. ALGEMEEN

De jaarrekening van De Goudse N.V. heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Bedragen zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. In de jaarrekening zijn afrondingsverschillen niet gecorrigeerd. Hierdoor kan er sprake zijn van afrondingsverschillen, zowel in de tellingen als tussen de tabellen.

De Goudse N.V. (KvK 29050370) is houdstermaatschappij van schade- en levensverzekeringsmaatschappijen, van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven en van enkele vennootschappen die daarmee samenhangen. De Goudse N.V. is gevestigd aan Bouwmeesterplein 1, 2801 BX Gouda.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken die zijn opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De geconsolideerde balans is opgesteld conform model N van het Besluit modellen jaarrekening en de geconsolideerde winst- en verliesrekening conform model E.

De enkelvoudige winst- en verliesrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van artikel 402 BW2, Titel 9. In de winst- en verliesrekening is het resultaat verwerkt, voor zover dit ten gunste van De Goudse N.V. komt.

Met De Goudse wordt in dit jaarverslag bedoeld: De Goudse N.V., dochtermaatschappijen van De Goudse N.V. en de deelnemingen waarin De Goudse N.V. beleidsbepalende invloed heeft.

1. CONSOLIDATIEKRING

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens opgenomen van de groepsmaatschappijen van De Goudse N.V.

Goudse Verzekeringen B.V. te Gouda staat aan het hoofd van de groep. De financiële gegevens van De Goudse worden geconsolideerd in de geconsolideerde jaarrekening van Goudse Verzekeringen B.V.

In de consolidatie worden de financiële gegevens van De Goudse N.V. opgenomen, samen met die van haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover De Goudse N.V. een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover De Goudse N.V. de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarover De Goudse direct of indirect overheersende zeggenschap kan

uitoefenen doordat De Goudse beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op de balansdatum.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip dat er een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden niet langer in de consolidatie betrokken vanaf het moment dat de beleidsbepalende invloed beëindigd is. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Op 19 december 2023 heeft De Goudse N.V. de verkoop van haar belang in VLC & Partners Holding B.V. aan Howden Group aangekondigd. We verwachten dat deze transactie medio 2024 zal worden afgerond. In de geconsolideerde jaarrekening van De Goudse maakt VLC & Partners Holding B.V. nog ongewijzigd onderdeel uit van de consolidatiekring.

2. GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Ook zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

Vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd in de geconsolideerde balans.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn niet gewijzigd.

De geconsolideerde winst- en verliesrekening bevat zowel verzekerings- als niet-verzekeringsactiviteiten. De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta).

3. VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of

invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Ook rechtspersonen die overheersende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. De statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen van De Goudse en hun nauwe verwanten zijn ook verbonden partijen.

Er kunnen transacties bestaan tussen verbonden partijen. Onder transacties worden verstaan overdrachten van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. De transacties tussen verbonden partijen betreffen onder andere doorbelaste kosten, huur, interne leningen en rekening-courantverhoudingen.

Transacties worden aangegaan met een zakelijke grondslag, dat wil zeggen: tegen normale marktvoorwaarden. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht in de enkelvoudige jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen. De toelichting gaat dan in op de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht. In de geconsolideerde jaarrekening wordt de bezoldiging van bestuurders en commissarissen toegelicht onder de bedrijfskosten in de 'Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening'.

4. ACQUISITIES

Transacties van overnames worden volgens de purchase accounting-methode verwerkt in de jaarrekening van De Goudse.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Als de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Als de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

5. TOELICHTING OP HET GECONSOLIDEERDE KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit operationele, investerings- en beleggings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Deposito's en effecten zijn opgenomen onder beleggingen. De kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een gemiddelde koers. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling

1. ALGEMEEN

Bij het opstellen van deze jaarrekening is uitgegaan van de continuïteitsveronderstelling. De balans is opgesteld voor winstbestemming.

Een actief wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan leidt tot een uitstroom van middelen waarvan de waarde betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans zolang een transactie met betrekking tot de betreffende balanspost niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief wordt niet langer in de balans opgenomen zodra een transactie leidt tot de overdracht van de economische voordelen aan een derde. Een verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen zodra een transactie leidt tot de afwikkeling van een verplichting aan een derde.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijbehorende kosten), de vervaardigingsprijs of de actuele waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening voor het risico van onvolwaardigheid. Per balanspost worden de waarderingsgrondslagen specifiek toelichting verderop in het hoofdstuk. Als geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden in samenhang met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel heeft plaatsgevonden in samenhang met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden verantwoord zodra zij te voorzien zijn.

Toelichtingen op posten in de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

2. GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Voor de opstelling van de jaarrekening is het nodig dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- waardering van verplichtingen in verband met verzekeringsovereenkomsten;
- actuariële veronderstellingen betreffende de waardering van de overige personeelsverplichtingen;
- actuele waarde van niet-beursgenoteerde beleggingen;
- waardering van de herverzekeringsovereenkomsten;
- portefeuillerechten;
- goodwill;
- voorziening voor dubieuze debiteuren;
- voorziening vastrentende waarden;
- voorziening hypotheekportefeuille;
- overige voorzieningen;
- waardering van de belastinglatentie;
- berekening van het vereiste solvabiliteitskapitaal.

3. STELSELWIJZIGING

In de jaarrekening 2023 zijn geen stelselwijzigingen doorgevoerd.

4. SCHATTINGSWIJZIGING

In de jaarrekening 2023 zijn de volgende schattingswijzigingen doorgevoerd (met bedragen vóór belasting).

Rekenrente Uitschrijven Direct Ingaande Lijfrentes en ANW

Bij de Direct Ingaande Lijfrentes (DIL) is de rekenrente voor het

vaststellen van de voorziening verhoogd van 1% naar 2%. Voor ANW is de rekenrente gestegen van 1% naar 2,75%. De resultaatimpact voor belasting bedraagt EUR 20,0 mln. positief bij DIL en EUR 6,0 mln. positief bij ANW.

Aanpassing discontering prudentiemarge voorzieningen Zaakschade

Als gevolg van het verplaatsen van het disconteringsmoment van het einde van het jaar naar halverwege het jaar is de prudentiemarge van de zaakschadevoorzieningen gestegen. De resultaatimpact voor belasting bedraagt EUR 2,2 mln. negatief.

Rekenrente AOV

Bij AOV is de rekenrente voor het vaststellen van de voorziening verhoogd van 1% naar 2,5%. De resultaatimpact bedraagt EUR 12,2 mln. positief.

Rekenrente WIA en WGA

Bij WIA en WGA wordt jaarlijks de tariefsgrondslag aangepast.

De rekenrente die gebruikt wordt bij het vaststellen van de voorzieningen wordt jaarlijks gelijkgesteld aan de rentetermijnstructuur per het einde van het eerste kwartaal van het verslagjaar. De totale resultaatimpact van de wijziging van de rekenrente in 2023 bedraagt EUR 13,1 mln. positief.

5. VREEMDE VALUTA

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op de transactiedatum. De waarde van activa en passiva in vreemde valuta is omgerekend tegen de koersen van de balansdatum. Valutakoersverschillen komen in de winst- en verliesrekening tot uitdrukking tegen de valutakoers op de balansdatum.

6. HERVERZEKERINGSCONTRACTEN

Contracten die De Goudse heeft afgesloten met herverzekeraars en op grond waarvan De Goudse wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringsovereenkomsten, worden aangemerkt als herverzekeringsovereenkomsten.

Door De Goudse afgesloten verzekeringsovereenkomsten waarbij de contracthouder een andere verzekeraar is, worden aangemerkt als ontvangen herverzekeringsovereenkomsten. Deze worden verantwoord als een verzekeringsovereenkomst.

Herverzekeringsovereenkomsten, -provisies en -uitkeringen, evenals de technische voorzieningen voor herverzekeringsovereenkomsten, worden op dezelfde manier verantwoord als het geval is bij de directe verzekeringen waarvoor de herverzekering is

afgesloten. Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen en de uitkeringen waartoe De Goudse op grond van haar herverzekeringsovereenkomsten gerechtigd is, wordt in mindering gebracht op de bruto technische voorzieningen en bruto schade. De kortlopende vorderingen op herverzekeraars zijn opgenomen onder de vorderingen. Deze vorderingen zijn afhankelijk van de verwachte claims en uitkeringen die voortvloeien uit de desbetreffende herverzekeringsovereenkomsten.

De waardering van bedragen die door en aan herverzekeraars verschuldigd zijn, gebeurt in overeenstemming met de voorwaarden van de herverzekeringsovereenkomsten. Verplichtingen uit herverzekering betreffen voornamelijk te betalen premies voor herverzekeringsovereenkomsten. Deze premies worden als last opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn.

De vorderingen uit hoofde van herverzekeringsovereenkomsten worden op de balansdatum beoordeeld op eventuele bijzondere waardeverminderingen of terugname daarvan.

7. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen worden behaald. De Goudse deze voordelen redelijk kan inschatten en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Immateriële vaste activa bestaan uit kosten van ontwikkeling, intellectueel eigendom en goodwill.

Kosten van ontwikkeling

De kosten van ontwikkeling hebben betrekking op software. Zelf vervaardigde software wordt geactiveerd tegen de vervaardigingsprijs en lineair afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van een economische levensduur van vijf jaar. De afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of terugname daarvan. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde kosten van ontwikkeling wordt een wettelijke reserve gevormd.

INTELLECTUEEL EIGENDOM

Portefeuillerechten

Aangekochte verzekeringsovereenkomsten worden verwerkt aan de hand

van de overnamemethode. Het verschil tussen de door De Goudse bepaalde actuele waarde en de boekwaarde van de aangekochte portefeuilles wordt als een immaterieel vast actief in de balans opgenomen. De portefeuillerechten worden bepaald met behulp van de netto contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen uit de lopende verzekeringscontracten op de overnamedatum. Bij het bepalen van de netto contante waarde wordt gebruikgemaakt van de best mogelijke schattingen van actuariële aannames wat betreft intrest, sterfte, invaliditeit en kosten.

Aangekochte klantportefeuilles worden bij eerste opname gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, gesplitst in de reële waarde op basis van de discounted cash flow-methode en een post goodwill of badwill, afhankelijk of de reële waarde lager of hoger is dan de verkrijgingsprijs.

De portefeuillerechten worden lineair afgeschreven over een geschatte looptijd van de overgenomen portefeuille van tien jaar. De afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa als onderdeel van de bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening.

De resterende looptijd wordt periodiek opnieuw beoordeeld. Als uit de beoordeling blijkt dat een aanpassing van de afschrijvingsperiode nodig is, wordt de afschrijvingslast aangepast aan de gewijzigde afschrijvingsperiode en verwerkt als schattingswijziging.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of een terugname daarvan. In het geval van de verzekeringsportefeuilles in het Schadebedrijf en het Levenbedrijf vindt deze beoordeling plaats, als onderdeel van de toereikendheidstoets, die later in dit hoofdstuk wordt beschreven.

Intellectueel eigendom (inclusief verkregen merknamen)

Verkregen intellectueel eigendom wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over een geschatte economische levensduur van tien jaar. Deze afschrijvingstermijn is gebaseerd op de waarschijnlijkheid dat gedurende deze periode sprake is van een economisch voordeel.

Software

Gekochte en/of aangepaste software (inclusief bijkomende kosten) wordt geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van een economische levensduur van vijf tot tien jaar. Alle afschrijvingslasten worden gepresenteerd onder de post Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa als onderdeel van de bedrijfskosten in de winst- en verliesrekening. Uitgaven die samenhangen met onderhoud van softwareprogramma's en uitgaven voor onderzoek worden rechtstreeks verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een

bijzondere waardevermindering of een terugname daarvan. Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

GOODWILL

Goodwill wordt bepaald als het (positieve) verschil tussen de verkrijgingsprijs (inclusief de direct aan de overname gerelateerde transactiekosten) en de actuele waarde van de bij de overname geïdentificeerde activa en passiva. Positieve goodwill wordt geactiveerd.

De positieve goodwill wordt gepresenteerd onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Intern gegenereerde goodwill wordt niet geactiveerd.

De geactiveerde positieve goodwill wordt lineair afgeschreven over een geschatte economische levensduur van tien jaar. Deze afschrijvingstermijn is gebaseerd op de waarschijnlijkheid dat gedurende deze periode sprake is van een economisch voordeel.

Op iedere balansdatum wordt getoetst of er sprake is van een bijzondere waardevermindering of een terugname daarvan.

Een bijzondere waardevermindering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

8. BELEGGINGEN

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten ten aanzien van dat instrument ontstaan. De eerste waardering vindt plaats tegen reële waarde (kostprijs en bijkomende transactiekosten). Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen zodra de contractuele rechten zijn overgedragen aan een derde. Voor de vaststelling van de effectieve datum (transactiedatum/ leveringsdatum) van een transactie worden de standaard marktconventies gevolgd.

Terreinen en gebouwen

Aangekocht vastgoed wordt bij verkrijging gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vermeerderd met de transactiekosten. De kosten voor groot onderhoud worden gedurende het jaar geactiveerd.

Zelf ontwikkeld vastgoed wordt geactiveerd als waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen toekomen aan De Goudse en de kosten van een actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Terreinen en gebouwen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde van deze terreinen en gebouwen is gebaseerd op jaarlijkse taxaties door externe, gekwalificeerde taxateurs. De reële waarde wordt bepaald met behulp van waarderingmethoden zoals vergelijkbare markttransacties, kapitalisatie-van-inkomsten-methoden

of verdisconteerde kasstroomberekeningen.

Uitgangspunt bij de waardering is dat de panden worden verhuurd of verkocht aan derde partijen op basis van de actuele verhuurstatus. De discounted cash flow-analyse en de kapitalisatiemethode zijn gebaseerd op berekeningen van de toekomstige huurinkomsten in overeenstemming met de voorwaarden in bestaande huurovereenkomsten, schattingen van de huurwaarden voor nieuwe huurovereenkomsten wanneer huurovereenkomsten aflopen en prikkels zoals huurvrije periodes. De kasstromen worden verdisconteerd met gebruikmaking van marktconforme rentetarieven die de juiste weerspiegeling zijn van de risicokenmerken van terreinen en gebouwen.

Daarnaast wordt een herwaarderingsreserve gevormd, rechtstreeks ten laste van de overige reserves, voor het positieve verschil tussen de actuele waarde en de kostprijs van de terreinen en gebouwen. Hierbij wordt rekening gehouden met een belastinglatentie over de opgebouwde herwaarderingsreserve.

Deelnemingen

Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt vermoed dat er invloed van betekenis is. Deze deelnemingen in maatschappijen worden tegen nettovermogenswaarde gewaardeerd.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Als herberekening niet mogelijk is vanwege het ontbreken van aanvullende gegevens, wordt uitgegaan van de waarderinggrondslagen van de desbetreffende deelneming.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de actuele waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaardering worden, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Aandelen of certificaten met een bijzonder karakter die beperkt delen in de winst en niet delen in de reserves van de deelneming, zoals preferente aandelen, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Deze verkrijgingsprijs is een onderdeel van de deelnemingswaarde.

Als en voor zover De Goudse in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming of daartoe het stellige voornemen heeft, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Als sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De afwaardering wordt ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

AANDELEN

Aandelen en aandelen beleggingsfondsen

Beursgenoteerde aandelen worden bij de eerste waardering verwerkt tegen aankoopwaarde waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

Bij de vervolgwaaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belastingen. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject geen positieve waarde vertegenwoordigt, wordt een waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht. De direct toerekenbare transactiekosten worden hierbij ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Aandelen worden gewaardeerd tegen de laatst verhandelde koers ultimo verslagperiode.

Strategische participaties

De waardering van enkele niet-beursgenoteerde minderheidsbelangen vindt plaats tegen reële waarde. Deze minderheidsbelangen worden gezien hun omvang gewaardeerd op basis van andere algemeen aanvaarde waarderingmodellen. De waardeveranderingen en het dividend worden direct ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Participaties in beleggingsfondsen

Participaties in beleggingsfondsen worden bij eerste waardering verantwoord tegen aankoopwaarde. Bij de vervolgwaaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belastingen. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject geen positieve waarde vertegenwoordigt, wordt een waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht.

De beleggingsfondsen worden tegen het aandeel in de intrinsieke waarde opgenomen, waarbij de intrinsieke waarde van deze fondsen is gebaseerd op de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Ten aanzien van beleggingen in (hypothecaire) leningen wordt deze reële waarde vastgesteld op basis van discounted cash flow-modellen, rekening houdend met actuele markttrente en andere objectieve actuele marktdata. De reële waarde van vastgoedbeleggingen bestaat uit de taxatiewaarden zoals vastgesteld door externe taxateurs op basis van de contante-waarde-berekeningen van geschatte verhuurbaten.

Alternatieve beleggingen bij beleggingsfondsen waarin wordt deelgenomen bestaan onder meer uit venture capital en beleggingen in infrastructuur. De reële waarde hiervan wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken waarbij gebruik gemaakt wordt van objectieve actuele marktdata, al dan niet met behulp van gangbare waarderingmodellen.

Obligaties, hypothecaire leningen, andere leningen en polisbeleningen

Bij aankoop worden vastrentende beleggingen opgenomen tegen reële waarde. Verdere waardering vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Ontstane agio en disagio bij aankoop van vastrentende beleggingen worden geactiveerd onder de vastrentende waarden. De agio en disagio worden gedurende de looptijd van de beleggingen gespreid als resultaat verantwoord.

Onder de obligaties zijn ook zerobonds verantwoord. Deze worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. De vervolgwaaardering vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder toevoeging van rentebijbeschrijving, berekend naar het effectieve rendement op de verkrijgingsdatum.

Als de beleggingen worden verkocht voor het eind van de looptijd, worden de resultaten verantwoord in de winst- en verliesrekening.

9. DEPOTS BIJ VERZEKERAARS

De depots bij verzekeraars worden initieel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De vervolgwaaardering is tegen geamortiseerde kostprijs.

10. BELEGGINGEN VOOR RISICO VAN POLISHOUDERS

Opbrengsten van de beleggingen voor risico van polishouders en mutaties in de waardering en verkoopresultaten worden in eerste instantie ten gunste of ten laste gebracht van de resultaten uit beleggingen en daarna voor dezelfde bedragen opgenomen als mutatie in de Technische voorziening voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen.

Participaties in beleggingsfondsen

Participaties in beleggingsfondsen worden bij eerste waardering verantwoord tegen aankoopwaarde. Bij de vervolgwaaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening verantwoord.

Beursgenoteerde beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de laatst verhandelde koers ultimo verslagperiode.

De niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen worden tegen intrinsieke waarde opgenomen, waarbij de intrinsieke waarde van deze fondsen is gebaseerd op de reële waarde van de onderliggende beleggingen. Binnen de beleggingsfondsen waarin wordt deelgenomen wordt voornamelijk direct of indirect belegd in aandelen en vastrentende waarden. Bij onderliggende beleggingen in aandelen worden marktgenoteerde aandelen gewaardeerd tegen de laatst verhandelde koers ultimo verslagperiode. Voor onderliggende beleggingen in vastrentende waarden geldt dat deze worden gewaardeerd tegen de laatst bekende biedkoers ultimo verslagperiode. Als voor

onderliggende beleggingen geen sprake is van een marktnotering dan wordt gebruikgemaakt van objectieve en actuele marktdata, al dan niet met gebruikmaking van gangbare rekenmodellen.

Obligaties

Beursgenoteerde obligaties worden bij de eerste waardering verwerkt tegen aankoopwaarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Bij de vervolgwaaardering tegen reële waarde worden waardeveranderingen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Obligaties worden gewaardeerd tegen de laatst bekende biedkoers ultimo verslagperiode.

11. BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten.

Voor financiële instrumenten beoordeelt De Goudse op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Als dit het geval is, bepaalt De Goudse de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, wordt teruggenomen als de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarden op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake zou zijn geweest van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in aandelen, gewaardeerd tegen reële waarde, wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen. Dit verschil wordt daarna contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere waardeverminderingverlies wordt slechts teruggenomen als het wegnemen van de indicatie van een bijzondere waardevermindering objectief waarneembaar is.

12. VORDERINGEN

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de actuele waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, waar nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

13. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen toekomen aan De Goudse en de kosten van een actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Materiële vaste activa bestaan uit informatieverwerkende apparatuur, inventarissen, technische installaties en auto's.

Deze worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Op materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn is maximaal drie jaar voor informatieverwerkende apparatuur en auto's, maximaal vijf jaar voor inventarissen en maximaal tien jaar voor installaties.

14. LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen, onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

15. OVERLOPENDE ACTIVA

Overlopende activa bestaan uit lopende rente en huur, vooruitbetaalde kosten en overige activa.

Nog te ontvangen rente en huur

Het bedrag dat vermeld staat onder 'Nog te ontvangen rente en huur' betreft opgelopen rente op lopende beleggingen en nog te ontvangen huur. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vooruitbetaalde kosten en overige activa

Waardering van vooruitbetaalde kosten en overige activa vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

16. AANSPRAKELIJK VERMOGEN

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen, het aandeel derden en de achtergestelde schulden.

Gestort en opgevraagd kapitaal

Hieronder worden alle financiële instrumenten opgenomen die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogensinstrumenten.

Agioreserve

In de agioreserve worden de opbrengsten verantwoord uit de uitgifte

van aandelen voor zover deze geplaatst zijn tegen een hogere waarde dan hun nominale waarde.

Herwaarderingsreserve

Winsten en verliezen door herwaardering van terreinen en gebouwen en aandelen worden toegevoegd of onttrokken aan de herwaarderingsreserve, onder verrekening van latente belasting. Voor zover de herwaarderingsreserve per individueel beleggingsobject onvoldoende is, wordt de waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht. Een uitzondering hierop vormt de herwaardering van enkele participaties van geringe omvang, waarbij de waarde-aanpassingen en het dividend ten gunste of ten laste van de resultaten komen.

Wettelijke reserves

Voor ingehouden winsten van tegen nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen waarover De Goudse niet vrij kan beschikken, wordt een wettelijke reserve gevormd.

De Goudse houdt een wettelijke reserve aan voor geactiveerde kosten van ontwikkeling inclusief software.

Overige reserves

Het resultaat na belastingen wordt onder aftrek van eventueel verschuldigd preferent dividend opgenomen onder onverdeelde winst. Na het winstdelingsbesluit wordt het onverdeelde resultaat in het volgende verslagjaar, na eventuele uitkering van dividend, toegevoegd of onttrokken aan de overige reserves.

De overige reserves bestaan uit de niet uitgekeerde resultaten.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het nettobelang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Transacties waarbij een aandeel van de minderheidsaandeelhouders wordt overgenomen of het eigen belang zonder verlies van overheersende zeggenschap wordt verminderd ten gunste van de bestaande minderheidsaandeelhouders, worden gezien als transacties tussen aandeelhouders. Het verschil tussen de kostprijs dan wel opbrengst en het pro rata aandeel in het nettovermogen wordt als een directe mutatie ten laste van de overige reserves gebracht. Transacties waarbij het eigen belang wordt verminderd ten gunste van nieuwe minderheidsaandeelhouders, worden gezien als een transactie met derden, waarbij het verwateringsresultaat in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

Voor zover de betreffende groepsmaatschappij een negatieve nettovermogenswaarde heeft, worden de negatieve waarde en eventuele verdere verliezen niet toegewezen aan het aandeel derden,

tenzij de derden-aandeelhouders een feitelijke verplichting hebben en in staat zijn om de verliezen voor hun rekening te nemen. Zodra de nettovermogenswaarde van de groepsmaatschappij weer positief is, worden resultaten toegekend aan het aandeel derden.

Achtergestelde schulden

Achtergestelde schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen actuele waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit is het ontvangen bedrag, rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening als intrestlast verwerkt

17. TECHNISCHE VOORZIENINGEN

Schadebedrijf

De voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's bestaat uit een voorziening onverdiende premies en een voorziening voor ontoereikende premies. De voorziening voor onverdiende premies is berekend naar evenredigheid aan de risicotermijn die aan het eind van het boekjaar nog niet is verstreken. De voorziening voor ontoereikende premies betreft de schaden en kosten uit lopende verzekeringsovereenkomsten, die na afloop van het boekjaar kunnen ontstaan en niet gedekt worden door de voorziening voor onverdiende premies samen met de in volgende boekjaren nog te ontvangen premies. De voorziening voor ontoereikende premies wordt berekend als het verschil tussen verwachte toekomstige reële baten en lasten. Voor zaakschade is de voorziening voor te betalen schaden vastgesteld aan de hand van taxatie van de schade die aan het eind van het boekjaar nog moet worden afgewikkeld. De vaststelling gebeurt voor grote schaden post voor post en voor kleine schaden op basis van een gemiddeld bedrag gebaseerd op ervaringscijfers. Er worden ook voorzieningen getroffen voor nog niet aangemelde schaden (IBNR). Voor kosten in verband met schadebehandeling of schade-expertise wordt een afzonderlijke voorziening gevormd. Deze voorziening geeft een schatting van de kosten die zijn verbonden aan de toekomstige uitkeringen voor verzekerde gebeurtenissen die zich al hebben voorgedaan. Het vaststellen van een voorziening gaat gepaard met onzekerheden, waarbij onderbouwde schattingen en beoordelingen moeten worden gemaakt. De voorziening voor arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld op basis van actuele grondslagen (rente, kosten, kansen).

Wijzigingen in schattingen worden in het resultaat opgenomen in de periode waarin de schattingen zijn aangepast. De schadevoorziening voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen is bepaald als de

contante waarde van de verwachte uitkeringen, waarbij ook rekening is gehouden met onder andere wachttijden, reactiveringskansen, prijsindexatieverwachtingen en specifieke ervaringsgegevens. Daarbij wordt aangesloten bij de grondslagen die ook zijn gebruikt voor de tariefstelling en/of laatst geoffreerde tarieven. Hiervoor wordt voor de verschillende productgroepen gebruikgemaakt van AOV2000, KAZO1990, WAO1993, WAO1995, WAO1999, WIA2014 en WIA2019. Voor de WGA-eigenrisicoverzekering wordt de voorziening vastgesteld op basis van het Verbondsmodel (kansenstelsel 2019). Bij Verzuim zijn de grondslagen vastgesteld op basis van onze eigen portefeuille.

De IBNR-voorziening bij de WIA en WGA-eigenrisicoverzekering wordt afgeleid uit de risicopremie die afkomstig is uit de premie. De uitloop van de IBNR-voorziening vindt plaats op basis van een uitlooppatroon dat is vastgesteld op basis van meldingen WGA en WIA (zowel aantallen als bedragen).

De kortlopende schadevoorzieningen en de voorziening afwikkelingskosten worden niet contant gemaakt. De langlopende verzekeringsrisico's en de voorzieningen voor claims uit hoofde van AOV-dekking worden wel verdisconteerd.

De technische voorzieningen herverzekering zijn voor premies en schaden berekend aan de hand van normen die worden afgeleid van de herverzekeringscontracten die voor de betreffende branches gelden.

Als onderdeel van het voorzieningenbeleid van De Goudse wordt elk jaar een toereikendheidstoets uitgevoerd op de volledige schadeportefeuille. Als de resultaten van deze toereikendheidstoets aanleiding geven tot aanpassing van de schadevoorzieningen zijn deze aanpassingen in de resultaten verwerkt.

Levenbedrijf

De voorziening voor levensverzekeringsverplichtingen is bepaald volgens de zogeheten 'nettomethode' met gebruikmaking van de in de bedrijfstak gebruikelijke sterftegrondslagen. Dit boekjaar zijn geen aanpassingen in de overlevingstafel doorgevoerd. De hierbij gehanteerde intrestvoeten variëren van 0% tot 4% en zijn per product gebaseerd op de meest actuele tariefsrekenrente. In uitzondering hierop wordt bij verzekeringen die zijn gekoppeld aan een spaarhypotheek een intrestvoet gehanteerd die gelijk is aan de hypotheekrente en wordt bij recente kapitaalverzekeringen tegen koopsom gereserveerd tegen de actuele rente op het moment van afsluiten.

Bij de producten Flexx Pensioen Garant en Goudse Opbouw Plan wordt gereserveerd volgens de zogeheten 'brutomethode' met behulp van de universal life-methodiek: brutopremies worden periodiek toegevoegd aan de voorziening waaruit maandelijks risicopremies en kosten worden onttrokken. De voorziening wordt, voor wat betreft het langlevensrisico, het arbeidsongeschiktheidsrisico en de toekomstige

administratiekosten, bepaald op basis van de meest recente informatie.

Voor levensverzekeringen van na 15 september 1999 is de voorziening bepaald op basis van een rekenrente van 3%, terwijl voor direct ingaande lijfrenten een rekenrente van 2% wordt gehanteerd.

De gehanteerde rekenrentes bij Leven Collectief ANW variëren van 1% tot 4%. De voorziening voor de tijdelijke nabestaandenpensioenen wordt bepaald op basis van 2,75% rekenrente.

De wiskundige voorziening voor het arbeidsongeschiktheidsrisico is bepaald op basis van KAZO-grondslagen. De voorziening voor administratiekosten is bepaald volgens de inventarismethode, een actuariële techniek die tot een voorzichtigere vaststelling van de voorziening leidt. Op de voorziening worden de nog niet afgeschreven rentestandskortingen en de nog niet afgeschreven acquisitiekosten in mindering gebracht.

De verleende rentestandskortingen worden geactiveerd en volgens het verwachte patroon waarin deze kortingen worden terugverdiend ten laste van het resultaat gebracht. Individuele kapitaalverzekeringen gesloten vanaf 2011 hebben een afschrijvingsduur van 12 jaar. De gehanteerde afschrijvingsmethode is annuïtair.

De betaalde directe afsluitprovisie voor afgesloten levensverzekeringen waarvoor periodieke premie wordt ontvangen, is geactiveerd en wordt annuïtair afgeschreven gedurende de gemiddelde periode waarin deze periodieke premie wordt ontvangen. Voor de garanti kapitaal wordt over een periode van 17 jaar afgeschreven. Voor de spaarkasproducten in de portefeuille beleggingsverzekeringen wordt over een periode van 20 jaar afgeschreven. Voor de universal life-portefeuille is de afschrijvingstermijn verstreken. Voor spaarhypotheek wordt afgeschreven over een periode van 25 jaar. Deze periode is gelijk aan de terugverdienperiode. Voor nieuw afgesloten levensverzekeringen wordt geen afsluitprovisie betaald aan het intermediair.

De voorziening voor winstdeling en kortingen heeft betrekking op gereserveerde bedragen voor toekomstige aanspraken van verzekerden. Toerekening vindt in toekomstige jaren plaats, veelal door middel van bijschrijving op de verzekerde bedragen.

18. TOEREIKENDHEIDSTOETS LEVEN- EN SCHADEBEDRIJF

Conform RJ richtlijn 605 zijn de technische voorzieningen van het Leven- en Schadebedrijf getoetst. De prudentie in de balanswaarde van de technische voorzieningen is gekwantificeerd op basis van realistische actuariële en economische uitgangspunten, ook gebaseerd op ervaringscijfers van de bestaande portefeuille. De toereikendheidstoets is uitgevoerd op de deelportefeuilles, met een onderverdeling naar homogene risicogroepen.

Bij de vaststelling van het toetsaldo is ook rekening gehouden met de marktwaarde van de gealloceerde beleggingen en voor levensverzekeringen met de afkoopwaarde van de verzekeringen. Hierbij zijn de Solvency II-grondslagen gehanteerd, waaronder de aanpassing van de rentetermijnstructuur met een volatiliteitsaanpassing (VA), een Ultimate Forward Rate (UFR) en een Credit Rate Adjustment (CRA). In het geval van een toetstekort wordt het tekort aangevuld door het verwerken van de volgende mutaties ten laste van de winst- en verliesrekening:

1. Versnelde afschrijving van de geactiveerde rentestandskorting.
2. Afwaardering van de geactiveerde acquisitiekosten.
3. Afwaardering van de immateriële vaste activa voor de waarde van de in de overgenomen verzekeringsportefeuilles besloten winstmarges.
4. Afwaardering van vorderingen uit hoofde van latente winstdeling.
5. Verhoging van de technische voorzieningen.

19. TECHNISCHE VOORZIENINGEN VOOR VERZEKERINGEN WAARBIJ POLISHOUDERS HET BELEGGINGSRISICO DRAGEN

De technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen zijn gekoppeld aan de waarde van de onderliggende beleggingen. Voor verzekeringen met gesepareerde beleggingen worden de voorzieningen op dezelfde wijze berekend als voor verzekeringen waarbij de verzekeraar het beleggingsrisico draagt.

20. VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt in de balans opgenomen als De Goudse een uit het verleden voortvloeiende verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan een uitstroom van middelen noodzakelijk is en er een betrouwbare schatting van kan worden gemaakt.

Voorziening voor belastingen

Belastinglatenties worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en passiva volgens de jaarrekening en de fiscale boekwaarde. De berekening van de latente belastingvorderingen en belastingverplichtingen vindt plaats tegen de belastingtarieven die gelden op het einde van het verslagjaar of tegen de tarieven die gelden in de komende jaren, voor zover al bij wet vastgesteld.

Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare verschillen en beschikbare voorwaartse verliescompensatie worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee verliezen kunnen worden gecompenseerd en verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer een wettelijk afdwingbaar recht tot verrekening van directe belastingvorderingen met directe belastingschulden bestaat en de latente belastingposten betrekking hebben op dezelfde fiscale autoriteit.

Overige voorzieningen

Hieronder is de voorziening voor overige personeelsverplichtingen opgenomen. De voorziening voor overige personeelsverplichtingen bestaat uit een reorganisatievoorziening en een voorziening voor langetermijn-personeelsbeloningen.

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als er op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is opgesteld en dit voornemen is meegedeeld aan de betrokken medewerkers. In de reorganisatievoorziening worden de kosten opgenomen die nodig geacht worden voor de reorganisatie en die niet in verband staan met doorlopende activiteiten.

In het bepalen van de voorziening voor langetermijn-personeelsbeloningen wordt wel gebruikgemaakt van verdiscontering. Voor de berekening worden een actuele disconteringsvoet, realistische blijfkansen en loon- en prijsinflatieveronderstellingen gehanteerd.

De belangrijkste actuariële grondslagen zijn ultimo:

	2023	2022
Disconteringsfactor overige regelingen	3,7%	3,4%
Verwachte salarisstijging	2,5%	2,5%

De voorziening wordt in een cyclus van drie jaar gedetailleerd berekend. In de tussentijdse jaren wordt slechts de disconteringsfactor geactualiseerd. Bij tussentijdse grote werknemersmutaties kan worden besloten om de gedetailleerde berekening van de voorziening tussentijds uit te voeren.

Bij het bepalen van de hoogte van de overige voorzieningen worden op basis van ‘kans x impact’ inschattingen gemaakt over de omvang en het tijdstip van toekomstige uitstroom van middelen.

De voorziening voor mogelijke risico's als gevolg van lopende maatschappelijke discussies en geschillen maakt onderdeel uit van de overige voorzieningen. Deze voorziening heeft betrekking op zaken waarbij De Goudse N.V. en/of haar groepsmaatschappijen betrokken zijn. Hoewel de afloop van de geschillen niet met zekerheid kan worden bepaald, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies ingeschat wat de waarschijnlijke uitstroom van middelen zal zijn.

21. SCHULDEN

Schulden aan verzekeringnemers, tussenpersonen en herverzekeraars en overige schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen actuele waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de baten en lasten van amortisatie volgens de effectieve-rentemethode worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

22. OVERLOPENDE PASSIVA

Overlopende passiva bestaan uit nog te betalen intrest, kosten en belastingen en vooruitontvangen bedragen.

Waardering van nog te betalen kosten en overige passiva vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

23. OPERATIONELE LEASING

Er zijn leasecontracten aangegaan waarbij vrijwel alle voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij De Goudse liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. De verplichtingen hiervan worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening gedurende de looptijd van het leasecontract.

24. SOLVENCY II

De solvabiliteit wordt sinds 2016 berekend op basis van Solvency II-grondslagen. Het aanwezig vermogen wordt berekend door alle balansposten op marktwaarde te waarderen. De vereiste solvabiliteit is in het Solvency II-kader risicogedreven en wordt bij De Goudse berekend op basis van de Solvency II-standaardformule.

Bij het vaststellen van de marktwaarde van de beleggingen wordt waar mogelijk gebruikgemaakt van officieel genoteerde marktprijzen.

De beleggingsfondsen worden tegen het aandeel in de intrinsieke waarde opgenomen, waarbij de intrinsieke waarde van deze fondsen is gebaseerd op de reële waarde van de onderliggende beleggingen.

Ten aanzien van beleggingen in (hypothecaire) leningen wordt deze reële waarde vastgesteld op basis van discounted cash flow-modellen, rekening houdend met actuele marktrente en andere objectieve actuele marktdata.

De reële waarde van vastgoedbeleggingen bestaat uit de taxatiewaarden zoals vastgesteld door externe taxateurs op basis van de contante-waarde-berekeningen van geschatte verhuurbaten. Alternatieve beleggingen bij beleggingsfondsen waarin De Goudse deelneemt bestaan onder meer uit venture capital en beleggingen in infrastructuur. De reële waarde hiervan wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken waarbij gebruikgemaakt wordt van objectieve actuele marktdata al dan niet met behulp van gangbare waarderingmodellen.

De technische voorzieningen worden gewaardeerd op best estimate-grondslagen en verhoogd met een risicomarge, waarbij rekening wordt gehouden met de aanpassing van de rentetermijnstructuur met een volatiliteitsaanpassing (VA), een Ultimate Forward Rate (UFR) en een Credit Risk-aanpassing (CRA).

In de berekening van de vereiste solvabiliteit wordt rekening gehouden

met het verliesabsorberend vermogen van belastingen, voor zover dit kan worden onderbouwd met mogelijkheden voor verliescompensatie uit het verleden en in de toekomst.

De Goudse maakt geen gebruik van overgangsregelingen, op één uitzondering na: de grandfather-regeling voor de financieringspreferente aandelen (einddatum 2024).

25. NETTO VERDIENDE PREMIES

De verdiende premies eigen rekening bestaan uit de geboekte brutopremies verminderd met uitgaande herverzekeringspremies en in het Schadebedrijf gecorrigeerd voor nog niet verdiende premies en lopende risico's.

Het brutopremie-inkomen betreft de in rekening gebrachte premies van afgesloten contracten voor schade- en levensverzekeringen, na eliminatie van onderlinge transacties.

De brutopremies exclusief belastingen en andere heffingen van levensverzekeringscontracten worden als opbrengst opgenomen wanneer deze verschuldigd zijn door de polishouder. Voor koopsomcontracten en levensverzekeringen met beperkte premiebetaling wordt de premie opgenomen als bate wanneer deze verschuldigd is, waarbij de eventuele kosten- en risicodekkingen worden uitgesteld en in het resultaat worden opgenomen in een constante verhouding tot de lopende verzekering of, bij lijfrentes, naar rato van het bedrag van de uitkeringen. Rentestandskortingen en tariefkortingen worden bij het afsluiten van het contract als brutopremie verantwoord en voor een evenredig bedrag opgenomen onder de technische lasten op verzekeringcontracten.

De brutopremies exclusief belastingen en heffingen voor schadeverzekeringen, normaliter verzekeringcontracten met een maximale looptijd van twaalf maanden, worden als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn.

Bij inkomensproducten wordt aan de verzekeringnemers de optie voor naverrekening geboden. Naverrekeningen over oude premiejaren worden geboekt in het jaar van naverrekening. Hiervoor wordt geen schatting opgenomen in het betreffende premiejaar.

De herverzekeringspremies omvatten de premies van herverzekeringcontracten. Deze worden naar evenredigheid van de looptijd van het contract als last opgenomen in de winst- en verliesrekening.

26. RESULTATEN UIT BELEGGINGEN

De resultaten uit beleggingen bestaan uit het saldo van alle directe en indirecte beleggingsresultaten onder aftrek van de beleggingslasten.

Dit betreft beleggingsresultaten die gerelateerd zijn aan zowel beleggingen voor eigen risico als beleggingen voor risico van polishouders.

Ten aanzien van de beleggingsresultaten waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen, worden verzekeringstechnische lasten of baten in aanmerking genomen voor eenzelfde bedrag als de resultaten uit de gerelateerde beleggingen. Per saldo hebben deze beleggingsresultaten geen impact op het vermogen of resultaat van De Goudse. Koersresultaten op aandelen worden rechtstreeks via de herwaarderingsreserve verantwoord.

Directe beleggingsresultaten

Onder directe opbrengsten uit beleggingen worden begrepen:

- dividenden uit deelnemingen, gewaardeerd tegen kostprijs;
- aandeel in het resultaat van deelnemingen, gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde;
- huuropbrengsten uit beleggingen in terreinen en gebouwen;
- intrest op beleggingen in vastrentende waarden;
- dividenden uit beleggingen in aandelen;
- amortisatie van agio/disagio op vastrentende beleggingen.

Indirecte beleggingsresultaten

Onder indirecte opbrengsten uit beleggingen worden begrepen:

- gerealiseerde resultaten bij verkoop van beleggingen;
- gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten op beleggingen.

Resultaten behaald bij de verkoop van terreinen en gebouwen, aandelen en vastrentende waarden worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. Het resultaat bij verkoop betreft het verschil tussen de verkoopopbrengst en de boekwaarde vermeerderd met een eventuele vrijval vanuit de herwaarderingsreserve.

Beleggingslasten

Dit betreft alle directe lasten die met beleggingen samenhangen voor zover deze aan de verslagperiode kunnen worden toegerekend. Hieronder vallen onder meer de exploitatielasten van vastgoedbeleggingen, kosten van fondsbeheerders en rentelasten van gelden uit de beleggingsportefeuille.

27. PROVISIE- EN COMMISSIE-INKOMSTEN

Deze inkomsten betreffen voornamelijk inkomsten uit bemiddelingsactiviteiten. Provisies op afsluitbasis worden, gespreid over de looptijd van het betreffende contract, verantwoord als resultaat. Provisies op transactiebasis en andere vergoedingen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

28. NETTOLASTEN UIT VERZEKERINGSCONTRACTEN

De nettolasten uit verzekeringcontracten bestaan uit de verzekeringstechnische lasten Schade en Leven onder aftrek van het aandeel herverzekeraars.

Verzekeringstechnische lasten Schade

Onder Schade zijn opgenomen de schade-uitkeringen, de mutaties in de schadevoorzieningen en de extern en intern gealloceerde schadebehandelingskosten. Het aandeel in de schade ten laste van herverzekeraars is op de schadelast in mindering gebracht.

Verzekeringstechnische lasten Leven

Onder uitkeringen eigen rekening zijn de uitkeringen en afkopen opgenomen. Het aandeel ten laste van herverzekeraars is op de uitkeringen in mindering gebracht.

Onder de verzekeringstechnische lasten Leven zijn verder de afschrijvingen rentestandskorting en winstbijschrijvingen opgenomen. Onder winstbijschrijvingen zijn opgenomen de toegekende bedragen wegens contractuele overrentedeling en andere winstdelingsvormen en de mutatie hiervoor in de technische voorzieningen voor winstdelingen en kortingen.

Ten aanzien van de technische voorzieningen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen, worden verzekeringstechnische lasten of baten in aanmerking genomen voor eenzelfde bedrag als de resultaten uit de gerelateerde beleggingen. Per saldo hebben deze verzekeringstechnische lasten geen impact op het vermogen of resultaat van De Goudse.

Acquisitiekosten

De acquisitiekosten bestaan uit verschuldigde en teruggeboekte provisiekosten (incl. mutatie niet verdiende provisie).

29. BEDRIJFSKOSTEN

De personele en overige bedrijfskosten zijn bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Door middel van de Activity Based Costing-methodiek zijn personele en overige bedrijfskosten toegerekend aan het resultaat.

Personele kosten

De personeelsbeloningen worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting in de balans opgenomen. Als de al betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling of verrekening met toekomstige uitbetalingen. Ontslagvergoedingen worden als last verwerkt, zodra er een onvoorwaardelijke verplichting ontstaat. Als de vergoeding onderdeel is van een reorganisatie, wordt de verplichting in de reorganisatievoorziening opgenomen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding.

Pensioenkosten

De Goudse heeft voor zijn medewerkers een pensioenregeling getroffen. De hoofdregeling is gebaseerd op een beschikbare-

premiereregeling. Daarnaast is voor een groep medewerkers een toegezegde pensioenregeling van toepassing, als gevolg van fusieafspraken uit het verleden.

De pensioenregeling wordt rechtstreeks uitgevoerd door een verzekeraar. De al opgebouwde en toekomstige pensioenrechten worden jaarlijks (voorwaardelijk) met een vast percentage geïndexeerd. Alle door de verzekeraar in rekening gebrachte premies en kosten worden als personeelskosten verantwoord op het moment dat deze verschuldigd zijn.

Nog aan de verzekeraar te betalen premies worden opgenomen onder overige schulden. Aan de verzekeraar vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit leidt tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa

De afschrijvingen op (im)materiële vaste activa zijn berekend op basis van vaste percentages van de verkrijgingsprijs.

Overige waardeveranderingen van (im)materiële vaste activa

Hieronder worden alle lasten en baten uit hoofde van bijzondere waardeverminderingen en terugname daarvan in aanmerking genomen.

Overige bedrijfskosten

Hieronder is ook opgenomen de provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars.

Allocatie kosten naar schadebehandelingskosten

De allocatie van overige bedrijfskosten naar schadebehandelingskosten, als onderdeel van de schadelast, vindt plaats op basis van Activity Based Costing. De Goudse maakt gebruik van een kostenallocatie-model, waarin kosten per kostenplaats op basis van Activity Based Costing worden toegewezen aan activiteiten. Primair worden alle kosten toegewezen aan activiteiten die vallen onder Acceptatie of Schadebehandeling, tenzij deze als algemene kosten worden beschouwd. Alle direct toerekenbare kosten aan de activiteiten Claimbehandeling, Excasso en Financieel Beheer worden tot de schadebehandelingskosten gerekend. Verder worden de algemene kosten in verhouding van het totaal van kosten voor Acceptatie en Schadebehandeling over beide verdeeld. Het kostenallocatie-model wordt jaarlijks geactualiseerd.

30. RENTE- EN SOORTGELIJKE KOSTEN

Hieronder worden rente en soortgelijke kosten opgenomen voor zover de gerelateerde financiële instrumenten geen onderdeel uitmaken van de beleggingsportefeuille.

Rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende verplichtingen. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de

verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen. Deze worden als onderdeel van de berekening van de effectieve rente meegenomen.

31. AANDEEL WINST/VERLIES VAN ONDERNEMINGEN WAARIN WORDT DEELGENOMEN

Dit betreft het aandeel in het resultaat van beleggingen in deelnemingen in niet-groepsmaatschappijen.

Ook is hieronder opgenomen het verwateringsresultaat ontstaan door transacties waarbij het eigen belang wordt verminderd ten gunste van nieuwe minderheidsaandeelhouders.

Indien er sprake is van negatieve goodwill bij de verwerving van een deelneming, dan zal het gedeelte wat de betreffende periode ten gunste van de winst- en verliesrekening dient te worden gebracht ook hieronder worden opgenomen.

32. AANDEEL DERDEN

Dit betreft het aandeel in het resultaat dat toe te rekenen is aan minderheidsaandeelhouders van in de consolidatie opgenomen groepsmaatschappijen. Verder verwijzen wij naar de paragraaf 'Aandeel derden' opgenomen bij '16. Groepsvermogen'.

33. BELASTINGEN

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen en met tijdelijke en permanente verschillen tussen de winstbepaling van de jaarrekening en de fiscale winstberekening. Ook wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden door wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

De Goudse N.V. maakt deel uit van een fiscale eenheid. In verband met de bestaande fiscale eenheid wordt met de dochterondernemingen afgerekend op basis van het fiscale resultaat met inachtneming van een toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid voor de deelnemende entiteiten. Zie verder de toelichting bij de balans.

34. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Risico- en kapitaalmanagement

SOLVABILITEITSPOSITIE

Ultimo 2023 bedraagt de solvabiliteitsratio van De Goudse N.V. 180% (2022: 193%). Daarmee ligt de ratio ruim boven het targetniveau van 165%. Het aanwezige vermogen bedraagt EUR 437,1 mln. (2022: EUR 435,9 mln.) en bestaat voor EUR 342,8 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 295,0 mln. unrestricted) en voor EUR 94,3 mln. uit Tier 2-vermogen. Onderdeel van het Tier 1-kapitaal betreft financieringspreferente aandelen voor EUR 28 mln. Voor dit deel van het kapitaal wordt gebruikgemaakt van de overgangsregeling.

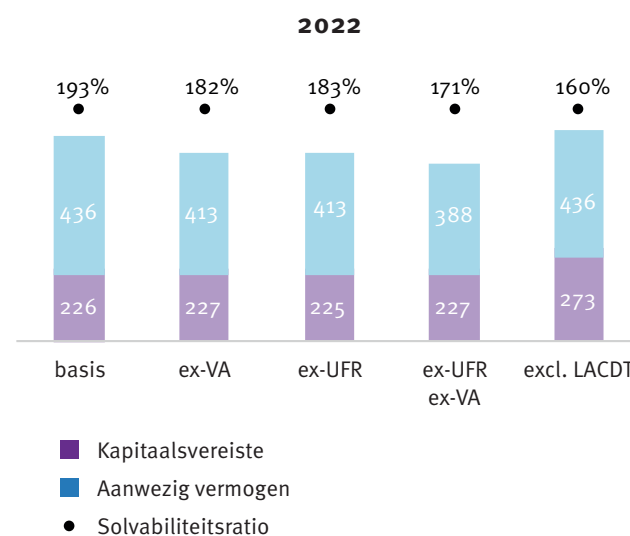
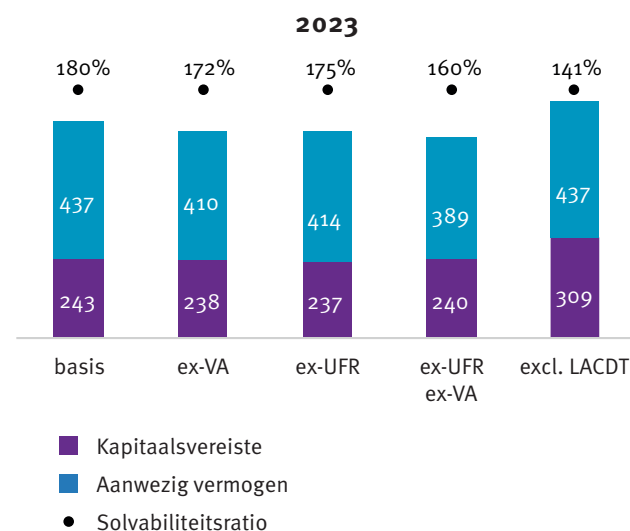
De solvabiliteitsratio is gebaseerd op de standaardformule van Solvency II. De Goudse is vooralsnog niet van plan om een (gedeeltelijk) intern model te ontwikkelen. Ook de interne sturing wordt gebaseerd op de standaardformule.

Bij de berekeningen is rekening gehouden met de ultimate forward rate (UFR 3,45%), de volatility adjuster (VA, 20 basispunten opslag) en de credit rate adjustment (CRA, 10 basispunten afslag).

Het vereist vermogen (SCR) bedraagt EUR 243 mln. (2022: EUR 226 mln.) en wordt vastgesteld met de standaardformule van de Solvency II-richtlijnen.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN

- In 2023 is de omvang van het aanwezige kapitaal toegenomen door de renteontwikkelingen.
- De marktrisico's zijn toegenomen door herclassificatie van infrastructuurfondsen, aanschaf van aandelen en cumulatieve preferente aandelen in GAAS Holding B.V.
- De verzekeringstechnische zorgrisico's zijn toegenomen door de renteontwikkelingen en portefeuilleontwikkelingen.
- De verzekeringstechnische schaderisico's zijn toegenomen als gevolg van portefeuillegroei, portefeuilleontwikkelingen en aangepaste herverzekeringcontracten.
- De verzekeringstechnische levenrisico's zijn toegenomen door de marktontwikkelingen en het actualiseren van de kostengrondslagen.

Gevoeligheid SCR De Goudse N.V.

AANWEZIG KAPITAAL ONDER SOLVENCY II

	2023	2022
Aanwezig vermogen	531.647	535.085
Aanwezig vermogen op boekwaardegrondslagen		
Mutaties		
Herwaardering immateriële vaste activa	-114.070	-126.098
Herwaardering vastrentende beleggingen	-165.592	-236.086
Herwaardering technische voorzieningen herverzekerd	-36.088	-73.664
Herwaardering technische voorzieningen bruto	213.240	334.418
Belastinglatentie	17.289	15.480
Totaal	446.426	449.135
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen		

	2023	2022
Aanwezig en vereist vermogen		
Aanwezig vermogen op Solvency II-grondslagen		
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	446.426	449.135
Voorgesteld slotdividend	-3.045	-6.125
Niet in aanmerking komend vermogen voor Solvency II	-6.300	-7.087
Aanwezig vermogen	437.081	435.923
Solvabiliteitskapitaalvereiste op Solvency II-grondslagen	243.064	226.286
Solvabiliteitsratio Solvency II	180%	193%

	2023	2022
Tier 1	352.080	354.914
Tier 2	94.346	94.221
Tier 3	-	-
Totaal vermogen op marktwaardegrondslagen	446.426	449.135

Tiering-indeling

Het aanwezig vermogen bedraagt EUR 437,1 mln. (2022: EUR 435,9 mln.) en bestaat voor EUR 342,8 mln. uit Tier 1-vermogen (waarvan EUR 295,0 mln. unrestricted) en voor EUR 94,3 mln. uit Tier 2-vermogen.

Onderdeel van het Tier 1-kapitaal betreft financieringspreferente aandelen voor EUR 28 mln. Voor dit deel van het kapitaal wordt gebruikgemaakt van de overgangsregeling.

Vereist eigen vermogen

Het vereist vermogen (SCR) wordt vastgesteld met de standaardformule van de Solvency II-richtlijnen.

SCR Groep	2023	2022
Marktrisico	118.000	106.757
Tegenpartijrisico	22.683	22.115
Zorg	155.021	129.131
Leven	54.890	49.751
Schade	88.315	80.965
Diversificatie	-161.682	-144.541
BSCR	277.227	244.178
Operationeel risico	31.363	28.304
LACDT	-65.526	-46.196
SCR	243.064	226.286

Opbouw SCR De Goudse N.V.

Vereist vermogen Solvency II-grondslagen verdeeld naar risicocategorie	2023	2022
Operationeel risico	7%	7%
Marktrisico	25%	26%
Tegenpartijrisico	5%	5%
Zorgrisico	33%	31%
Levenrisico	12%	12%
Schaderisico	19%	19%
	100%	100%

Marktrisico

SCR Marktrisico	2023	2022
Rente	2.925	8.202
Aandelen	40.260	29.155
Vastgoed	49.490	46.254
Credit spread	44.267	40.810
Valuta	479	423
Concentratie	-	-
Diversificatie	-19.421	-18.087
	118.000	106.757

SCR Marktrisico De Goudse N.V.

Renterisico

Renterisico ontstaat door een 'mismatch' in kasstromen van rentegevoelige activa en passiva op de balans. Het beleid van De Goudse is om het renterisico en de duratiemismatch niet verder te laten oplopen. Door de gedaalde rente is het risico gedaald.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico is gestegen als gevolg van de herclassificatie van infrastructuurfondsen, aanschaf van aandelen en cumulatieve preferente aandelen in GAAS Holding B.V.

Vastgoedrisico

Het vastgoedrisico is in 2023 gestegen door uitbreiding van de portefeuille.

Spreadrisico

Het spreadrisico is gestegen door een herclassificatie van de fondsen en de lagere rente.

TEGENPARTIJRISICO (KREDIETRISICO)

Het tegenpartijrisico is stabiel gebleven.

VERZEKERINGSTECHNISCH RISICO

Zorg

Het vereist kapitaal voor Zorg als Leven is gestegen.

Dit komt voornamelijk door de gestegen rentecurve en portefeuilleontwikkelingen. Het vereist kapitaal voor Zorg als Schade is gestegen als gevolg van portefeuille-ontwikkelingen. Het vereist kapitaal voor het Catastroferisico Zorg is gestegen door portefeuille-ontwikkelingen.

SCR Zorg	2023	2022
Zorg als Leven	87.380	63.585
Zorg als Schade	81.369	77.824
Catastrofe	24.485	18.280
Diversificatie	-38.213	-30.559
	155.021	129.131

SCR Zorg De Goudse N.V.

Leven

Het verzekeringstechnische risico is toegenomen. Door de lagere rente en gewijzigde kostenaannames zijn de voorzieningen gestegen, waardoor ook het verzekeringstechnische risico stijgt. De SCR Royement neemt af door de gewijzigde kostenaannames.

SCR Leven	2023	2022
Kort Leven	14.738	13.123
Lang Leven	21.584	18.538
Invaliditeit	936	553
Royement	10.652	15.864
Kosten	31.434	24.406
Catastrofe	8.756	8.363
Diversificatie	-33.210	-31.097
	54.890	49.751

SCR Leven De Goudse N.V.

Schade

Het vereist kapitaal voor Schade is gestegen. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van portefeuilleontwikkelingen en aangepaste herverzekeringcontracten.

SCR Schade	2023	2022
Premie & reserve	76.012	73.243
Royement	4.995	5.436
Catastrofe	29.555	20.375
Diversificatie	-22.247	-18.088
	88.315	80.965

SCR Schade De Goudse N.V.

Operationeel risico

De hoogte van het vereist kapitaal voor het operationeel risico is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 als gevolg van de groeiende verzekeringstechnische portefeuille.

Correctie in verband met belastingen (LACDT)

De hoogte van de correctie in verband met belastingen (LACDT) wordt jaarlijks vastgesteld. Onderbouwing vindt plaats op basis van de Solvency II-balanspositie voor en na schok, de carry back, het verwachte toekomstige resultaat na schok en de mate waarin winsten en verliezen ten gevolge van de schok fiscaal verrekenbaar zijn. De onderbouwing wordt gemaakt op basis van de marktwaardcijfers ultimo boekjaar. Het vastgestelde LACDT-percentages bedraagt eind 2023 voor Goudse Levensverzekeringen 11,5% (2022: 0%) en voor Goudse Schadeverzekeringen 25,8% (2022: 25,0%).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico maakt geen onderdeel uit van de Solvency II-standaardformule waarmee het vereist eigen vermogen wordt vastgesteld. Het liquiditeitsrisico wordt door De Goudse als een beperkt risico beschouwd. In het liquiditeitsbeleid zijn richtlijnen opgenomen voor de (gewenste) liquiditeitspositie en -prognose. Daarnaast is er een liquiditeitsplanning opgesteld om de kasstroommismatch operationeel te managen. Zo worden deze liquiditeitsrisico's beperkt.

Ultimo 2023 bedragen de liquide middelen EUR 117,1 mln. (2022: EUR 155,0 mln.). Daarnaast beschikken wij over snel liquide te maken staatsobligaties met een hoge kredietwaardigheid (AAA en AA). De Goudse heeft kredietfaciliteiten van maximaal EUR 20,0 mln. Tevens heeft De Goudse een ongecommiteerde kredietfaciliteit van maximaal EUR 7,0 mln.

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
b1 Immateriële vaste activa		
<i>Kosten van ontwikkeling</i>	133	205
Portefeullerechten	70.076	81.286
Verkregen merknamen	2.827	3.208
Software	4.794	1.129
<i>Intellectueel eigendom</i>	77.697	85.623
<i>Goodwill</i>	36.240	40.270
	114.070	126.098
Looptijd korter dan één jaar	17.491	17.065
Looptijd langer dan één jaar	96.579	109.033
	114.070	126.098

2023	Kosten van ontwikkeling	Portefeulle-rechten	Intellectueel eigendom	Software	Goodwill	Totaal
<i>Stand per 1 januari</i>						
Verkrijgingsprijs	330	113.094	3.811	9.828	61.055	188.118
Cumulatieve waardeveranderingen	-125	-31.808	-603	-8.699	-20.785	-62.020
Boekwaarde	205	81.286	3.208	1.130	40.270	126.098
<i>Mutaties in de boekwaarde</i>						
Investeringen	-	3.614	-	4.150	1.201	8.965
Afschrijvingen	-72	-14.823	-381	-486	-5.232	-20.993
<i>Stand per 31 december</i>						
Verkrijgingsprijs	330	116.708	3.811	13.929	63.414	198.191
Cumulatieve waardeveranderingen	-197	-46.631	-984	-9.135	-27.174	-84.121
Boekwaarde	133	70.076	2.827	4.794	36.240	114.070

2022	Kosten van ontwikkeling	Portefeulle-rechten	Intellectueel eigendom	Software	Goodwill	Totaal
<i>Stand per 1 januari</i>						
Verkrijgingsprijs	330	92.975	1.411	8.935	44.039	147.690
Cumulatieve waardeveranderingen	-54	-20.968	-282	-7.958	-7.337	-36.599
Boekwaarde	276	72.008	1.129	977	36.702	111.091
<i>Mutaties in de boekwaarde</i>						
Investeringen	-	20.619	-	697	16.919	38.235
Nieuwe consolidaties	-	-	2.400	197	58	2.655
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-7.937	-7.937
Afschrijvingen	-72	-11.341	-321	-741	-5.472	-17.946
<i>Stand per 31 december</i>						
Verkrijgingsprijs	330	113.094	3.811	9.828	61.055	188.118
Cumulatieve waardeveranderingen	-125	-31.808	-603	-8.699	-20.785	-62.020
Boekwaarde	205	81.286	3.208	1.130	40.270	126.098

VLC & Partners Holding B.V. heeft portefeuilles overgenomen. De portefeullerechten zijn voor een bedrag van EUR 3,6 mln. (2022: EUR 20,6 mln.) geactiveerd.

De geactiveerde portefeullerechten binnen het Levenbedrijf zijn in 2023 met EUR 2,9 mln. versneld afgeschreven om het gedurende het boekjaar ontstane tekort in de toereikendheidstoets van het Levenbedrijf op te vangen.

Onder de software is in 2023 EUR 3,5 mln. geactiveerd in relatie tot de implementatie van het Insurance Platform INSIS. Naar verwachting wordt deze software in juni 2024 in gebruik genomen. Vanaf dat moment zal worden afgeschreven op deze software over de verwachte economische gebruiksduur, die 10 jaar bedraagt.

De bijzondere waardevermindering in 2022 betrof de resterende goodwill inzake Leidsche Verzekering Maatschappij N.V.

Bij de overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. per 1 april 2021 is de goodwill vastgesteld op EUR 9,6 mln. De gestegen markttrenten en het achterblijven van de resultaten bij de verwachtingen hebben geleid tot indicaties voor een bijzondere waardevermindering. De realiseerbare waarde kwam significant lager uit door een stijging van de verdisconteringsvoet en doordat de prognose achterbleef bij de initiële verwachtingen over groei van de portefeulle en synergievoordelen. De geschatte realiseerbare waarde op basis van de bedrijfswaarde, rekening houdend met een disconteringsvoet van 12,42%, leidde tot een bijzondere waardevermindering van de resterende goodwill van EUR 7,9 mln.

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

Beleggingen

b2 Terreinen en gebouwen

	2023			2022		
	Voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Totaal	Voor eigen gebruik	Overige terreinen en gebouwen	Totaal
<i>Stand per 1 januari</i>						
Verkrijgingsprijs	34.582	2.638	37.220	31.638	2.644	34.282
Cumulatieve herwaarderingen	-10.852	7.487	-3.365	-10.238	7.584	-2.654
Boekwaarde	23.730	10.125	33.855	21.400	10.228	31.628
<i>Mutaties in de boekwaarde</i>						
Investerings	22	-	22	214	-	214
Nieuwe consolidaties	-	-	-	2.730	-	2.730
Verkopen	-	-599	-599	-	-380	-380
Herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	-777	-801	-1.578	-614	277	-337
<i>Stand per 31 december</i>						
Verkrijgingsprijs	34.604	2.623	37.227	34.582	2.638	37.220
Cumulatieve herwaarderingen	-11.629	6.102	-5.527	-10.852	7.487	-3.365
Boekwaarde	22.975	8.725	31.700	23.730	10.125	33.855

De terreinen en gebouwen voor eigen gebruik betreft kantoorpanden.

Bij de waardering van gebouwen voor eigen gebruik is onder andere rekening gehouden met de huurcontracten, het intern gebruik, de huurontvangsten van derden en de benodigde investeringen.

De huurcontracten van de kantoorpanden in Gouda en Middelburg zijn op 19 januari 2023 door Goudse Verzekeringen Services B.V. met een verbonden partij afgesloten, waarbij een marktconforme huur is overeengekomen. De resterende looptijd van het huurcontract is 1 jaar. Met de voorwaarden van de huurcontracten is rekening gehouden in de waardering van de panden. Het huurbedrag voor gebouwen in eigen gebruik bedroeg in dit boekjaar EUR 2,0 mln. (2022: EUR 1,5 mln.).

De overige terreinen en gebouwen bevinden zich in Nederland en bestaan uit woon- en winkelpanden, bedrijfsruimten en landelijke eigendommen. Bij de waardering is rekening gehouden met de bestaande huurcontracten/huurontvangsten, de exploitatiekosten en verwervingskosten.

Ultimo 2023 is EUR 6,2 mln. herwaardering opgenomen (ultimo 2022: EUR 7,5 mln.) die (na aftrek van een belastinglatentie) is opgenomen in de herwaarderingsreserve vastgoed als onderdeel van het eigen vermogen. Voor een nadere toelichting en het verloop verwijzen wij naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

	2023	2022
<i>Beleggingen in deelnemingen</i>		
b3 <i>Andere deelnemingen</i>		
Stand per 1 januari	777	6.762
Investerings	29.408	56
Nieuwe consolidaties	-	57
Resultaat	3.216	-183
Deelneming in consolidatie opgenomen	-	-5.915
	33.401	777

Dit betreft de volgende belangen:

	Vestigingsplaats	2023	2022
<i>Andere deelnemingen</i>			
GAAS Holding B.V.	Breda	35%	-
Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A.	Woerden	20%	-
Voor de Adviseur B.V.	Amsterdam	50%	-
Arbo International Management PTE. Ltd.	Singapore	50%	50%
VCSW B.V.	Den Haag	49%	49%
Brandmeester Groep B.V.	Den Haag	44%	44%
European Insurance B.V.	Rotterdam	30%	30%
HR Navigator B.V.	Amersfoort	30%	30%

In september 2023 heeft Goudse Schadeverzekeringen 35% van de gewone aandelen verkregen in GAAS Holding N.V. waarbij deze à pari zijn uitgegeven voor een totaalbedrag van EUR 1,0 mln. Daarnaast zijn voor een totaalbedrag van EUR 17,3 mln. cumulatief preferente aandelen à pari verkregen. Deze cumulatief preferente aandelen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en zijn een onderdeel van de deelnemingswaarde van GAAS Holding B.V. Na de uitgifte van aandelen heeft GAAS Holding B.V. 100% van de certificaten van aandelen in het kapitaal van Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V. en 100% van de aandelen in het kapitaal van De Glaslijn B.V. verkregen.

In oktober 2023 heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. een economisch belang van 20% verkregen in Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A. (Sazas). Als onderdeel van deze transactie is Goudse Schadeverzekeringen N.V. enig lid-aandeelhouder geworden van Sazas middels een storting van EUR 10,2 mln. in het waarborgkapitaal. De actuele waarde van de identificeerbare activa en passiva van Sazas op het moment van acquisitie is bepaald op EUR 13,6 mln. resulterende in een negatieve goodwill van EUR 3,4 mln. Deze negatieve goodwill heeft geen betrekking op verwachte toekomstige verliezen en is ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Deze bate is in de winst- en verliesrekening opgenomen onder de overige bedrijfsopbrengsten.

In september 2023 is De Goudse een joint venture, Voor de Adviseur B.V., gestart met Nh1816 Verzekeringen. Voor de Adviseur is een fonds dat zich richt op het financieren van onderlinge overnames en samenwerkingsinitiatieven van onafhankelijke intermediairs. In 2023 is door De Goudse EUR 0,7 mln. kapitaal gestort in dit fonds.

	2023	2022
b4 <i>Overige financiële beleggingen</i>		
Aandelen	674.719	643.952
Obligaties	1.534.160	1.451.218
Hypothecaire leningen	33.640	35.493
Andere leningen	281.161	297.548
Polisbeleningen	184	194
	2.523.864	2.428.405

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

Het verloop van de overige financiële beleggingen gedurende het boekjaar is als volgt:

2023	Aandelen	Obligaties	Hypothecaire leningen	Andere leningen	Polis-belingen	Totaal
Stand per 1 januari	643.952	1.451.218	35.493	297.548	194	2.428.405
Aankopen	76.691	459.212	–	–	–	535.903
Verstrekingen	–	–	1.426	2.195	16	3.637
Intrestbijschrijvingen	–	–	–	4.808	–	4.808
Verkopen	-41.992	-10.719	–	–	–	-52.711
Aflossingen	–	-362.431	-3.288	-21.724	26	-387.469
Herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	11.958	-109	–	–	–	11.849
Herwaarderingen via het eigen vermogen	-15.890	–	–	–	–	-15.890
Afschrijvingen	–	-3.584	–	-1.912	–	-5.495
Overige mutaties	–	573	10	244	–	827
	674.719	1.534.160	33.640	281.161	184	2.523.864

2022	Aandelen	Obligaties	Hypothecaire leningen	Andere leningen	Polis-belingen	Totaal
Stand per 1 januari	625.400	1.491.214	40.073	319.357	193	2.476.237
Nieuwe consolidaties	11.514	–	–	–	–	11.514
Aankopen	122.851	202.191	–	–	–	325.042
Verstrekingen	–	–	949	1.588	11	2.549
Intrestbijschrijvingen	–	–	–	4.946	–	4.946
Verkopen	-36.018	-134.250	–	–	–	-170.268
Aflossingen	–	-104.866	-5.556	-26.352	-10	-136.785
Herwaarderingen via de winst- en verliesrekening	-43.800	41	–	–	–	-43.759
Herwaarderingen via het eigen vermogen	-35.995	–	–	–	–	-35.995
Afschrijvingen	–	-5.997	–	-2.227	–	-8.224
Overige mutaties	–	2.885	27	236	–	3.148
	643.952	1.451.218	35.493	297.548	194	2.428.405

De overige mutaties bestaan uit valutakoersverschillen en uit mutaties in de voorziening voor oninbaarheid.

Aandelen	2023	2022
Aandelen en aandelen beleggingsfondsen	11.102	45.823
Strategische participaties	3.583	3.516
Hypotheekfondsen	384.172	353.492
Vastgoedfondsen	146.123	150.929
Infrastructuurfondsen	47.414	40.178
Beleggingsfonds in grond	19.943	–
Mkb-leningenfondsen	50.460	39.723
Overige beleggingsfondsen	11.922	10.291
	674.719	643.952

Ultimo 2023 is EUR 40,9 mln. herwaardering opgenomen (ultimo 2022: EUR 56,5 mln.) die (na aftrek van een belastinglatentie) is opgenomen in de herwaarderingsreserve aandelen als onderdeel van het eigen vermogen. Voor een nadere toelichting en het verloop verwijzen wij naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

	2023	2022
Op basis van genoteerde marktprijzen	71.018	94.737
Op basis van afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata	2.466	1.100
Op basis van waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata	601.235	548.115
	674.719	643.952

Uittredingsregels beleggingsfondsen

De Goudse belegt in verschillende beleggingsfondsen voor eigen rekening en risico.

In het prospectus van deze fondsen zijn uittredingsregels opgenomen.

- Hypotheekfondsen: onder voorwaarden is iedere maand verkoop van participaties aan het fonds mogelijk, voor zover hiervoor binnen het fonds financiële middelen vrij beschikbaar zijn.
- Vastgoedfondsen: voor circa 84% is onder voorwaarden ieder kwartaal verkoop van participaties aan het fonds mogelijk, voor zover daarvoor binnen het fonds financiële middelen vrij beschikbaar zijn. Voor de overige 16% van de marktwaarde van de participaties geldt ultimo 2023 daarnaast nog een lock-up periode van bijna 3 jaar, waarin de participaties niet verkocht kunnen worden.
- Infrastructuurfondsen: geen verkoopmogelijkheden aan het fonds zelf. Participaties zijn onder voorwaarden wel secundair aan andere beleggers te verkopen.
- Beleggingsfonds in grond: de aandeelhouder is onderworpen aan een initiële lock-up periode van 5 jaar gedurende welke periode de belegger zijn rechten in dit product niet terug kan verkopen aan het fonds. Na 5 jaar kunnen de rechten ieder jaar worden aangeboden aan het fonds om deze terug te kopen. De eerste mogelijke dag dat het product rechten kan inkopen is voorzien op 1 juli 2026. Er is geen garantie dat de inkoop zal plaatsvinden.
- Mkb-leningenfondsen: er is iedere maand een mogelijkheid tot verkoop aan het fonds tot een maximum van 10% van het fondsvermogen, voor zover de vrij beschikbare liquiditeiten binnen het fonds dit toelaten.

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
De verkrijgingsprijs van aandelen en participaties in beleggingsfondsen ultimo boekjaar bedraagt	672.423	643.632
Obligaties		
Obligaties genoteerd	1.545.184	1.417.090
Obligaties niet genoteerd	57	56
Voorziening voor oninbaarheid	-11.080	-11.652
	1.534.161	1.451.218

De voorziening voor oninbaarheid is opgebouwd uit twee componenten, de voorziening voor specifieke obligaties en de algemene voorziening. De voorziening voor specifieke obligaties is gebaseerd op de verwachte toekomstige kasstromen en wordt opgenomen bij faillissement of betalingsachterstanden van de debiteur. De algemene voorziening is gebaseerd op de faillissementskansen van de obligaties in de portefeuille. De voorziening voor oninbaarheid is gering afgenomen in lijn met het risicoprofiel van de beleggingen in vastrentende waarden.

Overzicht van obligaties naar landencategorie	2023			2022		
	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal
Nederland	9,4%	25,8%	35,2%	8,2%	27,4%	35,6%
Andere lidstaten EU	10,2%	41,3%	51,5%	9,6%	40,6%	50,2%
Overige landen	12,1%	1,2%	13,3%	12,7%	1,5%	14,2%
	31,7%	68,3%	100,0%	30,5%	69,5%	100,0%

Overzicht van obligaties naar ratingcategorie	2023			2022		
	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal
AAA	2,8%	43,0%	45,8%	3,3%	43,8%	47,1%
AA	7,9%	20,9%	28,8%	6,7%	22,5%	29,2%
A	16,0%	4,0%	20,0%	15,2%	2,8%	18,0%
BBB	4,9%	0,4%	5,3%	5,3%	0,4%	5,7%
Overig	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
	31,7%	68,3%	100,0%	30,5%	69,5%	100,0%

Obligaties boekwaarde versus actuele waarde	2023			2022		
	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal	Bedrijfs-obligaties	Staats-obligaties	Totaal
Nederland						
Boekwaarde	136.781	385.447	522.228	115.327	383.964	499.291
Actuele waarde	128.887	354.801	483.688	101.301	338.878	440.179
Overige landen						
Boekwaarde	326.781	685.152	1.011.933	308.224	643.703	951.927
Actuele waarde	307.498	585.088	892.586	276.515	521.411	797.926
Totaal						
Boekwaarde	463.562	1.070.599	1.534.161	423.551	1.027.667	1.451.218
Actuele waarde	436.385	939.889	1.376.274	377.816	860.289	1.238.105

Uit de hiervoor opgenomen tabel blijkt een verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde per 31 december 2023 van EUR -157,9 mln. (2022: EUR -213,1 mln.). De afname van het verschil ten opzichte van 2022 wordt verklaard door ontwikkelingen in de portefeuille in 2023.

De Goudse hanteert een 'buy & hold'-beleggingsstrategie en houdt de obligaties over het algemeen tot de einddatum aan, waarna de verwachte aflossing tegen nominale waarde zal plaatsvinden. Er wordt een voorziening voor oninbaarheid gevormd voor het tussentijds faillissementsrisico. Wegens een toename van de gemiddelde kredietwaardigheid van de obligatieportefeuille en het feit dat in het verslagjaar geen sprake was van nieuwe defaults (geen faillissementen of achterstallige betalingen), is de voorziening voor oninbaarheid afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

Beleggingen in obligaties die de concentratiegrens van 3% overschrijden in de beleggingsportefeuille van De Goudse zijn beleggingen in de Nederlandse staat (2023: 15,2%; 2022: 10,6%) en de Europese Unie (2023: 4,1%; 2022 nihil).

	2023	2022
Verkrijgingsprijs van obligaties ultimo boekjaar	1.553.903	1.472.766
Actuele waarde van obligaties (inclusief overlopende rente) ultimo boekjaar	1.395.277	1.257.179
Nominale waarde van de zerobonds ultimo boekjaar	142.621	82.652
Effectieve rentevoet	1,7%	1,6%

	< 2 jaar	2 < 5 jaar	5 < 10 jaar	> 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	23,2%	17,5%	19,6%	39,8%
Aflossingsdata als percentage van het totaal (vorig jaar)	18,4%	15,4%	19,3%	46,9%

Hypothecaire leningen

De actuele waarde van vorderingen uit hypothecaire leningen ultimo boekjaar bedraagt EUR 31,7 mln. (2022: EUR 33,2 mln.). De voorziening voor oninbaarheid op de hypothecaire leningen bedraagt EUR 0,2 mln. (2022: EUR 0,2 mln.).

De effectieve rentevoet bedraagt op het einde van het jaar 2,5% (2022: 2,5%). De gemiddelde looptijd van de hypotheek is 5 jaar (2022: 5 jaar). De actuele waarde van de portefeuille hypothecaire leningen is lager dan de boekwaarde. Een lagere actuele waarde duidt op een gemiddeld lagere contractrente dan de marktrente.

	2023	2022
Andere leningen		
Voorziening voor oninbaarheid	228	315
Verkrijgingsprijs van vorderingen uit andere leningen ultimo boekjaar	273.869	284.496

Onder de vorderingen uit andere leningen wordt ook de agio en disagio verantwoord.

De vorderingen uit andere leningen bestaan voor een aanzienlijk deel uit vorderingen op spaarhypotheek-verstrekters, waar een spaarhypotheek-verplichting in de technische voorzieningen tegenover staat.

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

Evenals bij hypothecaire leningen is bij de andere leningen de actuele waarde van de portefeuille lager dan de boekwaarde. Een lagere actuele waarde dan boekwaarde duidt op een gemiddeld lagere contractrente dan de marktrente.

	2023	2022		
De actuele waarde van de vorderingen uit andere leningen ultimo boekjaar bedraagt	275.416	276.869		
Effectieve rentevoet	4,2%	4,1%		
	< 2 jaar	2 - 5 jaar	5 - 10 jaar	> 10 jaar
Aflossingsdata als percentage van het totaal	51,0%	17,0%	19,0%	13,0%
Aflossingsdata als percentage van het totaal (vorig jaar)	49,0%	18,0%	18,0%	15,0%

	2023	2022
b5 Beleggingen voor risico van polishouders		
Aandelen en beleggingsfondsen	593.194	577.867
Obligaties	1.375	1.378
Liquide middelen	-433	-268
	594.137	578.978
Stand per 1 januari	578.978	728.041
Aankopen	10.430	50.445
Verkopen	-55.565	-102.687
Herwaarderingen	60.459	-96.721
Overige mutaties	-165	-100
	594.137	578.978

De verkopen en aflossingen zijn het gevolg van expiraties en afkopen in de verzekeringsportefeuille. De herwaardering beïnvloedt het resultaat niet omdat deze geheel voor rekening en risico komt van de polishouders. De aandelen en beleggingsfondsen bestaan uit beleggingsfondsen met verschillende risicoprofielen.

Het totaal van de beleggingen voor risico van polishouders is EUR 2,8 mln. (2022: EUR 3,4 mln.) lager dan de technische voorzieningen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen. Dit verschil is ontstaan bij overname van Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. aangezien bij De Goudse met een andere kostenbasis wordt gerekend dan bij een specifiek deel van de Leidsche portefeuille het geval was. Het verschil loopt af in lijn met de afloop van de onderliggende portefeuille.

	2023	2022
Vorderingen		
b6 Vorderingen uit directe verzekering		
Vorderingen op verzekeringnemers	29.742	25.726
Vorderingen op tussenpersonen	10.436	11.074
Voorziening voor oninbaarheid	-2.056	-1.862
	38.122	34.938

	2023	2022
b7 Overige vorderingen		
Latente belastingvordering	1.710	2.112
Vennootschapsbelasting	10.394	18.126
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	5.930	4.559
Overige vorderingen	5.424	3.642
	23.458	28.439
Looptijd korter dan één jaar	21.748	26.327
Looptijd langer dan één jaar	1.710	2.112
	23.458	28.439

Onder de Overige vorderingen van EUR 5,4 mln. (2022: EUR 3,6 mln.) is voor EUR 3,2 mln. (2022: EUR 1,8 mln.) aan overlopende effectentransacties opgenomen.

	2023	2022
Overige activa		
b8 Materiële vaste activa		
Stand per 1 januari		
Verkrijgingsprijs	14.798	13.437
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-10.155	-8.461
Boekwaarde	4.643	4.976
Mutaties in de boekwaarde		
Investerings	777	1.331
Nieuwe consolidaties	-	363
Afstotingen	25	-
Afschrijvingen	-1.656	-2.027

	2023	2022
Stand per 31 december		
Verkrijgingsprijs	14.340	14.798
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-10.552	-10.155
Boekwaarde	3.788	4.643

b9 Liquide middelen
De liquide middelen staan voor een bedrag van EUR 0,3 mln. (2022: EUR 0,3 mln.) niet ter vrije beschikking. De Goudse heeft kredietfaciliteiten van EUR 20,0 mln. en een ongecommitteerde kredietfaciliteit van EUR 7,0 mln.

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
Overlopende activa		
^{b10} <i>Lopende rente en huur</i>		
Overlopende rente obligaties	18.971	19.041
<i>Overige overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	7.215	6.992
Overige	196	30
	7.411	7.022

^{b11} Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders

De samenstelling van en de wijzigingen in het eigen vermogen zijn weergegeven in de toelichting op de enkelvoudige balans.

Het verloop gedurende het boekjaar is als volgt:

Stand per 1 januari	406.233	416.287
Resultaat na belastingen	16.441	32.188
Mutatie herwaarderingsreserve aandelen	-11.653	-26.694
Dividend	-9.166	-16.244
Overige mutaties	-	696
	401.855	406.233

^{b12} Aandeel derden in groepsvermogen

Aandeel derden

Stand per 1 januari	14.909	12.871
Nieuwe consolidaties	-	1.804
Resultaat boekjaar	889	437
Dividend	-123	-203
	15.675	14.909

Het aandeel derden in groepsvermogen betreft het minderheidsbelang in VLC & Partners Holding B.V.

^{b13} Achtergestelde schulden

Tier 1 achtergestelde schuld	19.770	19.723
Tier 2 achtergestelde schuld	94.346	94.220
	114.116	113.943

Tier 1 achtergestelde schuld

Stand per 1 januari	19.723	19.679
Afschrijving agio/disagio	47	44
	19.770	19.723

De Tier 1 achtergestelde schuld bestaat uit een in 2021 verworven financiering met een nominale waarde van EUR 20,0 mln. De lening heeft een onbepaalde looptijd tegen een intrestpercentage van 7,5% en wordt in 2027 herzien.

	2023	2022
<i>Tier 2 achtergestelde schuld</i>		
Stand per 1 januari	94.220	69.463
Verwervingen	-	24.661
Afschrijving agio/disagio	126	96
	94.346	94.220

De Tier 2 achtergestelde schuld bestaat uit:

- een in 2022 verworven financiering van EUR 25,0 mln. tegen 8,75%, die per 28 november 2032 in één bedrag moet worden afgelost;
- een in 2019 verworven financiering van EUR 20,0 mln. tegen 4,75%, die per 19 december 2029 in één bedrag moet worden afgelost;
- een in 2015 verworven financiering van EUR 50,0 mln. tegen 7,25%, die per 6 november 2025 in één bedrag moet worden afgelost.

De Tier 1- en Tier 2-leningen zijn volledig achtergesteld op alle huidige en toekomstige schulden van De Goudse N.V., inclusief de schulden van dochtermaatschappijen.

	2023	2022
^{b14} Technische voorzieningen		
Voor niet verdiende premies en lopende risico's	37.382	37.420
Voor levensverzekeringen	1.404.661	1.346.626
Voor te betalen schaden/uitkeringen	725.199	693.759
Voor winstdeling en kortingen	132	183
	2.167.374	2.077.988

2023

	Bruto	Bruto-acquisitiekosten	Aandeel herverzekeraars	Totaal
<i>Verloop voorziening voor niet verdiende premies</i>				
Stand per 1 januari	52.538	-10.988	-4.130	37.420
Geboekte premies	707.920	-	-127.586	580.335
Verdiende premies	-708.066	-	127.467	-580.598
Overige mutaties	-	227	-1	226
	52.393	-10.761	-4.250	37.382

2022

	Bruto	Bruto-acquisitiekosten	Aandeel herverzekeraars	Totaal
<i>Verloop voorziening voor niet verdiende premies</i>				
Stand per 1 januari	45.331	-10.345	-3.693	31.294
Geboekte premies	674.017	-	-122.118	551.898
Verdiende premies	-666.810	-	121.682	-545.127
Overige mutaties	-	-643	-1	-645
	52.538	-10.988	-4.130	37.420

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

2023

	Voorziening Leven	Rentestands- korting	Aandeel herverzekeraars	Totaal
<i>Verloop voorziening voor levensverzekering</i>				
Stand per 1 januari	1.368.379	-2.916	-18.837	1.346.626
Verleend	-	-8.209	-	-8.209
Afgeschreven	-	1.141	-	1.141
Versnelde afschrijving i.v.m. toetssaldo	-	9.984	-	9.984
Nettopremies	172.422	-	-	172.422
Uitkeringen en afkopen eigen rekening	-156.821	-	7.082	-149.739
Vrijgevallen voor kosten uit de voorziening verzekeringsverplichtingen	-6.105	-	-	-6.105
Overige technische baten en lasten eigen rekening	-5.312	-	-	-5.312
Levensresultaat op kanssystemen	10.709	-	-	10.709
Intrestvergoeding verzekeringen in geld	33.347	-	-	33.347
Mutatie winstgarantie en valutakoersresultaten	-203	-	-	-203
	1.416.416	-	-11.755	1.404.661

2022

	Voorziening Leven	Rentestands- korting	Aandeel herverzekeraars	Totaal
<i>Verloop voorziening voor levensverzekering</i>				
Stand per 1 januari	1.443.736	-351	-24.123	1.419.262
Verleend	-	-4.107	-	-4.107
Afgeschreven	-	208	-	208
Versnelde afschrijving i.v.m. toetssaldo	-	1.334	-	1.334
Nettopremies	130.818	-	-	130.818
Uitkeringen en afkopen eigen rekening	-171.642	-	5.286	-166.356
Vrijgevallen voor kosten uit de voorziening verzekeringsverplichtingen	-4.071	-	-	-4.071
Overige technische baten en lasten eigen rekening	-9.902	-	-	-9.902
Levensresultaat op kanssystemen	-53.614	-	-	-53.614
Intrestvergoeding verzekeringen in geld	33.351	-	-	33.351
Mutatie winstgarantie en valutakoersresultaten	-297	-	-	-297
	1.368.379	-2.916	-18.837	1.346.626

De uitkomst van de toereikendheidstoets, zoals beschreven in onderdeel 18 van de grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling, bij Goudse Levensverzekeringen N.V. laat zien dat de technische voorziening ontoereikend is met een tekort van EUR 56,8 mln. Het tekort is aangevuld door middel van de volgende mutaties:

- versnelde afschrijving van de geactiveerde rentestandskorting van EUR 10,0 mln., zie bovenstaande tabel;
- afwaardering van de geactiveerde portefeuillerechten van EUR 2,9 mln., zie toelichting b1 'Immateriële vaste activa';
- toevoeging aan de technische voorziening voor levensverzekeringen van EUR 43,9 mln. welk bedrag in bovenstaande tabel is opgenomen in het 'Levensresultaat op kanssystemen'.

De voornaamste ontwikkelingen die hebben geleid tot het tekort zijn de schattingswijzigingen van de rekenrente voor Direct Ingaande Lijfrentens (EUR -20,0 mln.) en ANW (EUR -6,0 mln.), wat resulteerde in een vrijval van de technische voorziening op basis van de boekwaarde, en de versterking van de kostenvoorzieningen op de marktwaardebalans door gestegen kosten en gewijzigde inflatieaannames (EUR 17,8 mln.). Het resterende tekort is voornamelijk toe te schrijven aan rente- en spreadwijzigingen op de marktwaardebalans.

Het levensresultaat op kanssystemen werd in 2022 positief beïnvloed door een DIL-herrekening doordat er geen toetssaldo tegenover stond.

Onder de overige technische baten en lasten eigen rekening zijn diverse posten opgenomen waaronder afschrijving agio BNP, afschrijving immateriële vaste activa (technisch) en diverse technische baten.

2023

	Bruto	Aandeel herverzekeraars	Totaal
<i>Verloop voorziening voor te betalen schade/uitkeringen</i>			
Stand per 1 januari	1.033.881	-340.122	693.759
Toevoeging	471.974	-74.010	397.964
In het boekjaar geboekte schade	-421.832	55.308	-366.524
	1.084.022	-358.823	725.199

2022

	Bruto	Aandeel herverzekeraars	Totaal
<i>Verloop voorziening voor te betalen schade/uitkeringen</i>			
Stand per 1 januari	982.512	-315.018	667.494
Toevoeging	459.393	-83.574	375.819
In het boekjaar geboekte schade	-408.024	58.470	-349.554
	1.033.881	-340.122	693.759

HERVERZEKERINGEN

Inkomensverzekeringen

Ten aanzien van inkomensverzekeringen zijn herverzekeringscontracten afgesloten voor AOV (tot eind 2024), AOV Expats, WIA (tot eind 2025) en WGA. Voor Verzuim was er in 2023 een Quota Share van 15% in combinatie met een Stop loss. Per 1 januari 2024 is de cessie van de Quota Share verlaagd naar 10% en is Stop loss beëindigd.

Schadeverzekeringen

Voor Motor Casco- en Brandverzekeringen was een Stop loss-herverzekering van kracht, deze liep eind 2023 af en is niet verlengd. Wel is er een extra dekking ingekocht die extra bescherming biedt in geval van een tweede stormschade op het brand-catastrofe-contract. Op brand-catastrofe, Brand Per risk, Motor Letsel en Aansprakelijkheid zijn de eigen behouden op de herverzekeringscontracten verhoogd. Enerzijds om te compenseren voor de effecten van inflatie, anderzijds om budgettaire redenen.

Levensverzekeringen

Voor levensverzekeringen worden individuele risicokapitalen door middel van herverzekering afgedekt. Ter bescherming van eigen behoud van De Goudse in geval van een catastrofe wordt ook een herverzekeringsdekking ingekocht.

Voor de Leidsche portefeuille geldt ook dat er een herverzekering is voor individuele risicokapitalen. Daarnaast is ook sprake van een herverzekering voor de overige producten (Collectief, ANW, Kapitaalverzekeringen en Annuïteiten).

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
<i>Looptijd technische voorziening voor niet verdiende premies en te betalen schaden/uitkeringen</i>		
Looptijd korter dan één jaar	223.639	213.263
Looptijd langer dan één jaar	538.942	517.916
	762.581	731.179
<i>Voor winstdeling en kortingen</i>		
Stand per 1 januari	184	194
Toevoeging	150	100
Ottrekking voor polishouders	-202	-110
	132	184
b15 Technische voorzieningen voor verzekeringen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen		
Stand per 1 januari	582.409	732.192
Benodigde rentevergoeding	71.350	94.455
Ottrekking voor polishouders	-56.776	-244.238
	596.983	582.409
b16 Voorzieningen		
– voor belastingen	19.527	33.645
– overige	4.781	4.040
	24.308	37.685
<i>Voor belastingen</i>		
Stand per 1 januari	33.645	15.058
Nieuwe consolidaties	–	1.363
Overige mutaties	-14.118	17.224
	19.527	33.645
Voor een toelichting op (het verloop van) de voorziening voor belastingen verwijzen wij naar de toelichting op de post belastingen zoals opgenomen bij note r9 'belastingen'.		
<i>Overige voorzieningen</i>		
Stand per 1 januari	4.040	5.340
Nieuwe consolidaties	–	98
Toevoeging	1.097	927
Ottrekking	-356	-2.325
	4.781	4.040
Looptijd korter dan één jaar	254	139
Looptijd langer dan één jaar	4.527	3.901
	4.781	4.040

De overige voorzieningen bestaan uit voorzieningen voor secundaire arbeidsvoorwaarden, een reorganisatievoorziening en een earn-out-regeling.

De voorzieningen voor secundaire arbeidsvoorwaarden betreft een aanvullingsregeling op de pensioenregelingen voor een beperkte groep medewerkers, een eenmalige uitkering voor een beperkte groep medewerkers en een vitaliteitsverlofregeling. Een deel van deze personeelscondities blijft in stand na pensionering.

	2023	2022
b17 Schulden		
Schulden uit directe verzekering	90.495	94.181
Schulden uit herverzekering	1.571	6.578
Andere obligaties en onderhandse leningen	10.152	–
Overige schulden	57.043	61.893
	159.261	162.652
<i>Schulden uit directe verzekering</i>		
Verzekeringnemers	82.022	86.039
Tussenpersonen	8.473	8.142
	90.495	94.181

De schulden uit directe verzekering hebben een looptijd korter dan één jaar.

Andere obligaties en onderhandse leningen

Onderlinge Waarborgmaatschappij Sazas U.A. (Sazas) heeft een onderhandse lening verstrekt van EUR 10,2 mln. aan Goudse Schadeverzekeringen N.V. De jaarlijks verschuldigde rente over deze lening bedraagt 5,75%. Deze lening is onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst die beide partijen zijn aangegaan. Als gevolg van deze samenwerkingsovereenkomst heeft Goudse Schadeverzekeringen N.V. een belang verworven in Sazas, zie note b3 'Beleggingen in deelnemingen' van de toelichting op de geconsolideerde balans voor een nadere toelichting op deze verwerving.

	2023	2022
<i>Overige schulden</i>		
Belastingen	6.577	6.620
Depots	386	479
Schulden aan verzekeraars	46.321	50.861
Te betalen dividend	1.680	1.680
Overige	2.080	2.253
	57.044	61.893

De schulden aan verzekeraars betreffen nog te betalen bedragen bij VLC & Partners.

Voor de overige schulden geldt:

Looptijd korter dan één jaar	56.742	61.512
Looptijd tussen één en vijf jaar	187	252
Looptijd langer dan vijf jaar	114	129
	57.043	61.893

Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

De schulden met een looptijd langer dan één jaar betreffen hoofdzakelijk schulden uit premiedepots. De Goudse vergoedt een vaste rente aan de dephouders, zoals contractueel overeengekomen bij aanvang van het premiedepot. Voor de meeste premiedepots wordt een rente van 3% tot 4% vergoed.

b18 Overlopende passiva

	2023	2022
Nog te betalen kosten	13.339	12.442
Nog te betalen intrest	1.043	962
Belastingen	5.292	4.978
Vooruit ontvangen vergoedingen	4.972	4.438
Verplichting inzake opgebouwde vakantierechten	3.955	3.571
Verplichting winstdeling herverzekeraar	2.934	2.590
Overige	1.088	1.721
	32.624	30.702

De opgenomen verplichting voor winstdeling is gerelateerd aan een specifieke herverzekeringsovereenkomst. De verplichting uit hoofde van deze overeenkomst bedraagt 50% van de waarde van de activa die in een afgescheiden portfolio resteren, nadat alle claims en opbrengsten met betrekking tot de onderliggende verzekeringsportefeuille zijn afgewikkeld. De winstdelingsverplichting wordt geboekt tegen reële waarde en wordt bepaald op basis van dezelfde actuariële kasstromen die worden gebruikt bij de waardering van de technische voorzieningen voor deze verzekeringsportefeuille op Solvency II-grondslagen, verdisconteerd met een disconteringscurve op basis van markttrente.

De reële waarde van de winstdelingsverplichting kan variëren op basis van toekomstige ontwikkelingen in de onderliggende verzekeringsportefeuille, de beleggingsresultaten op de assets die aan deze portefeuille gerelateerd zijn en ontwikkelingen in de hoogte van de markttrente. De winstdeling wordt verrekend op de vervaldatum van de onderliggende verzekeringsportefeuille en heeft daarmee een langlopend karakter.

	2023	2022
<i>Looptijd overlopende passiva</i>		
Looptijd korter dan één jaar	29.690	28.112
Looptijd langer dan één jaar	2.934	2.590
	32.624	30.702

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De Goudse heeft op het einde van het jaar verplichtingen op grond van leaseovereenkomsten ter grootte van:

- EUR 0,9 mln. (2022: EUR 0,9 mln.) met een looptijd korter dan één jaar;
- EUR 1,6 mln. (2022: EUR 1,6 mln.) met een looptijd tussen één en vijf jaar.

De jaarhuur van bedrijfsgebonden onroerend goed, niet in eigen bezit, bedraagt EUR 1,5 mln. (2022: EUR 1,7 mln.).

De Goudse heeft aan het einde van het jaar voor EUR 54,2 mln. (2022: EUR 99,6 mln.) toezeggingen gedaan om stortingen te verrichten in beleggingsfondsen.

De Goudse heeft een voorwaardelijke verplichting van EUR 12,5 mln. om aandelen in VLC & Partners van haar mede-aandeelhouder aan te kopen. De voorwaarden hiervoor zijn beschreven in de aandeelhoudersovereenkomst, waaronder de voorwaarde dat de groepssolvabiliteit van De Goudse minimaal 175% is.

Bij de overname van 51% van de aandelen van Van Luin Assurantie Groep B.V. is overeengekomen dat VLC & Partners B.V. op termijn ook de resterende 49% overneemt. Dit gebeurt uiterlijk per 1 januari 2026, maar kan in overleg ook eerder gebeuren. De overnameprijs wordt berekend op basis van dezelfde afspraken als de eerste 51%.

Bij de overname van 64% van de aandelen van Bielderman Koetsier B.V. is overeengekomen dat VLC & Partners B.V. op termijn ook de resterende 36% overneemt. Dit gebeurt uiterlijk per 1 januari 2026, maar kan in overleg ook eerder gebeuren. De overnameprijs wordt berekend op basis van dezelfde afspraken als de eerste 64%.

Uiterlijk 1 januari 2026 heeft De Goudse het recht om haar 30%-belang in HR Navigator B.V. uit te breiden naar 100%. Als

De Goudse geen gebruikmaakt van dit recht, kan zij de aandelen van HR Navigator B.V. overdragen conform de voorwaarden van de aandeelhoudersovereenkomst.

ONTVANGEN ZEKERHEDEN

Inzake herverzekeringsovereenkomsten zijn zekerheden ontvangen ter grootte van EUR 64,2 mln. (2022: EUR 65,6 mln.) in de vorm van gedeponeerde obligaties die niet tot het economische eigendom behoren.

GESTELDE ZEKERHEDEN

De verzekeringsmaatschappijen van De Goudse zijn aangesloten bij de

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). Als gevolg daarvan betaalden deze maatschappijen hun aandeel in de herverzekeringspremie en overige kosten en staan zij garant voor hun aandeel in het eigen risico van de eerste layer. De NHT biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal EUR 1 miljard per kalenderjaar. Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot EUR 200 mln.) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van De Goudse bedraagt EUR 3,0 mln.

VERBODEN PARTIJEN

Alle groepsmaatschappijen en de deelnemingen worden aangemerkt als verboden partij. Verder is ook het groepshoofd Goudse Verzekeringen B.V. aan te merken als verboden partij.

Tot verboden partijen behoren ook aandeelhouders, bestuurders en commissarissen.

FISCALE EENHEID

De Goudse N.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen, exclusief (dochterondernemingen van) VLC & Partners Holding B.V., een fiscale eenheid voor zowel de heffing van vennootschapsbelasting als de omzetbelasting. Alle tot de fiscale eenheid behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor belastingschulden van de fiscale eenheid.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

VLC & Partners Holding B.V. heeft per 1 januari 2024 aandelenbelangen verworven in:

- Stargroup B.V., Ede (100%)
- Vitaal Ondernemen B.V., Zierikzee (70%)

VLC & Partners Holding B.V. heeft per 1 januari 2024 de portefeuillerechten overgenomen van Verzekeringsadviesbureau Van Egdome B.V. te Veenendaal.

Op 19 december 2023 heeft De Goudse N.V. de verkoop van haar belang in VLC & Partners Holding B.V. aan Howden Group aangekondigd. We verwachten dat deze transactie in het tweede kwartaal van 2024 zal worden afgerond. Deze zal leiden tot een significante boekwinst, naar verwachting een verkoopresultaat van meer dan EUR 300 mln.

Er is veel aandacht geweest voor beleggingsverzekeringen, zowel in de media als vanuit de politiek en vanuit onze toezichhouders. Met name belangenorganisaties van polishouders hebben hun focus op dit onderwerp. In navolging op de recente ontwikkelingen heeft

De Goudse het gesprek met de belangenorganisaties weer opgepakt. Per 15 februari 2024 is op de websites van de belangenorganisaties gepubliceerd dat de onderhandelingen met De Goudse in vergevorderd stadium zijn en dat polishouders zich niet meer kunnen aanmelden bij de belangenorganisaties. De Goudse is in de afrondende fase van de besprekingen met de belangenorganisaties en zal naar verwachting een schikking treffen zonder erkenning van aansprakelijkheid. De voorziening die getroffen zal worden in boekjaar 2024, door het tekenen van deze schikking, zal naar verwachting maximaal tussen de EUR 10 mln. en EUR 15 mln. bedragen in Goudse Levensverzekeringen N.V. De schikking zal naar verwachting een negatieve impact op de Solvency II-ratio in 2024 hebben van maximaal 6%. Op basis van de Solvency II-ratio eind 2023 zou dit geen implicaties hebben vanuit het kapitaalbeleid.

GROEPSVERHOUDINGEN

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens opgenomen van de dochtermaatschappijen van De Goudse N.V.

Eind 2023 zijn de volgende dochtermaatschappijen volledig eigendom van De Goudse N.V.:

- Goudse Schadeverzekeringen N.V., Gouda
- Goudse Levensverzekeringen N.V., Gouda
- Anker Insurance Company N.V., Groningen
- Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V., Gouda
- Goudse Verzekeringen Services B.V., Gouda
- Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V., Gouda
- Hofstaete Kennisgroep B.V., Naarden
- Assurantiemaatschappij “Hollandia” anno 1924 N.V., Gouda
- Collectie Stationsplein B.V., Gouda
- Goudse Assurantiedesk B.V., Gouda

Voor Goudse Verzekeringen Services B.V. is door De Goudse N.V. een aansprakelijkheidsverklaring afgegeven conform artikel 2:403 BW.

Eind 2023 zijn de volgende dochtermaatschappijen volledig eigendom van Anker Insurance Company N.V.:

- Anker Seacrew Software B.V., Groningen
- Anker Verzuimsupport B.V., Groningen
- Anker Rechtshulp B.V., Groningen

Eind 2023 heeft De Goudse een belang van 76,6% in VLC & Partners Holding B.V. en zijn de volgende dochtermaatschappijen eigendom van VLC & Partners Holding B.V.:

- VLC & Partners B.V., 's-Hertogenbosch
- Chabot Assuradeuren B.V., 's-Hertogenbosch
- ENgage Werkgeversadvies B.V., Apeldoorn
- Essentic B.V., Hengelo

- Mutsaerts Holding B.V., Tilburg
- Mutsaerts B.V., Tilburg
- Mutsaerts Assuradeuren B.V., Tilburg
- Van Luin Assurantie Groep B.V., De Bilt (51%)
- Van Luin Advies B.V., De Bilt (51%)
- Van Luin Assurantiën B.V., De Bilt (51%)
- Van Luin Hypotheken B.V., De Bilt (51%)
- HIT Insurance B.V., Oisterwijk
- N-DW Assurantiën B.V., Zundert
- Koekenberg Van Vuuren B.V., Delft
- Koekenberg Van Vuuren Assuradeuren B.V., Delft
- Bielderman Koetsier B.V., Barneveld (64%)

Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

INFORMATIE PER SEGMENT

2023	Schade	Leven	Bemiddeling	Overig	Totaal
Bruto geboekte premies	707.920	200.215	–	1	908.136
Uitgaande herverzekeringspremies	-128.135	-11.413	–	-1	-139.549
Mutatie in de voorziening voor niet-verdiende premies	698	–	–	–	698
Subtotaal netto verdiende premies	580.483	188.802	–	–	769.285
Resultaten uit beleggingen eigen rekening	27.935	33.242	27	-1.273	59.931
Resultaten uit beleggingen voor rekening en risico polishouders	–	71.501	–	–	71.501
Provisie- en commissie-inkomsten	–	–	70.708	–	70.708
Overige bedrijfsopbrengsten	306	5.683	–	484	6.473
Som der bedrijfsopbrengsten	608.724	299.228	70.735	-789	977.898
Verzekeringstechnische lasten	-474.234	-298.972	-218	199	-773.225
Aandeel herverzekeraars	74.303	6.957	–	–	81.260
Acquisitiekosten	-399.931	-292.015	-218	199	-691.965
Subtotaal netto lasten uit verzekeringscontracten	-507.438	-293.652	-2.423	200	-803.313
Bedrijfskosten	-56.271	-23.917	-64.541	-688	-145.417
Som der bedrijfslasten	-563.709	-317.569	-66.964	-488	-948.730
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	45.015	-18.341	3.771	-1.277	29.168
Balans					
Totaal activa	1.174.987	2.187.451	123.135	26.624	3.512.197
Totaal verplichtingen	861.131	1.456.755	71.371	-5.689	2.383.568

2022	Schade	Leven	Bemiddeling	Overig	Totaal
Bruto geboekte premies	674.443	154.738	–	1	829.182
Uitgaande herverzekeringspremies	-122.109	-12.781	–	–	-134.890
Mutatie in de voorziening voor niet-verdiende premies	-5.023	–	–	–	-5.023
Subtotaal netto verdiende premies	547.311	141.957	–	1	689.269
Resultaten uit beleggingen eigen rekening	-10.002	9.063	-37	-947	-1.923
Resultaten uit beleggingen voor rekening en risico polishouders	–	-94.455	–	–	-94.455
Provisie- en commissie-inkomsten	–	–	64.449	–	64.449
Overige bedrijfsopbrengsten	436	5.421	50	23	5.930
Som der bedrijfsopbrengsten	537.745	61.986	64.462	-923	663.270
Verzekeringstechnische lasten	-444.089	-23.377	–	915	-466.551
Aandeel herverzekeraars	80.600	15.458	–	–	96.058
Acquisitiekosten	-363.489	-7.919	–	915	-370.493
Acquisitiekosten	-100.808	-1.222	-2.954	1	-104.983
Subtotaal netto lasten uit verzekeringscontracten	-464.297	-9.141	-2.954	916	-475.476
Bedrijfskosten	-46.388	-26.997	-60.767	-354	-134.506
Som der bedrijfslasten	-510.685	-36.138	-63.721	562	-609.982
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	27.060	25.848	741	-361	53.288
Balans					
Totaal activa	1.136.920	2.131.795	125.894	31.912	3.426.521
Totaal verplichtingen	820.304	1.418.890	76.189	-6.356	2.309.027

^{r1} Netto verdiende premie

De verdiende premies zijn nagenoeg geheel in Nederland gerealiseerd.

Onder het segment 'Overig' zijn ook de intercompany-eliminaties opgenomen. Als gevolg van deze eliminaties kunnen in het segment 'Overig' ook verzekeringstechnische baten en lasten zijn opgenomen en kunnen negatieve activa of verplichtingen worden gepresenteerd.

Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

r2 Resultaten uit beleggingen

2023	Directe opbrengst	Gerealiseerde waardemutaties		Ongerealiseerde waardemutaties		Lasten beleggingen	Totaal
		winst	verlies	winst	verlies		
Beleggingen eigen rekening							
<i>Terreinen en gebouwen</i>	656	585	-	-	-2.163	-440	-1.362
<i>Overige beleggingen</i>							
Aandelen	16.307	5.744	-192	7.331	-1.109	-	28.081
Obligaties	26.021	-	-1.430	572	-	-	25.163
Hypothecaire leningen	845	-	-	-	-	-	845
Andere leningen	11.691	-	-	-	-	-5.279	6.412
Overige beleggingen	1.369	808	-	100	-	-1.486	790
	56.233	6.552	-1.622	8.003	-1.109	-6.765	61.293
<i>Totaal beleggingen eigen rekening</i>	56.889	7.137	-1.622	8.003	-3.271	-7.205	59.931
Beleggingen voor rekening en risico polishouders							
	2.090	-	-	69.419	-8	-	71.501
	58.980	7.137	-1.622	77.422	-3.279	-7.205	131.432

Resultaten uit beleggingen

2022	Directe opbrengst	Gerealiseerde waardemutaties		Ongerealiseerde waardemutaties		Lasten beleggingen	Totaal
		winst	verlies	winst	verlies		
Beleggingen eigen rekening							
<i>Terreinen en gebouwen</i>	672	374	-	157	-867	-531	-195
<i>Overige financiële beleggingen</i>							
Aandelen	13.999	11.815	-597	629	-56.480	-79	-30.713
Obligaties	23.017	3.849	-2.533	2.885	-	-	27.218
Hypothecaire leningen	904	-	-	-	-	-	904
Andere leningen	12.124	-	-	-	-	-9.828	2.296
Overige beleggingen	-231	-	-	205	-	-1.407	-1.433
	49.813	15.664	-3.130	3.719	-56.480	-11.314	-1.728
<i>Totaal beleggingen eigen rekening</i>	50.485	16.038	-3.130	3.876	-57.347	-11.845	-1.923
Beleggingen voor rekening en risico polishouders							
	1.673	-	-1.579	-	-94.549	-	-94.455
	52.158	16.038	-4.709	3.876	-151.896	-11.845	-96.378

In bovenstaande opstelling is niet opgenomen de mutatie van de herwaarderingsreserve aandelen; voor een nadere toelichting hiervan verwijzen wij naar note b3 van de toelichting op de enkelvoudige balans.

Participaties in hypotheekfondsen zijn verantwoord onder de aandelen. De ongerealiseerde waardemutaties van obligaties in 2023 zijn overwegend het gevolg van een vrijval in de voorziening voor oninbaarheid als gevolg van een toename van de gemiddelde kredietwaardigheid van de obligatieportefeuille.

De beleggingslasten voor obligaties, hypothecaire leningen en beleggingen voor rekening en risico polishouders maken zowel in 2023 als 2022 onderdeel uit van het rendement.

r3 Provisie- en commissie-inkomsten

Dit betreft ontvangen provisies door VLC & Partners Holding B.V. en Goudse Assurantiedesk B.V.

r4 Overige bedrijfsopbrengsten

In 2023 is hierin opgenomen een opbrengst van EUR 3,5 mln. als gevolg van negatieve goodwill bij de verwerving van het belang in Sazas. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar note b3 'Beleggingen in deelnemingen' van de toelichting op de geconsolideerde balans.

r5 Verzekeringstechnische lasten

Totaal

	2023	2022
Bruto-schaden	-642.513	-650.448
Wijziging voorziening voor te betalen schaden	-113.246	189.574
Winstdeling en kortingen	-11.274	-1.643
Administratiekosten	-2.746	-2.403
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-152	-
Overig	-3.295	-1.630
	-773.225	-466.551

waarvan:

Schade

Bruto-schaden	-421.832	-408.024
Wijziging voorziening voor te betalen schaden	-51.150	-35.991
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-109	-
Overig	-1.143	-73
	-474.234	-444.088

Leven

Bruto-schaden	-220.680	-242.425
Wijziging voorziening voor te betalen schaden	-62.096	225.565
Winstdeling en kortingen	-11.274	-1.643
Administratiekosten	-2.746	-2.403
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-44	-
Overig	-2.132	-2.471
	-298.972	-23.377

Overig

	-20	915
--	-----	-----

Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

Onder de 'Winstdeling en kortingen' (Leven en Totaal) is opgenomen de afschrijving van de geactiveerde rentestandskorting. In 2023 is EUR 10,0 mln. (2022: EUR 1,3 mln.) versneld afgeschreven om het gedurende het boekjaar ontstane tekort in de toereikendheidstoets op te vangen. Zie verder onderdeel 18 van de grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling en de toelichting op de technische voorziening.

	2023	2022
r6 Acquisitiekosten		
Provisies schadeverzekeringen	-108.107	-101.786
Afsluitprovisie	-2.458	-3.236
Incassoprovisie	-557	-604
Mutatie provisiereserve	-227	643
	<u>-111.348</u>	<u>-104.983</u>
r7 Bedrijfskosten		
Salarissen	-84.821	-75.774
Sociale lasten	-12.332	-10.473
Pensioenen	-12.281	-10.443
Overige personeelskosten	-20.350	-24.080
<i>Subtotaal personele kosten</i>	<u>-129.783</u>	<u>-120.770</u>
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	-20.993	-17.946
Overige waardeveranderingen immateriële vaste activa	-	-7.937
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-1.657	-2.027
<i>Subtotaal afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen</i>	<u>-22.650</u>	<u>-27.910</u>
Overige bedrijfskosten:		
– ICT-kosten	-21.155	-19.534
– Facilitaire kosten	-5.188	-4.605
– Overige kosten	-27.791	-22.740
<i>Subtotaal overige bedrijfskosten</i>	<u>-54.134</u>	<u>-46.878</u>
Af: provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	28.847	27.439
Af: allocatie kosten naar schadebehandelingskosten	32.302	33.614
	<u>-145.417</u>	<u>-134.505</u>

De Overige personeelskosten bestaan, naast o.a. opleidings-, reis- en wervingskosten, voornamelijk uit kosten inzake uitzendkrachten van EUR 15,1 mln. (2022: EUR 18,6 mln.).

Voor een toelichting op de Afschrijvingen en Overige waardeveranderingen immateriële vaste activa verwijzen wij naar de toelichting op de immateriële vaste activa zoals opgenomen onder note b1.

De Overige kosten bestaan, naast o.a. accountantskosten, sponsoring en contributies, voornamelijk uit advieskosten van EUR 13,3 mln. (2022: EUR 11,7 mln.).

De methodiek van de onderverdeling van de Overige bedrijfskosten naar ICT-kosten, Facilitaire kosten en Overige kosten is in 2023 herzien. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de cijfers 2022 aangepast. Dit heeft geen impact op het totaal van de (overige) bedrijfskosten.

Een deel van de bedrijfskosten, de schadebehandelingskosten, wordt overgeboekt van de bedrijfskosten naar de verzekeringstechnische lasten.

	2023	2022
Bezoldiging bestuurders en commissarissen		
<i>Bezoldiging bestuurders</i>		
Betaalde beloning in het verslagjaar onafhankelijk van het resultaat	1.971	1.766
Betaalde beloning op termijn (pensioenpremies)	345	250
	<u>2.316</u>	<u>2.016</u>

Bezoldiging commissarissen

Vast	252	199
------	-----	-----

Bezoldiging bestuurders en commissarissen betreft het bedrag dat in het desbetreffende boekjaar ten laste van De Goudse is gekomen.

Aantal bestuurders	4	4
--------------------	---	---

Aantal commissarissen	5	5
-----------------------	---	---

	2023	2022
Aantal medewerkers (FTE/ultimo; inclusief externe medewerkers)		
Schade (incl. Anker)	739	731
Leven	89	87
Diensten	388	394
Overig	3	3
	<u>1.219</u>	<u>1.215</u>

Alle medewerkers (FTE ultimo boekjaar) zijn werkzaam in Nederland. De medewerkers van De Goudse zijn in loondienst van Goudse Verzekeringen Services B.V. Onder Diensten zijn de medewerkers van VLC & Partners opgenomen.

Honoraria onafhankelijke accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2023	2022
Onderzoek van de jaarrekening	1.696	1.500
Wettelijke controle QRT's (Leven/Schade)	63	60
Niet wettelijke controle QRT's	26	25
Andere controleopdrachten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
	<u>1.785</u>	<u>1.585</u>

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie al gedurende dat boekjaar zijn verricht.

Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
r8 Rente- en soortgelijke kosten		
Rente achtergestelde leningen	-8.436	-6.414
Rente overige leningen	-86	-
	<u>-8.522</u>	<u>-6.414</u>
r9 Belastingen		
<i>Belastingen naar soort</i>		
Acute belastingen	-15.783	11.925
Latente belastingen	9.078	-26.753
	<u>-6.705</u>	<u>-14.828</u>
<i>Aansluiting tussen het wettelijk en effectief belastingpercentage</i>		
Toepasselijk tarief	25,8%	25,8%
Deelnemingsvrijstelling	-1,7%	5,5%
Vrijval nog te betalen belasting	0,0%	-0,3%
Niet aftrekbare kosten	2,6%	0,2%
Tariefsverschil te verrekenen verliezen (carry back)	1,1%	0,0%
Effectief belastingpercentage	27,8%	31,2%
Wettelijk belastingbedrag	-6.224	-12.244
Effectief belastingbedrag	-6.705	-14.828
<i>Wettelijke en effectieve belastingen</i>		
Wettelijk belastingbedrag	-6.224	-12.244
Wettelijk belastingpercentage	25,8%	25,8%
Effectief belastingbedrag	-6.705	-14.828
Effectief belastingpercentage	27,8%	31,2%

	Balans per 1 januari	Opgenomen in resultaat	Opgenomen in eigen vermogen	Overige	Balans per 31 december
LATENTE BELASTINGEN					
2023					
<i>Latente belastingen</i>					
Immateriële vaste activa	-15.578	2.949	-	-	-12.629
Terreinen en gebouwen	-3.287	616	-	-	-2.671
Overige financiële beleggingen	-29.054	1.557	4.033	5	-23.459
Overlopende activa	2.396	-133	-	-	2.263
Materiële vaste activa	125	24	-	-	149
Achtergestelde schulden	-273	45	-	-	-228
Technische voorzieningen	11.882	7.794	-	155	19.831
Voorzieningen	613	-65	-	-	548
Overige schulden	7	-	-	-1	6
Egalisatiereserve	-476	-2.861	-	-	-3.337
Compensabele verliezen	2.112	-847	-	445	1.710
	<u>-31.533</u>	<u>9.079</u>	<u>4.033</u>	<u>604</u>	<u>-17.817</u>
2022					
<i>Latente belastingen</i>					
Immateriële vaste activa	-10.827	-4.132	-	-619	-15.578
Terreinen en gebouwen	-3.346	58	-	-	-3.288
Overige financiële beleggingen	-7.291	-30.790	9.301	-274	-29.054
Overlopende activa	2.537	-141	-	-	2.396
Materiële vaste activa	85	40	-	-	125
Achtergestelde schulden	-221	-51	-	-	-272
Technische voorzieningen	23.078	-11.227	-	31	11.882
Voorzieningen	698	-85	-	-	613
Overige schulden	11	-4	-	-	7
Egalisatiereserve	-19.781	19.580	-	-275	-476
Compensabele verliezen	2.088	1	-	23	2.112
	<u>-12.969</u>	<u>-26.751</u>	<u>9.301</u>	<u>-1.114</u>	<u>-31.533</u>
<i>Omvat</i>					
Latente belastingvorderingen				1.710	2.112
Latente belastingsschulden				-19.527	-33.645
				<u>-17.817</u>	<u>-31.533</u>
<i>Looptijd</i>					
< 1 jaar				-229	-10.476
> 1 jaar				-17.588	-21.057
				<u>-17.817</u>	<u>-31.533</u>

Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

Het deel van de latente belastingvorderingen en -schulden met een looptijd van meer dan een jaar heeft overwegend een langlopend karakter. Voor materiële en immateriële activa hangt de looptijd hiervan samen met (verschillen tussen) fiscale en commerciële afschrijvingstermijnen. Ten aanzien van beleggingen is dit afhankelijk van de termijn waarvoor beleggingen worden aangehouden. Gezien de buy & hold-strategie die voor het merendeel van de beleggingen wordt gehanteerd, is dit gemiddeld een termijn die gematcht wordt met de duration van daar tegenoverstaande verplichtingen in de technische voorzieningen.

De grote mutaties in latenties gerelateerd aan Overige financiële beleggingen en de Technische voorzieningen komen voornamelijk door respectievelijk de stijging van de marktwaarde van de obligatieportefeuille, de aanpassing van de rekenrente in de DIL-portefeuille en een toevoeging aan de toetssaldo-voorziening als gevolg van de toereikendheidstoets.

De onder de Overige vorderingen opgenomen onbeperkt voorwaarts compensabele verliezen hebben betrekking op levenproducten die na de fusie met Leidsche Verzekering Maatschappij N.V. in de portefeuille zijn opgenomen. Deze verliezen kunnen naar verwachting gecompenseerd worden met toekomstige positieve fiscale resultaten.

De onder 'Overige' opgenomen bedragen zien op mutaties vanuit de acute positie naar aanleiding van de ingediende aangifte vennootschapsbelasting (in 2022 ook door de inbreng van Anker naar aanleiding van de overname).

	2023	2022
r10 Aandeel winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen		
Resultaat andere deelnemingen	-91	547
Verwateringsresultaat	-	37
	-91	584

	2023	2022
r11 Aandeel derden		
Belang derden in groepsmaatschappijen	-889	-442

Dit betreft het belang derden met betrekking tot VLC & Partners Holding B.V.

Enkelvoudige balans per 31 december 2023 voor winstverdeling

(bedragen x EUR 1.000)

	31 december 2023	31 december 2022		31 december 2023	31 december 2022
ACTIVA					
Immateriële vaste activa					
Goodwill b1	7.057	7.993			
Beleggingen					
Deelnemingen					
– deelnemingen en groepsmaatschappijen b2	493.593	492.433			
Vorderingen					
Groepsmaatschappijen	5.559	4.643			
Vennootschapsbelasting	3.426	1.484			
	8.985	6.127			
Overige activa					
Liquide middelen	15.369	26.764			
Overlopende activa					
Overige overlopende activa	417	–			
	525.421	533.317			
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Gestort en opgevraagd kapitaal b3	54.869	54.869			
Agioreserve	24.619	24.619			
Herwaarderingsreserve	34.944	47.545			
Wettelijke reserves	4.423	286			
Overige reserves	268.241	248.406			
Onverdeelde winst					
– resultaat na belastingen	16.441	32.188			
– preferent dividend	-1.680	-1.680			
	14.761	30.508			
	401.857	406.233			
Achtergestelde schulden	114.116	113.943			
Voorzieningen					
Overige	291	335			
Schulden					
Groepsmaatschappijen	6.528	10.145			
Te betalen dividend	1.680	1.680			
Overlopende passiva	949	981			
	9.157	12.806			
	525.421	533.317			

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
Resultaat deelnemingen na belastingen	23.466	37.246
Overige baten en lasten na belastingen	-7.025	-5.058
Resultaat na belastingen	16.441	32.188

Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Tenzij anders vermeld, zijn de grondslagen van waardering van activa en passiva en van resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening dezelfde als vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening van De Goudse N.V.

Het aandeel in het resultaat van deelnemingen is bepaald op basis van de grondslagen van de groep. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het afstotingsmoment verwerkt in het resultaat van de groep. Wijzigingen in de boekwaarde van deelnemingen anders dan ten gevolge van het resultaat worden in de herwaarderingsreserve verantwoord.

BEDRIJFSACTIVITEITEN

De Goudse N.V. is houdstermaatschappij van schade- en levensverzekeringsmaatschappijen en enkele daarmee samenhangende kleine vennootschappen en van volmacht- en assurantiebemiddelingsbedrijven. De Goudse N.V. heeft geen eigen directe activiteiten.

DEELNEMINGEN

Deelnemingen zijn gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde en betreffen de in de consolidatie betrokken vennootschappen en andere deelnemingen. De invloed van wijzigingen in de samenstelling van de groep is opgenomen onder 'Wijzigingen in de samenstelling van de groep' in de 'Algemene Toelichting bij de jaarrekening'.

	2023	2022
b1 Immateriële vaste activa		
<i>Goodwill</i>		
<i>Stand per 1 januari</i>		
Verkrijgingsprijs	9.712	3.409
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.719	-870
Boekwaarde	7.993	2.539
<i>Mutaties in de boekwaarde</i>		
Investerings	-	6.303
Afschrijvingen	-936	-849
<i>Stand per 31 december</i>		
Verkrijgingsprijs	9.712	9.712
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-2.655	-1.719
Boekwaarde	7.057	7.993

De investeringen in goodwill in 2022 hebben betrekking op de verwerving van het resterende belang (70%) in Anker Insurance Company N.V. en de verwerving van het 30%-belang in HR Navigator B.V.

Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

	2023	2022
b2 Deelnemingen en groepsmaatschappijen		
Stand per 1 januari	492.433	496.296
Agio	20.000	–
Aankopen	–	15.426
Herwaarderingsreserves	-11.596	-25.374
Resultaat	23.642	36.807
Dividend	-30.886	-30.829
Overige mutaties	–	107
	493.593	492.433

De agiostorting in 2023 betreft een agiostorting in Goudse Levensverzekeringen N.V.

De aankopen in 2022 betreft het resterende 70%-belang in Anker Insurance Company N.V.

	2023	2022
b3 Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	54.869	54.869
Agioreserve	24.619	24.619
Herwaarderingsreserve	34.944	47.545
Wettelijke reserves	4.423	286
Overige reserves	268.241	248.406
Onverdeelde winst	14.761	30.508
	401.857	406.233

Het verloop gedurende het boekjaar is als volgt:

2023	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agioreserve	Herwaarderingsreserve	Wettelijke reserves	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Stand per 1 januari	54.869	24.619	47.545	286	248.406	30.508	406.233
Dividend	–	–	–	–	-1.385	-6.101	-7.486
Resultaatbestemming	–	–	–	–	24.407	-24.407	–
Resultaat boekjaar	–	–	–	–	–	16.441	16.441
Preferent dividend	–	–	–	–	–	-1.680	-1.680
Herwaarderingsaandelen	–	–	-15.685	–	–	–	-15.685
Belastinglatentie herwaarderingsaandelen	–	–	4.033	–	–	–	4.033
Overboeking van/naar overige reserves	–	–	-949	4.137	-3.188	–	–
	54.869	24.619	34.944	4.423	268.241	14.761	401.857
2022							
Stand per 1 januari	54.869	24.619	74.311	2.382	214.395	45.711	416.287
Dividend	–	–	–	–	-3.051	-11.513	-14.564
Resultaatbestemming	–	–	–	–	34.198	-34.198	–
Resultaat boekjaar	–	–	–	–	–	32.188	32.188
Preferent dividend	–	–	–	–	–	-1.680	-1.680
Herwaarderingsaandelen	–	–	-35.995	–	–	–	-35.995
Belastinglatentie herwaarderingsaandelen	–	–	9.301	–	–	–	9.301
Overboeking van/naar overige reserves	–	–	-72	-2.096	2.168	–	–
Overige mutaties	–	–	–	–	696	–	696
	54.869	24.619	47.545	286	248.406	30.508	406.233

Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2023

(bedragen x EUR 1.000)

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het gestort en opgevraagd kapitaal bestaat uit 1.118.881 gewone aandelen à 46,- (x EUR 1) en 68 financieringspreferente aandelen à 50.000,- (x EUR 1). De preferentie heeft betrekking op het bij voorrang gerechtigd zijn tot dividend.

Het maatschappelijk kapitaal van De Goudse N.V. bedraagt 183 mln. (x EUR 1). Het is verdeeld in 3.500.000 gewone aandelen à 46,- (x EUR 1) en 440 financieringspreferente aandelen à 50.000,- (x EUR 1).

	2023	2022
<i>Herwaarderingsreserve</i>		
<i>Aandelen</i>		
Aandelen en aandelen beleggingsfondsen	1.104	4.071
Vastgoedfondsen	30.622	44.557
Infrastructuurfondsen	6.362	6.693
Mkb-leningenfondsen	2.292	1.165
Overige beleggingsfondsen	476	55
	<u>40.856</u>	<u>56.541</u>
Af: belastinglatentie	-10.541	-14.573
	<u>30.315</u>	<u>41.968</u>
<i>Vastgoed</i>		
Vastgoed bruto	6.238	7.487
Af: belastinglatentie	-1.609	-1.910
	<u>4.629</u>	<u>5.577</u>
	<u><u>34.944</u></u>	<u><u>47.545</u></u>

	2023	2022
<i>Wettelijke reserves</i>		
Deelnemingen	350	81
Kosten van ontwikkeling en software	4.073	205
	<u>4.423</u>	<u>286</u>

De wettelijke reserves bestaan uit een reserve voor deelnemingen en voor zelf ontwikkelde en geactiveerde software. Mutaties in deze wettelijke reserves worden ten gunste of ten laste van de overige reserves gebracht.

	2023	2022
<i>Totaal resultaat</i>		
Resultaat na belastingen	16.441	32.188
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen in verband met herwaarderings	-11.653	-26.694
	<u>4.788</u>	<u>5.494</u>
<i>Onverdeelde winst</i>		
Resultaat na belastingen	16.441	32.188
Preferent dividend	-1.680	-1.680
	<u>14.761</u>	<u>30.508</u>

De uitstaande financieringspreferente aandelen lopen tot 2024 (regeling grandfathering). Het dividend is 6% van het nominaal gestort bedrag.

Voor wat betreft de uitkeerbaarheid van de overige reserves en de onverdeelde winst is De Goudse gebonden aan de Solvency II-vereisten zoals nader toegelicht in het onderdeel Kapitaalmanagement in deze jaarrekening.

WINSTDELING

Dit betreft vastgesteld resultaat en aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgestelde resultaatverdeling.

	2023	2022
<i>Winstdeling</i>		
Resultaat na belastingen	16.441	32.188
Af: financieringspreferent dividend	-1.680	-1.680
	<u>14.761</u>	<u>30.508</u>
Af: uitgekeerd interim dividend	-1.384	-3.051
Af: voorgesteld slotdividend	-3.045	-6.101
Toevoegen aan de reserves	10.332	21.356

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

De Goudse N.V. vormt tezamen met haar dochterondernemingen, exclusief (dochterondernemingen van) VLC & Partners Holding B.V., een fiscale eenheid voor zowel de heffing van vennootschapsbelasting als voor de omzetbelasting. Alle tot de fiscale eenheid behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor belastingsschulden van de fiscale eenheid.

Toelichting enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. De enkelvoudige winst- en verliesrekening vermeldt dus, conform de bepalingen van artikel 402 BW2, slechts het aandeel in het resultaat na belastingen en het overige resultaat na belastingen van vennootschappen waarin wordt deelgenomen.

De Goudse N.V. had eind 2023 4 medewerkers (2022: 4) in dienst. Voor de bezoldiging verwijzen wij naar 'Toelichting geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023'.

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

In 2023 is vanuit Goudse Verzekeringen Services B.V. EUR 5,2 mln. (2022: EUR 5,1 mln.) aan kosten doorbelast aan De Goudse N.V. voor personele kosten, contributies, advies-, reclame- en overige kosten. De Goudse N.V. heeft deze kosten vervolgens doorberekend aan Goudse Schadeverzekeringen N.V. voor EUR 4,4 mln. (2022: EUR 4,3 mln.) en Goudse Levensverzekeringen N.V. voor EUR 0,8 mln. (2022: EUR 0,8 mln.). Overige transacties met verbonden partijen in 2023 zijn, evenals in 2022, uitgevoerd op basis van marktconforme voorwaarden.

Gouda, 9 april 2024

Raad van commissarissen

ir. H.H. (Henk) Raué, voorzitter
prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA, vicevoorzitter
J.P. (Joanne) Zweste BC
J. (Jacob) Middeldorp
drs. A.G.L. (Angelique) Palmen CFA

Bestuur

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester, voorzitter
drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
M.P. (Marcel) Moons RA
mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Overige gegevens

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE DE WINSTVERDELING:

Artikel 41 en 42 van de statuten bevatten bepalingen over de winstbestemming en kunnen als volgt worden samengevat:

- Als er blijkens de vastgestelde jaarrekening winst is, wordt onverminderd het bepaalde in artikel 2:105 Burgerlijk Wetboek, allereerst, zo mogelijk en zulks ter keuze van de algemene vergadering, door de algemene vergadering besloten op de financieringspreferente aandelen een bedrag als primair dividend uit te keren en een bedrag ter grootte van het in enig voorafgaand boekjaar niet of niet geheel uitgekeerde primair dividend.
- Het dividend waartoe elk financieringspreferent aandeel van een bepaalde serie gerechtigd zal zijn is gelijk aan 6,00% berekend over het nominaal gestorte bedrag en over het bedrag dat als agio is gestort bij de eerste uitgifte van een aandeel van die serie.
- Als in de loop van enig boekjaar uitgifte van financieringspreferente aandelen heeft plaatsgevonden, zal voor dat boekjaar het dividend op die financieringspreferente aandelen naar rato tot de dag van uitgifte worden verminderd. Op de financieringspreferente aandelen zal geen verdere uitkering geschieden.
- De winst die na toepassing van het in de vorige leden bepaalde overblijft staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering; zij kan besluiten tot reservering en/of tot uitkering op de gewone aandelen, met dien verstande dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen als ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.
- Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
- De algemene vergadering kan besluiten tot gehele of gedeeltelijke uitkering van reserves, met dien verstande dat ook hier zal gelden dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen als ook is besloten tot uitkering op de financieringspreferente aandelen van het primair dividend in dat jaar en het in enig voorafgaand boekjaar niet uitgekeerde primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.
- Als het Bestuur - na goedkeuring van de Raad van Commissarissen - dat bepaalt, mits met inachtneming van artikel 2:105 lid 4 BW, wordt een tussentijdse uitkering gedaan, met dien verstande dat de algemene vergadering een besluit tot uitkering op de gewone aandelen slechts kan nemen als ook is besloten tot uitkering op

de financieringspreferente aandelen van het primair dividend in dat jaar en het in enig voorafgaand boekjaar niet uitgekeerde primair dividend, tenzij de houders van de financieringspreferente aandelen van laatstgenoemd recht afstand hebben gedaan.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Raad van Commissarissen van De Goudse N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van De Goudse N.V. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat wij gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2023 van De Goudse N.V. (de vennootschap) te Gouda gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023;
- 3 het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2023; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Goudse N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet naleven wet- en regelgeving en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 3,5 miljoen
- Circa 0,8% van het groepsvermogen

Groepscontrole

- Audit coverage van 99% van totale activa
- Audit coverage van 99% van omzet

Risico van een afwijking van materieel belang vanwege risico's gerelateerd aan Fraude, NOCLAR en Continuïteit

- Frauderisico's: veronderstelde risico van doorbreken interne beheersing door het management en veronderstelde risico opbrengstverantwoording geïdentificeerd en verder uiteengezet in de sectie 'Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving'.
- Risico's in verband met het niet naleven wet- en regelgeving (NOCLAR): geen rapporteerbare risico's van een afwijking van materieel belang vanwege NOCLAR geïdentificeerd.
- Continuïteitsrisico's: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Kernpunten

- Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen
- Waardering van technische voorziening voor levensverzekering
- Waardering van minder liquide beleggingen
- Berekening Solvency II-informatie in de toelichting

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 3,5 miljoen (2022: EUR 3,0 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het groepsvermogen (circa 0,8%). Wij beschouwen het groepsvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het groepsvermogen het beste de langetermijnhorizon reflecteert waarop De Goudse N.V. stuurt. Omdat het groepsvermogen een belangrijke basis vormt voor de solvabiliteitspositie van De Goudse N.V. is dit tevens een belangrijk informatie-element voor gebruikers van de jaarrekening. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 175 duizend rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

De Goudse N.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van De Goudse N.V.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen.

Bij de significante onderdelen Goudse Schadeverzekeringen N.V. (Goudse Schade), Goudse Levensverzekeringen N.V. (Goudse Leven) en Goudse Verzekeringen Services B.V. alsook bij het onderdeel Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V., die we vanuit audit coverage hebben geselecteerd, hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben gebruikgemaakt van andere accountants bij de controle van de groepsonderdelen VLC & Partners Holding B.V. en Anker Insurance Company N.V. Hiertoe hebben wij instructies verstuurd die de significante risicogebieden voor groepsdoeleinden bevatten alsmede vereisten ten aanzien van de wijze van rapporteren en de te hanteren materialiteit. Onze procedures bestonden voorts uit tussentijds overleg met de andere accountants en kennisnemen van de opgestelde rapportages en overleg hierover en waar nodig kennisnemen van de onderliggende dossiers.

Voor de onderdelen die niet in scope waren, hebben wij cijferanalyses uitgevoerd om te bevestigen dat onze scoping gedurende de controle passend bleef.

Door bovengenoemde werkzaamheden, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving

In de paragrafen 'Frauderisico' en 'Compliance', onderdeel van het hoofdstuk 'Risicomanagement', beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de verzekeraar en de bedrijfsomgeving, en van het risicomanagement van de verzekeraar met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, het beleid fraudebeheersing (waarin opgenomen de klokkenluidersregeling), de Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA) en de procedures van de verzekeraar om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het bestuur en de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen en bij andere relevante functies en afdelingen, zoals de Solvency II-sleutelfunctiehouders Compliance, Risico Management en Interne Audit en hebben wij correspondentie met relevante toezichthoudende autoriteiten en regelgevers in onze evaluatie betrokken. Wij hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder met betrekking tot de afgrenzing van de omzet (koopsommen en naverrekeningsomzet).

Op basis van onze risicoanalyse werkzaamheden hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening in het geval van het niet-voldoen aan deze regelgeving:

- Wet op het financieel toezicht (Wft) (inclusief de Solvency II-richtlijn (2009/138/EC));
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft);
- Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft);
- Sanctiewetgeving.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd ten aanzien van fraude die relevant zijn voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

• Doorbreken van interne beheersing door het bestuur (een verondersteld risico)

Risico:

- Het bestuur is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals bijvoorbeeld schattingen gerelateerd aan de waardering van de technische voorzieningen en de daaraan gerelateerde toereikendheidstoets. Wij verwijzen hiervoor naar onze kernpunten van de controle 'Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen', 'Waardering van technische voorziening voor levensverzekering' en 'Waardering van minder liquide beleggingen' met hierin onze aanpak met betrekking tot hogere risico's vanwege schattingen waarbij het bestuur zich baseert op significante oordeelsvorming.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het

mitigeren van de risico's op fraude, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journalposten en schattingen.

- Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd op journalposten met een hoger risico gerelateerd aan significante schattingen, alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het bestuur met betrekking tot significante schattingen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar wij onverwachte journalposten of andere risico's identificeerden, hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.

- **Omzetverantwoording (een verondersteld risico)**

Risico:

- Wij hebben een frauderisico geïdentificeerd met betrekking tot de opbrengstverantwoording en specifiek ten aanzien van opbrengsten waar afgrenzing een belangrijk aspect vormt, zoals koopsommen bij Goudse Leven en naverrekeningsopbrengsten Verzuim bij Goudse Schade. Dit risico omvat het inherente risico dat management opzettelijk de opbrengst te hoog of te laag verantwoord omdat management druk kan voelen om geplande resultaten voor het huidige of het volgend jaar te behalen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar nodig, de effectieve werking getoetst van interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot het opbrengstverantwoordingsproces.
- Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd rondom einde boekjaar met betrekking tot de verantwoording in de juiste verslaggevingsperiode van opbrengsten waar afgrenzing een belangrijk aspect vormt, zoals koopsommen, en het niet verantwoorden van een geschatte omzet met betrekking tot naverrekeningen Verzuim. Hierbij hebben wij voor een selectie van koopsommen de verantwoorde opbrengsten aangesloten met onderliggende bronbescheiden om de juistheid van de afgrenzing te toetsen en voor naverrekeningen Verzuim vastgesteld dat management voldoende heeft onderbouwd dat zij geen betrouwbare schatting kan maken van de nog te factureren naverrekeningsopbrengsten.
- Wij hebben de toereikendheid van de toelichting inzake de opbrengstverantwoording geëvalueerd.

Onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving, hebben niet geleid tot een extra kernpunt van de controle.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het bestuur en de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft zijn continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- evalueren of de continuïteitsrisicoanalyse, inclusief de scenario's in de Own Risk Solvency Assessment (ORSA), alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben, waaronder de impact van rente en inflatie en correspondentie met de toezichthouder;
- analyse van de financiële positie en de solvabiliteitsratio onder Solvency II ten opzichte van de door het bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit, voorgaand boekjaar en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- evalueren van de adequate weergave van de continuïteitsbeoordeling van het bestuur, waaronder de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio, zoals weergegeven in de paragraaf 'Risicomanagement' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' van de jaarrekening.

De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Audit- en Risicocommissie van de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Vergeleken met vorig jaar is het kernpunt gerelateerd aan de verwerking van acquisitie Anker niet inbegrepen omdat deze specifiek gerelateerd is aan de jaarrekening 2022.

Waardering van technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen

Omschrijving

De technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen bedraagt EUR 1.084 miljoen (voor aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 31% van het balanstotaal per 31 december 2023, en is voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor kansgrondslagen voor onder andere invalidering en revalidering, verwachte uitkeringen, rente en toekomstige kosten

(inclusief inflatie), welke mede worden beïnvloed door wet- en regelgeving vanuit de overheid.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de 'grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling' onder toelichting 4 (Schattingwijziging), toelichting 17 (Technische voorzieningen) en toelichting 18 (Toereikendheidstoets leven- en schadebedrijf) de gebruikte grondslagen en assumpties voor de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets uiteengezet, alsmede de doorgevoerde schattingswijzigingen. Tevens heeft het bestuur in de toelichting in noot b14 het verloop van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de uitkomst van de toereikendheidstoets uiteengezet. De uitkomst van deze toets is positief en heeft daarmee geen impact op de hoogte van de balansvoorziening per 31 december 2023.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere beheersmaatregelen rondom data, assumpties en modellen (berekeningen) en de review hierop en rapportage hierover door de Solvabiliteit-II actuariële functiehouders.
- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten controleren van de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Onze werkzaamheden betreffen onder andere:
 - Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties (en wijzigingen daarin ten opzichte van voorgaand jaar), zoals rente, catastroferisico's, verzuimkansen, portefeuilleontwikkeling, invalidering- en revalideringskansen en toekomstige kosten (inclusief inflatie). De onderbouwing van de kansgrondslagen voor invalidering en revalidering en de schattingswijzigingen als gevolg van tariefsaanpassingen, vormden hierin de belangrijkste aandachtspunten.
 - Het evalueren van de juistheid van de actuariële modellen aan de hand van de uitgevoerde modelvalidaties en andere werkzaamheden uitgevoerd door de tweede lijn om de juiste werking van deze modellen vast te stellen.
 - Het evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.

- Het aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van het bestuur bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.
- Het evalueren of de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605.

Onze observatie

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor te betalen schade/uitkeringen en de schattingswijzigingen in toelichting 4, 17 en 18 van de 'grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling' en noot b14 en op de risico's zoals opgenomen in het hoofdstuk 'Risicomanagement' achten wij toereikend.

Waardering van technische voorziening voor levensverzekering

Omschrijving

De technische voorziening voor levensverzekering bedraagt EUR 1.416 miljoen (vóór aftrek aandeel herverzekeraar), zijnde circa 40% van het balanstotaal per 31 december 2023, en is voor de jaarrekening significant. De waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de hiermee samenhangende toereikendheidstoets bevatten significante schattingen voor toekomstige kosten (inclusief inflatie), rente, portefeuilleontwikkeling en levensverwachtingen.

Voor de berekeningen worden complexe actuariële modellen gebruikt en de schattingen vragen een hoge mate van oordeelsvorming door het bestuur.

Per 31 december 2023 is sprake van een tekort uit de toereikendheidstoets. Een verandering in de inschattingen en aannames in de toetsvoorziening (marktwaarde voorziening) heeft gezien het tekort uit de toereikendheidstoets direct een impact op de waardering van de technische voorzieningen en daarmee en de winst- en verliesrekening en het eigen vermogen.

De waardering van de technische voorziening voor levensverzekering heeft een grote invloed op het eigen vermogen en het resultaat van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de 'grondslagen voor balanswaardering en resultatenrekening' onder toelichting 4 (Schattingwijziging), 17 (Technische voorzieningen) en 18 (Toereikendheidstoets leven- en schadebedrijf) de gebruikte grondslagen en assumpties van de waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets uiteengezet alsmede de daarin doorgevoerde schattingswijzigingen. Tevens heeft het bestuur in noot b14 het verloop van de technische voorziening voor levensverzekering en de uitkomst van de toereikendheidstoets uiteengezet.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen omtrent de waardering van de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets. Dit omvat onder andere beheersmaatregelen rondom data, assumpties en modellen (berekeningen) en de review hierop en rapportage hierover door de Solvabiliteit-II actuariële functiehouder.
- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten controleren van de technische voorziening voor levensverzekering en de daarmee samenhangende toereikendheidstoets aan de hand van intern opgestelde kwalitatieve en kwantitatieve analyses en berekeningen. Onze werkzaamheden betreffen onder andere:
 - Het evalueren van de plausibiliteit van de uitkomsten van de intern uitgevoerde berekeningen, inclusief de gebruikte actuariële en economische assumpties (en wijzigingen daarin ten opzichte van voorgaand jaar), zoals rente, portefeuilleontwikkeling, levensverwachtingen en toekomstige kosten (inclusief inflatie). De onderbouwing van de verwachte toekomstige kosten en de schattingswijzigingen als gevolg van tariefsaanpassingen vormden de belangrijkste aandachtspunten.
 - Het evalueren van de actuariële analyses op redelijkheid en aanvaardbaarheid aan de hand van ervaringsgegevens, marktdata en geschatte versus werkelijke uitkomsten in het verleden.
 - Het vaststellen dat de doorgevoerde schattingswijzigingen adequaat zijn onderbouwd en toegelicht.
 - Het vaststellen dat het tekort uit de toereikendheidstoets en de daarop volgende additionele afschrijving van de rentestandskorting, afwaardering van de geactiveerde portefeuillerechten en een aanvullende dotatie aan de technische voorziening voor levensverzekering, juist zijn verwerkt en adequaat zijn toegelicht.
 - Het aan de hand van de uitkomsten van onze werkzaamheden evalueren of de risicohouding van het bestuur bij het vaststellen van de schattingen is veranderd ten opzichte van vorig jaar.
- Het evalueren of de technische voorziening voor levensverzekering en de toereikendheidstoets adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met RJ 605.

Onze observatie

Wij vinden dat de opgenomen technische voorziening voor levensverzekering evenwichtig is bepaald. De toelichting op de technische voorziening voor levensverzekering en de schattingswijzigingen in toelichting 4, 17 en 18 van de 'grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling' en noot b14 en op de risico's zoals opgenomen in het hoofdstuk 'Risicomanagement' achten wij toereikend.

Waardering van minder liquide beleggingen

Omschrijving

De beleggingen voor eigen rekening betreffen met EUR 2.589 miljoen circa 74% van het balanstotaal per 31 december 2023 en zijn voor de jaarrekening significant. Van deze beleggingen is ultimo 2023 EUR 981 miljoen minder liquide. Dit betreffen participaties in beleggingsfondsen van EUR 601 miljoen, vorderingen uit andere leningen van EUR 281 miljoen en minder liquide beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen, hypothecaire vorderingen en terreinen en gebouwen voor gezamenlijk 99 EUR miljoen.

De waardering van dit deel van de beleggingen is voor onze controle van belang omdat De Goudse N.V. zich hiervoor niet kan baseren op publieke informatie, maar inschattingen moet maken op basis van subjectieve aannames en uitgangspunten die daarmee een grote invloed hebben op het resultaat en eigen vermogen van De Goudse N.V. Daarom betreft dit een kernpunt in onze controle.

Zoals toegelicht in toelichting 8 (Beleggingen) van de 'grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling', worden de beleggingen in terreinen en gebouwen en aandelen en participaties in beleggingsfondsen gewaardeerd tegen de actuele waarde, worden beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen gewaardeerd volgens de nettovermogenswaarde, en worden vorderingen uit andere leningen en hypothecaire vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De waardering is toegelicht in noot b2, b3 en b4.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de opzet en het bestaan, en waar relevant de werking, van de interne beheersmaatregelen die de betrouwbaarheid van de waardering van de beleggingen waarborgen. Deze interne beheersmaatregelen omvatten:
 - De door management verrichte analyse van de door een onafhankelijke accountant gecontroleerde NAV-opgave en jaarrekening van de beleggingsfondsen (inclusief de geschiktheid van de door de fondsen gehanteerde waarderingsgrondslagen en backtesting indien gecontroleerde jaarrekeningen of NAV-opgaves niet tijdig beschikbaar zijn). In aanvulling hierop hebben wij zelfstandig de gecontroleerde NAV-opgaves en jaarrekeningen van deze fondsen geëvalueerd.
 - Het selectietraject van taxateurs voor de waardering van het vastgoed, toetsing van de kasstromen zoals gehanteerd in de taxaties en het evalueren van de door de taxateurs gehanteerde aannames en uitgangspunten.
 - De door management verrichte analyses op de ISAE 3402-rapportages van de fondsbeheerders ter vaststelling van de effectiviteit van beheersmaatregelen op uitbestede werkzaamheden.
 - De periodieke interne managementanalyse van de ontwikkeling van de waardering en resultaten van de beleggingen.

- Het toetsen van de gehanteerde methodieken, veronderstellingen en uitkomsten aan de hand van de methodieken en veronderstellingen die in de markt gebruikelijk worden geacht voor de betreffende beleggingen (voor vastgoed, hypothecaire vorderingen en andere leningen). Wij maken in onze aanpak waar nodig gebruik van eigen waarderingsspecialisten.
- Inspectie van documentatie van interne en/of externe experts.
- Het toetsen van de waardering van de beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen aan de hand van onderliggende contracten en overige documentatie zoals gecontroleerde jaarrekeningen.
- Het toetsen van de voorziening voor oninbaarheid van de obligaties aan de hand van onderliggende (markt)informatie.
- Het vaststellen of de minder liquide beleggingen en de daarmee samenhangende waarderingonzekerheid adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste waarderinggrondslagen en uitgangspunten voor de waardering van de minder liquide beleggingen evenwichtig. De toelichting op de actuele waarde en de waarderingonzekerheid van de beleggingen in met name noot b2, b3 en b4 achten wij toereikend.

Berekening van Solvency II-informatie in de toelichting

Omschrijving

De Goudse N.V. dient te voldoen aan de Solvabiliteit II-richtlijn voor haar solvabiliteits- en risicomanagement. Deze regelgeving bevat een veelheid aan richtlijnen voor de berekening van het vereiste en beschikbare vermogen. Berekeningen zijn complex van aard en bevatten inschattingen van significante veronderstellingen die een hoge mate van subjectiviteit kunnen bevatten.

De jaarrekening bevat in de paragraaf 'Risicomanagement' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' een toelichting op de toepassing van deze richtlijn in het kapitaal- en risicomanagement van De Goudse N.V. en de uitkomsten daarvan.

Gegeven het belang van de Solvabiliteit II-richtlijn voor De Goudse N.V. en de complexiteit van de berekening van het vereiste vermogen, specifiek met betrekking tot de toekomstige beheeractiviteiten ter demping van de invalideringsschok voor AOV en de verantwoorde LACDT (aan de hand van fiscale uitlooppatronen en toekomstige winstprognoses) in de bepaling van het vereiste vermogen, beschouwen wij de betrouwbaarheid van de toelichting op de toepassing van de Solvabiliteit II-richtlijn als een kernpunt in onze controle.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de interne controlemaatregelen die de betrouwbaarheid van de vaststelling van de technische voorzieningen onder de Solvabiliteit II-richtlijn dienen te waarborgen. Hierop hebben wij aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.
- Het toetsen van de interne beheersmaatregelen voor de totstandkoming van de berekeningen, inclusief de gebruikte modellen, methodes en veronderstellingen, van het vereiste en het beschikbare vermogen. Waar nodig hebben wij hierop ook gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.
- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten kennisnemen van de rapportage en de onderliggende werkzaamheden van de Actuarieel Functiehouders ter toetsing van de oordeelsvorming van deze functiehouders.
- Het met ondersteuning van onze actuariële specialisten beoordelen van de actuariële modellen, methodes en veronderstellingen en toetsen of deze in overeenstemming zijn met de Solvabiliteit II-richtlijn. Hierbij hebben wij aandacht besteed aan de belangrijke interpretaties van het bestuur, de toekomstige beheeractiviteiten ter demping van de invalideringsschok voor AOV en de verantwoorde LACDT (aan de hand van fiscale uitlooppatronen en toekomstige winstprognoses).
- Het toetsen van de toelichting in de jaarrekening op consistentie met de interne en externe Solvabiliteit II-rapportages en vaststellen of de opgenomen toelichting in de jaarrekening in overeenstemming is met Titel 9, Boek 2 BW en RJ 605.

Onze observatie

De toelichting op de toepassing van de Solvabiliteit II-richtlijn in de paragraaf 'Risicomanagement' en de paragraaf 'Kapitaalmanagement' in de jaarrekening achten wij toereikend. Wij achten de door De Goudse N.V. toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van het in de toelichting opgenomen vereiste en beschikbare vermogen evenwichtig.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 21 april 2023 benoemd als accountant van De Goudse N.V. voor de controle van het boekjaar 2023. KPMG Accountants N.V. is vanaf boekjaar 2016 aansluitend tot boekjaar 2023 de externe accountant geweest.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is het bestuur, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap .

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekeningcontrole is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op: www.nba.nl/NL_algemeen_01. Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Utrecht, 9 april 2024

KPMG Accountants N.V.

P. Smit RA

Ondernemingsraad

MARIO VITALE
Voorzitter

ERWIN GEURTS
Vicevoorzitter

JANNY LITTEL
Secretaris (geen lid)

LINDA VENDELBOSCH
lid dagelijks bestuur

JOHN SMIT

DAPHNE BLOCH

MARK ZOON

MARK VOSS

BERT VAN BRUG

KEES DE VREEDE

MYRIAM GEUS

**MAAIKE VAN
BLITTERSWIJK**

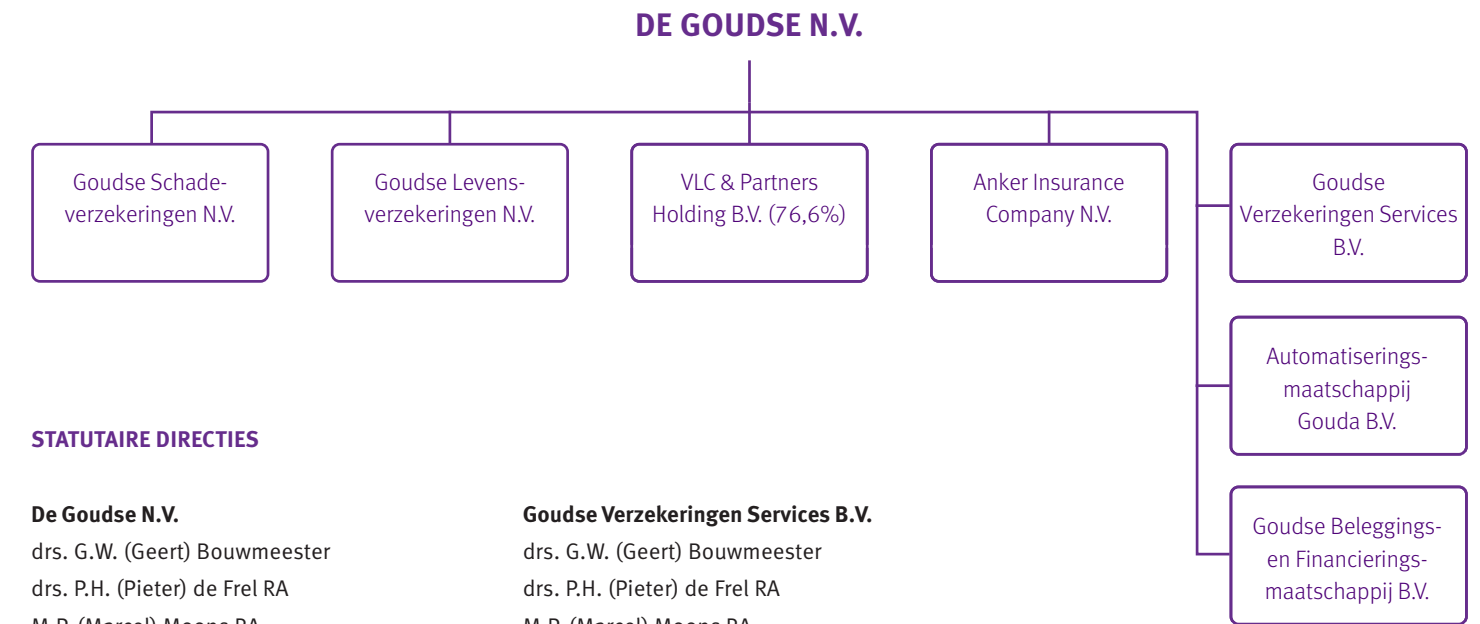

FRAUKJE SMIT

CLAUDIA PRONK

De Goudse vereenvoudigd organogram

STATUTAIRE DIRECTIES

De Goudse N.V.

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
 drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
 M.P. (Marcel) Moons RA
 mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Schadeverzekeringen N.V.

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
 drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
 M.P. (Marcel) Moons RA
 mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Levensverzekeringen N.V.

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
 drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
 M.P. (Marcel) Moons RA
 mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

VLC & Partners Holding B.V.

drs. L.F.J. (Lando) te Molder
 drs. R.E. (Robert) Dalhuisen
 Drs. F.R. (Freek) Nijo
 M. (Martin) Weltje MSc

Goudse Verzekeringen Services B.V.

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
 drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
 M.P. (Marcel) Moons RA
 mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
 drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
 M.P. (Marcel) Moons RA
 mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.

drs. G.W. (Geert) Bouwmeester
 drs. P.H. (Pieter) de Frel RA
 M.P. (Marcel) Moons RA
 mr. drs. R.C. (Robbert) Prins

Anker Insurance Company N.V.

A. (Annemiek) van Dijk-Bos
 N. (Norbert) Schuur
 J. (Joris) Bos

Adressen

DE GOUDSE N.V.

- Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Assurantiemaatschappij “Hollandia” anno 1924 N.V.
- Collectie Stationsplein B.V.
- Goudse Assurantiedesk B.V.

Bouwmeesterplein 1, 2801 BX Gouda
Postbus 9, 2800 MA Gouda
Telefoon: +31 (0) 182 544 544

DE ZEEUWSE (VESTIGING VAN GOUDSE SCHADEVERZEKERINGEN N.V.)

Park Veldzicht 57, 4336 DX Middelburg
Postbus 50, 4330 AB Middelburg
Telefoon: +31 (0) 118 683 300

HOFSTAETE KENNISGROEP B.V.

Gooimeer 8, 1411 DD Naarden
Telefoon: +31 (0) 35 699 15 50

ANKER INSURANCE COMPANY N.V.

Vestiging Groningen

Paterswoldseweg 812, 9728 BM Groningen
Postbus 8002, 9702 KA Groningen
Telefoon: +31(0) 50 520 99 99

Vestiging Amsterdam

Zekeringsstraat 32c, 1014 BS Amsterdam
Postbus 9138, 1006 AC Amsterdam
Telefoon: +31(0) 20 586 66 66

Vestiging Singapore

Arbo International Management PTE. Ltd.
190 Middle Road
#12-07 Fortune Center
Singapore 188979

VCSW B.V.

Maanweg 174, 2516 AB Den Haag
Postbus 90422, 2509 LK Den Haag
Telefoon: +31(0) 70 26 00 156

VLC & PARTNERS B.V.

Vestiging 's-Hertogenbosch

Statenlaan 8, 5223 LA 's-Hertogenbosch
Postbus 1999, 5200 BZ 's-Hertogenbosch
Telefoon: +31 (0) 73 692 46 92

Vestiging Den Haag

Van Alkemadelaan 700, 2597 AW Den Haag
Postbus 85511, 2508 CE Den Haag
Telefoon: +31 (0) 70 302 22 22

Vestiging Apeldoorn

ENgage Werkgeversadvies B.V.
Deventerstraat 31, 7311 LT Apeldoorn
Telefoon: +31 (0) 55 576 00 39

VOORDEGROEI B.V.

Amstelplein 1, 1096 HA Amsterdam
Telefoon: +31(0) 20 50 40 475

INFORMATIE OVER DE GOUDSE IS VIA ONDERSTAANDE

INTERNETADRESSEN BESCHIKBAAR

www.goudse.nl
www.dezeeuwse.nl
www.hofstaete.nl
www.ankerinsurancecompany.eu
www.vlc-partners.nl

CONTROLLEREND ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

KPMG Accountants N.V.
Papendorpseweg 83
3528 BJ Utrecht

Funcities en nevenfuncities

RAAD VAN COMMISSARISSEN

De heer ir. H.H. (Henk) Raué (1951)

is voorzitter van de Raad van Commissarissen van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. Hij is benoemd tot 2026 en heeft de Nederlandse nationaliteit. In zijn hoedanigheid van voorzitter is de heer Raué ook Bestuurder A van Stichting Administratiekantoor Bouwmeester. Verder is hij lid van de REMCO en de ARC.

Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Lid RvC VGA N.V. (voorzitter) te Amsterdam (tot 25 april 2023)
- Voorzitter Stichting Pensioenfonds Delta Lloyd (voorzitter vanaf 1 juli 2023, daarvoor bestuurslid)

De heer prof. dr. mr. F. (Frans) van der Wel RA (1955)

is commissaris van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V. De heer Van der Wel heeft de Nederlandse nationaliteit en is benoemd tot 2025. Verder is hij lid en voorzitter van de ARC.

Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Voorzitter RvC B.V. Cyclotron VU
- Directeur Savel B.V.
- Directeur Buos B.V.
- Hoogleraar postdoctorale accountantsopleiding Vrije Universiteit
- Lid curatorium Postgraduate EDP-audit opleiding Vrije Universiteit
- Raad-plaatsvervanger Ondernemingskamer Gerechtshof te Amsterdam
- Lid bestuur Aemilius Papinianusstichting
- Raadsheer-plaatsvervanger College van Beroep voor het bedrijfsleven
- Lid Bestuur Stichting Preferente Aandelen B KPN
- Lid RvT Stichting Keizer Karel, tevens voorzitter Auditcommissie

De heer J. (Jacob) Middeldorp (1959)

is commissaris van De Goudse N.V., Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V. Hij is benoemd tot 2024 en heeft de Nederlandse nationaliteit. De heer Middeldorp is lid en voorzitter van de REMCO.

Naast zijn rol bij De Goudse heeft hij nog een aantal andere functies:

- Directeur en adviseur bij Jmotion B.V.
- Lid Raad van Advies VANAD Group B.V.
- Lid Raad van Advies Essenza Home B.V.

Mevrouw drs. A.G.L. (Angelique) Palmen CFA (1972)

is commissaris van De Goudse N.V., Goudse Schadeverzekeringen N.V. en Goudse Levensverzekeringen N.V.

Mevrouw Palmen heeft de Nederlandse nationaliteit en is benoemd tot 2026. Verder is zij lid van de ARC.

Naast haar rol bij De Goudse heeft zij nog een aantal andere functies:

- CFO F. Ruijters Groep B.V. (met ingang van 1 september 2022)
- Strategisch adviseur Ruijters Vastgoed B.V.
- Lid RvT Universiteit Maastricht
- Lid RvC Maastricht Aachen Airport B.V.
- Lid RvT Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg

Mevrouw J.P. (Joanne) Zwueste (1959)

is commissaris van De Goudse N.V., van Goudse Schadeverzekeringen N.V. en van Goudse Levensverzekeringen N.V.

Mevrouw Zwueste heeft de Nederlandse nationaliteit en is benoemd tot 2027. Verder is zij lid van de REMCO.

Naast haar rol bij De Goudse heeft zij nog een aantal andere functies:

- Lid RvC Twence
- Directeur en adviseur Zwuest Consultancy B.V.

BESTUUR

G.W. (Geert) Bouwmeester (1966)

- Bestuursvoorzitter De Goudse N.V.
- Lid Bestuur Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Platform Kleine en Middelgrote Maatschappijen (PKMM), Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Commissie Centrum Bestrijding Verzekeringcriminaliteit (CCBV), Verbond van Verzekeraars (tot november 2023)
- Voorzitter Commissie Intermediaire Distributie (CID), Verbond van Verzekeraars (vanaf november 2023)
- Ambassadeur Maatschappelijke Beursvloer Gouda
- Ambassadeur Goudse Weekendschool
- Lid Comité van Aanbeveling Gouda Sterk aan de IJssel
- Selectiecommissie Graaf Floris Prijs
- Commissaris Glasassurantie Maatschappij Midglas N.V.

Nevenfuncities (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Bestuurder A Stichting AK Bouwmeester
- Bestuurder A Stichting Financieringspreferente Aandelen De Goudse

P.H. (Pieter) de Frel (1979)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Lid commissie Financieel Economische Zaken (FEZ), Verbond van Verzekeraars
- Lid Raad van Advies Masteropleiding Accounting en Control, Vrije Universiteit Amsterdam
- Commissaris VLC & Partners Holding B.V.
- Directeur Voor de Adviseur B.V.

Nevenfuncities (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.

M.P. (Marcel) Moons (1968)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen VLC & Partners Holding B.V.
- Voorzitter Sectorbestuur Inkomen, Verbond van Verzekeraars
- Penningmeester Genootschap Graaf Floris de Vijfde
- Commissaris Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschade
- Commissaris Onderlinge Waarborg Maatschappij Sazas U.A.

Nevenfuncities (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Algemeen Directeur Hofstaete Kennisgroep B.V.

R.C. (Robbert) Prins (1968)

- Bestuurslid De Goudse N.V.
- Lid Sectorbestuur Schadeverzekeringen, Verbond van Verzekeraars
- Lid Sectorbestuur Levensverzekeringen Verbond van Verzekeraars
- Lid Platform KMV, kleine verzekeraars met beleggingsverzekeringen, Verbond van Verzekeraars
- Lid Raad van Bestuur Credimo Holding N.V.
- Lid RvC Anker Insurance Company N.V.
- Bestuurder GAAS Holding B.V.
- Bestuurslid Stichting DaDa
- Lid ledenraad O.W.M. Sazas U.A.

Nevenfuncities (qualitate qua)

- Directeur Goudse Schadeverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Levensverzekeringen N.V.
- Directeur Goudse Verzekeringen Services B.V.
- Directeur Automatiseringsmaatschappij Gouda B.V.
- Directeur Goudse Assurantiedesk B.V.
- Directeur Goudse Beleggings- en Financieringsmaatschappij B.V.
- Directeur Collectie Stationsplein B.V.
- Directeur Assurantie Maatschappij “Hollandia” Anno 1924 N.V.
- Algemeen Directeur Hofstaete Kennisgroep B.V.
- Bestuurder A Stichting Financieringspreferente Aandelen De Goudse

Bijlage bij het Bestuursverslag

Bijlage I: Informatie over de Europese taxonomie voor duurzaamheid

VERZEKERINGSACTIVITEITEN

De EU-taxonomie is een belangrijk instrument voor markttransparantie in het Sustainable Finance Framework van de EU. De taxonomie is een classificatiesysteem dat criteria definieert voor economische activiteiten die een substantiële bijdrage leveren aan de klimaat- en milieudoelstellingen van de EU. Om de klimaat- en milieudoelstellingen van de EU voor 2030 te halen en de doelstellingen van de Europese Green Deal te bereiken, acht de Europese Commissie het van cruciaal belang dat investeringen worden gericht op duurzame projecten en activiteiten. Om dit te bereiken heeft de Europese Commissie met de EU-taxonomie een gemeenschappelijke taal en definitie opgesteld van wat 'duurzaam' is.

Volgens de EU-taxonomie is een activiteit duurzaam als deze positief bijdraagt aan ten minste één van de zes klimaat- en milieudoelstellingen van de EU die zijn vastgelegd in de EU-taxonomie, waarbij geen ernstige afbreuk wordt gedaan aan de andere doelstellingen en waarbij wordt

voldaan aan de minimumgaranties ten aanzien van mensen- en arbeidsrechten, omkoping en fraude, juiste belastingafdracht en eerlijke concurrentie.

Voor verzekeringsactiviteiten is bepaald dat de beoordeling of een activiteit in aanmerking komt voor de taxonomie alleen van toepassing is voor de volgende segmenten:

- ziektekostenverzekeringen
- inkomensbeschermingsverzekeringen
- verzekeringen tegen arbeidsongevallen
- aansprakelijkheidsverzekeringen voor motorrijtuigen
- overige motorrijtuigenverzekeringen
- verzekeringen voor schepen, luchtvaartuigen en vervoer
- verzekeringen tegen brand en andere schade aan goederen
- bijstandsverzekeringen

Bruto geboekte premies

(bedragen x EUR 1.000)

	TOTAAL JAARREKENING	NIET IN SCOPE VAN DE TAXONOMIE	TOTAAL IN SCOPE VAN DE TAXONOMIE
Schade	707.920	–	707.920
Leven	200.215	200.215	–
	908.136	200.215	707.920

Voor de taxonomie in aanmerking komende ('eligible') verzekeringsproducten zijn die producten waarbij een klimaatgerelateerd gevaar, zoals beschreven in aanhangsel A van de Climate Delegated Act, in de dekking is opgenomen. De Goudse beschouwt de volgende verzekeringsproducten als voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten:

- verzekeringen tegen brand- en natuurevenementen
- motor casco verzekeringen
- reisverzekeringen
- milieuschadeverzekeringen
- caravanverzekeringen

Bij deze producten zijn klimaatgerelateerde gevaren expliciet benoemd in de polisvoorwaarden. Het gaat hierbij vooral om windgerelateerde calamiteiten zoals stormen, watergerelateerde calamiteiten als overstromingen, hevige neerslag en hagel en temperatuurgerelateerde calamiteiten als natuurbranden en hittegolven. Bij onze inkomensbeschermingsverzekeringen en verzekeringen tegen

arbeidsongevallen maken klimaatgerelateerde gevaren geen expliciet onderdeel uit van de polisvoorwaarden en daarom beschouwen wij deze producten niet als voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten.

In onderstaande tabel is opgenomen welk deel van de geboekte brutopremies van De Goudse voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten betreffen. Als een klimaatgerelateerd gevaar binnen de dekking van een product valt, dan hebben wij de volledige geboekte brutopremie van dat product geacht voor de taxonomie in aanmerking te komen.

	BRUTO GEBOKTE PREMIES	%
<i>(bedragen x EUR 1.000)</i>		
Voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten	184.088	26%
Niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten	523.832	74%
	707.920	100%

In de Climate Delegated Act is beschreven dat voor de taxonomie in aanmerking komende ('eligible') verzekeringsactiviteiten uitsluitend een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de milieudoelstellingen over de adaptatie aan klimaatverandering. Om te kwalificeren als op de taxonomie afgestemd ('aligned') moeten deze verzekeringsactiviteiten onder andere voldoen aan elk van de technische screeningcriteria met betrekking tot de volgende aspecten:

- leiderschap op het gebied van modellering en prijsbepaling van klimaatrisico's
- productontwerp
- innovatieve oplossingen voor verzekeringsdekking
- delen van gegevens
- hoog niveau van dienstverlening na een ramp

De Goudse voldoet momenteel niet aan de bovengenoemde technische screeningcriteria. Een belangrijk element hierbij is het ontbreken van risicobaseerde beloningen voor preventieve maatregelen die relevant zijn voor klimaatadaptatie en bijbehorend advies aan verzekeringnemers. De Goudse werkt momenteel haar duurzaamheidsstrategie nader uit. De Goudse heeft de ambitie haar klanten via haar adviseurs te helpen bij het identificeren, voorkomen en mitigeren van klimaatgerelateerde risico's. Het aanbieden van innovatieve, duurzame verzekeringsproducten en diensten is hierbij een belangrijk element. Het komende jaar zal de duurzaamheidsstrategie vertaald worden naar beleid onder andere op het gebied van productontwikkeling.

Naast het voldoen aan de technische screeningcriteria voor een milieudoelstelling moeten de verzekeringsactiviteiten voldoen aan de 'geen afbreuk doen aan'-criteria die van toepassing zijn voor de andere milieudoelstellingen. Voor verzekeringsactiviteiten wordt voor de 'geen afbreuk doen aan'-criteria alleen gekeken naar de milieudoelstelling ten aanzien van de mitigatie van klimaatverandering.

De verzekeringsactiviteit mag niet de verzekering omvatten van de winning, de opslag, het vervoer of de productie van fossiele brandstoffen of de verzekering van voertuigen, eigendommen of andere activa die voor dergelijke doeleinden zijn bestemd. Gezien De Goudse nog geen verzekeringsactiviteiten heeft die voldoen aan de technische screeningcriteria voor ecologisch duurzame activiteiten, is deze beoordeling nog niet van toepassing. Bij de vertaling van onze duurzaamheidsstrategie naar beleid komend jaar zal ook worden bepaald of we op het gebied van winning, opslag, vervoer of productie van fossiele brandstoffen uitsluitingen gaan opnemen ten aanzien van te verzekeren sectoren en objecten. Hierbij zijn voor ons verzekeraarheid en solidariteit zwaarwegende voorwaarden gegeven onze functie in het maatschappelijk verkeer.

(bedragen x EUR 1.000)

Economische activiteiten	Substantiële bijdrage aan de adaptie aan klimaatverandering			Geen afbreuk doen aan				Minimum-garanties	
	Premies 2023	Aandeel premies 2023	Aandeel premies 2022	Klimaat-mitigatie	Water en mariene hulp-bronnen	Circulaire economie	Veront-reiniging	Bio-diversiteit en eco-systemen	J/N
		%	%		J/N	J/N	J/N	J/N	
	EUR			J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N
A.1 Op taxonomie afgestemde schade-verzekerings- en schade-herverzekerings-activiteiten (ecologisch duurzaam)	–	–	–	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A.1.1 Waarvan herverzekerd	–	–	–	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A.1.2 Waarvan afkomstig uit herverzekerings-activiteiten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Waarvan herverzekerd (retrocessies)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A.2 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar ecologisch niet duurzame schade-verzekerings- en schade-herverzekerings-activiteiten (niet op taxonomie afgestemde activiteiten)	184.088	26%	26%						
B. Niet voor de taxonomie in aanmerking komende schade-verzekerings- en schade-herverzekerings-activiteiten	523.832	74%	74%						
	707.920	100%	100%						

BELEGGINGEN

Als onderdeel van de EU-taxononomie rapporteren verzekeringsondernemingen over de mate waarin hun vermogen belegd is in voor deze taxonomie in aanmerking komende ('eligible') economische activiteiten en in hoeverre deze activiteiten zijn afgestemd op de taxonomie ('aligned'). De EU-taxononomie is dan ook een rapportageverplichting, gericht op een transparante informatievoorziening. De toepassing van deze taxonomie leidt tot informatie die op een eenduidige wijze gerapporteerd wordt en inhoudelijk vergelijkbaar is. Hiermee biedt het investeerders handvatten om op basis van deze informatie investeringsbeslissingen te nemen met inachtneming van het duurzame karakter van de belegging. Verwacht wordt dan ook dat de EU-taxononomie (en de daaruit voortvloeiende informatie) in de loop van de tijd bijdraagt aan verandering in financieringsstromen en daarmee aan de transitie naar een duurzamere samenleving.

Economische activiteiten die in de EU-taxononomie niet worden erkend als een substantiële bijdrage leverend aan een van de klimaat- en milieudoelstellingen van de EU zijn niet noodzakelijkerwijs schadelijk of niet-duurzaam voor het milieu. Ook maken nog niet alle activiteiten die een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de milieudoelstellingen deel uit van de EU-taxononomie. De gedelegeerde verordeningen van de EU-taxononomie worden in de loop van de tijd dan ook nog aangevuld en waar nodig bijgewerkt om de kwaliteit van de informatiestromen te verhogen.

Zoals hiervoor beschreven, werkt De Goudse momenteel haar duurzaamheidsstrategie nader uit. Op het gebied van beleggen zijn de afgelopen jaren echter al diverse initiatieven opgezet om bij te dragen aan een duurzamere samenleving. Denk hierbij aan het geven van uitvoering aan het 'IMVO Convenant Verzekeringssector', de aansluiting bij het 'commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord' en de toepassing van 'de Nederlandse Stewardship Code'. In ons beleggingsbeleid en actieplan Beleggen sturen we dan ook op verduurzaming van onze beleggingsportefeuille waarbij naast het voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs ook uitsluitingen plaatsvinden voor fondsen/landen waar mensenrechten en passende arbeidsomstandigheden niet geborgd zijn. Zie voor meer informatie het hoofdstuk 'Duurzaamheid' in dit jaarverslag of: <https://www.goudse.nl/algemeen/over-de-goudse/duurzaam-ondernemen>.

Hier is onder andere beschreven dat wij als investeerder willen bijdragen aan het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en aan vermindering van de CO₂-uitstoot in een mede door ons gefinancierde keten, waarbij de volgende reductiedoelstellingen zijn geformuleerd voor de beleggingsportefeuille:

- 50% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2030 ten opzichte van 2020
- 75% reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2040 ten opzichte van 2020
- klimaatneutraal in 2050

Voor het aandeel van de beleggingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten zijn nog geen doelstellingen geformuleerd en vindt geen specifieke sturing plaats.

De Goudse voldoet aan de EU-taxononomie door de verplichte kritische prestatie-indicatoren (KPI) te rapporteren. Voor beleggingen geeft deze verplichte KPI-rapportage een technisch beeld van de huidige status van onze beleggingsportefeuille met betrekking tot de afstemming op de EU-taxononomie. De informatiewaarde hiervan ten behoeve van portefeuillesturing is nog beperkt, vanwege de beperkingen in de data. Zie hiervoor ook de paragraaf 'Databronnen en beperkingen' in dit hoofdstuk.

Wij blijven de evolutie van de EU-taxononomie volgen om ook meer sectoren van de economie te bestrijken zodat de toepasbaarheid van de verstrekte informatie vergroot wordt en deze in de toekomst wellicht naast de bestaande duurzaamheidsdoelen als stuurinstrument kan worden aangemerkt. Een aandachtspunt voor het komende jaar is in ieder geval het verrijken van onze gegevensbronnen ten behoeve van de verplichte KPI-rapportage over beleggingen. Wij verwachten dat hierdoor ook ons aandeel in op de taxonomie afgestemde economische activiteiten de komende jaren zal toenemen, aangezien de gegevensbronnen verbeteren en meer bedrijven hun duurzaamheidsinformatie publiek zullen rapporteren.

Hieronder is de verplichte rapportage opgenomen over het aandeel van de beleggingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen. In de paragrafen erna lichten wij de totstandkoming van deze rapportage toe.

PROCENT

BEDRAGEN X EUR 1.000

De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa, met daaruit voortvloeiende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen zoals hieronder:

<u>Op omzet gebaseerd:</u>	<u>7%</u>
<u>Op kapitaaluitgaven gebaseerd:</u>	<u>4%</u>

Het percentage door de KPI bestreken activa in verhouding tot de totale beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (totaal activa onder beheer). Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten.

<u>Bestreken aandeel:</u>	<u>100%</u>
---------------------------	-------------

De gewogen gemiddelde waarde van alle beleggingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten, met daaruit voortvloeiende wegingsfactoren voor beleggingen in ondernemingen zoals hieronder:

<u>Op omzet gebaseerd:</u>	<u>136.335</u>
<u>Op kapitaaluitgaven gebaseerd:</u>	<u>71.626</u>

De monetaire waarde van door de KPI bestreken activa. Met uitzondering van beleggingen in overheidsentiteiten. Bestreken aandeel:

<u>Bestreken aandeel:</u>	<u>1.936.987</u>
---------------------------	------------------

UITSPLITSING VAN DE NOEMER VAN DE KPI

Het percentage derivaten in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa.

0%

Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

<u>Voor niet-financiële ondernemingen:</u>	<u>22%</u>
<u>Voor financiële ondernemingen:</u>	<u>11%</u>

De waarde in geldbedragen van derivaten:

229

De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:

<u>Voor niet-financiële ondernemingen:</u>	<u>423.659</u>
<u>Voor financiële ondernemingen:</u>	<u>221.081</u>

Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU- landen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

<u>Voor niet-financiële ondernemingen:</u>	<u>14%</u>
<u>Voor financiële ondernemingen:</u>	<u>7%</u>

Het aandeel van blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/ 34/EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

<u>Voor niet-financiële ondernemingen:</u>	<u>13%</u>
<u>Voor financiële ondernemingen:</u>	<u>9%</u>

Het aandeel van blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

45%

Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en diegericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:

83%

De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren, in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:

62%

De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen uit niet-EU- landen die niet aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:

<u>Voor niet-financiële ondernemingen:</u>	<u>268.727</u>
<u>Voor financiële ondernemingen:</u>	<u>129.191</u>

De waarde van blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU zijn onderworpen:

<u>Voor niet-financiële ondernemingen:</u>	<u>245.279</u>
<u>Voor financiële ondernemingen:</u>	<u>165.730</u>

Waarde van blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa:

880.940

De waarde van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten*:

1.617.095

De waarde van alle beleggingen die niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten financieren:

1.192.596

De waarde van alle beleggingen die economische activiteiten financieren die voor de taxonomie in aanmerking komen, doch niet op de taxonomie zijn afgestemd in verhouding tot de waarde van de totale door de KPI bestreken activa:

18%

UITSPLITSING VAN DE TELLER VAN DE KPI

Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/34/ EU zijn onderworpen, in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

Voor niet-financiële ondernemingen:

– Op omzet gebaseerd: 2%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 2%

Voor financiële ondernemingen:

– Op omzet gebaseerd: 0%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0%

Het aandeel van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: 7%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 4%

Het aandeel van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

– Op omzet gebaseerd: 6%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 2%

De waarde van alle beleggingen die voor de taxonomie in aanmerking komend, doch niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten financieren:

346.429

De waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen met betrekking tot financiële en niet-financiële ondernemingen die aan de artikelen 19 bis en 29 bis van Richtlijn 2013/ 34/EU zijn onderworpen:

Voor niet-financiële ondernemingen:

– Op omzet gebaseerd: 29.400
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 37.900

Voor financiële ondernemingen:

– Op omzet gebaseerd: –
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: –

De waarde van de beleggingen van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met uitzondering van beleggingen die worden aangehouden voor levensverzekeringsovereenkomsten waarbij het beleggingsrisico door de polishouders wordt gedragen, en die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: 136.335
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 71.626

De waarde van op de taxonomie afgestemde blootstellingen aan andere tegenpartijen en activa in verhouding tot de totale door de KPI bestreken activa:

– Op omzet gebaseerd: 106.935
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 33.726

UITSPLITSING VAN DE TELLER VAN DE KPI PER MILIEUDOELSTELLING

Op de taxonomie afgestemde activiteiten — op voorwaarde van een positieve beoordeling voor “geen ernstige afbreuk doen aan” en sociale waarborgen**:

(1) Klimaatmitigatie

– Op omzet gebaseerd: 7%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 4%

(2) Klimaatadaptatie

– Op omzet gebaseerd: –
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: –

(3) Duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

(4) Transitie naar een circulaire economie

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

(5) Preventie en bestrijding van verontreiniging

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

(6) Bescherming en herstel biodiversiteit en ecosystemen

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

Transitieactiviteiten: A %

– Op omzet gebaseerd: 0%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0%

Faciliterende activiteiten: B %

– Op omzet gebaseerd: 0%
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: 0%

Faciliterende activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: –
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: –

Faciliterende activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

Faciliterende activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

Faciliterende activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

Faciliterende activiteiten:

– Op omzet gebaseerd: n.v.t.
– Op kapitaaluitgaven gebaseerd: n.v.t.

* Gezien het hier een uitsplitsing van de noemer betreft is de waarde van de beleggingen exclusief de beleggingen voor risico van polishouder opgenomen zonder rekening te houden met afstemming op de taxonomie.

** Het is verplicht om over op de taxonomie afgestemde activiteiten te rapporteren voor de eerste twee milieudoelstellingen, voor de overige vier milieudoelstellingen is dit voor 2023 nog niet verplicht.

DOOR DE KPI BESTREKEN ACTIVA

Voor de taxonomie wordt onder beleggingen verstaan alle directe en indirecte beleggingen, met inbegrip van beleggingen in instellingen voor collectieve belegging en deelnemingen, leningen en hypotheeken, materiële vaste activa en, indien relevant, immateriële activa. Hieronder is een brugstaat opgenomen van de activa opgenomen op de geconsolideerde balans per 31 december 2023, zoals opgenomen in de jaarrekening, naar door de KPI bestreken activa.

(bedragen x EUR 1.000)	Balans	Valt niet onder de definitie*	Aanpassing waardering	Beleggingen in overheids-entiteiten	KPI bestreken activa
Immateriële vaste activa	114.070	-7.754	-	-	106.316
Beleggingen in terreinen en gebouwen	31.700	-	-	-	31.700
Beleggingen in deelnemingen	33.401	-	-	-	33.401
Overige financiële beleggingen	2.523.864	-	-157.886	923.483	1.442.495
Depots bij verzekeraars	33	-	-	-	33
Beleggingen voor risico van polishouders	594.137	-184.781**	-	-89.464	319.892
Vorderingen	67.755	-64.605	-	-	3.150
Overige activa	120.856	-120.856	-	-	-
Overlopende activa	26.382	-26.382	-	-	-
Totaal activa	3.512.198	-404.378	-157.886	-1.012.947	1.936.987

* Valt niet onder de definitie van belegging zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie

** Dit betreffen liquide middelen en deposito's

In overeenstemming met de EU-taxonomie worden de blootstellingen aan centrale overheden, centrale banken en supranationale emittenten uitgesloten van de berekening van de teller en noemer van de KPI.

De overige financiële beleggingen op de geconsolideerde balans per 31 december 2023 bestaan voor EUR 1.534 mln. uit obligaties gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarvan EUR 1.071 mln. staatsobligaties en EUR 463 mln. bedrijfsobligaties. De actuele waarde van deze obligaties bedraagt EUR 1.376 mln., waarvan EUR 940 mln. staatsobligaties en EUR 436 mln. bedrijfsobligaties. Voor de obligaties ontvangen wij de data over afstemming op de taxonomie van onze dataleverancier op basis van actuele waarde. Daarom hanteren wij de actuele waarde van de obligaties voor de bepaling van de door de KPI bestreken activa.

BEREKENING VAN DE KPI

De belangrijkste KPI betreft de afstemming op de taxonomie op basis van omzet en op basis van kapitaaluitgaven. Voor onze beleggingen wordt elke KPI bepaald op basis van uitsluitend gerapporteerde gegevens door de betreffende bedrijven. Als een investering van De Goudse een op de taxonomie afgestemde omzet heeft van 10% en de boekwaarde van deze investering is 100, dan wordt een saldo van 10 aan op de taxonomie afgestemde economische activiteiten meegenomen. Wanneer de boekwaarde van de bestreken activa 200 is, dan is het aandeel van de beleggingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde activiteiten in verhouding tot de totale beleggingen 5% (10 : 200).

DATABRONNEN EN BEPERKINGEN

Er is voorgeschreven dat de rapportage gebaseerd moet zijn op de EU-taxonomie-rapportages van de ondernemingen waarin wordt belegd (direct of indirect). Momenteel zijn ondernemingen die niet-financiële informatie dienen te publiceren op grond van artikel 19a of 29a van de Richtlijn 2013/34/EU verplicht om de EU-taxonomie-rapportage te openbaren. Daarnaast dienen beleggingsfondsen, die duurzaam beleggen of het bevorderen van sociale of ecologische kenmerken als doel hebben, overeenkomstig de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) te rapporteren over afstemming op de EU-taxonomie. Dit betekent dat een groot aantal ondernemingen (nog) niet rapporteren overeenkomstig de EU-taxonomie. Wanneer ondernemingen (nog) niet gerapporteerd hebben overeenkomstig de EU-taxonomie of wanneer deze gegevens niet beschikbaar zijn voor De Goudse, dan worden deze beleggingen gerapporteerd als niet in aanmerking komende economische activiteiten en dus ook als niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten.

Voor 2023 wordt voornamelijk gebruikgemaakt van de gerapporteerde gegevens uit de jaarverslagen van de ondernemingen waarin wordt belegd over 2022 gezien de jaarverslagen over 2023 veelal nog niet beschikbaar zijn ten tijde van het opstellen van deze rapportage. Voor 2022 waren financiële ondernemingen nog niet verplicht om te rapporteren over afstemming op de taxonomie van haar economische activiteiten.

Voor onze beleggingen in obligaties maken wij gebruik van een

externe dataleverancier voor de gegevens over afstemming op de taxonomie. Deze leverancier stelt de taxonomierapportage samen met behulp van data van Sustainalytics om bedrijven te identificeren met economische activiteiten die in aanmerking komen voor de taxonomie. Sustainalytics rapporteert hierbij over twee van de zes milieudoelstellingen die in de taxonomie zijn gedefinieerd, te weten klimaatmitigatie en klimaatadaptatie. Voor het identificeren van voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten voor de overige vier milieudoelstellingen is er dus geen data beschikbaar.

De Goudse belegt voornamelijk in beleggingsfondsen. De blootstelling ultimo 2023 aan beleggingsfondsen is EUR 1.254 mln. (57% van de door de KPI bestreken activa), EUR 660 mln. voor eigen rekening en EUR 594 mln. voor rekening van polishouders. Van de beleggingsfondsen voor eigen rekening betreft EUR 598 mln. beleggingen in hypotheek-, vastgoed- of infrastructuurfondsen. De beleggingen van deze fondsen zijn voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten die andere tegenpartijen kennen dan ondernemingen. Voor de bepaling van de afstemming op de taxonomie maken wij gebruik van de jaarverslagen van deze fondsen. Een aantal beleggingsfondsen rapporteren hierbij enkel de op omzet gebaseerde KPI. Daarom is de gewogen gemiddelde waarde van de beleggingen die gericht zijn op de financiering van of verband houden met op de taxonomie afgestemde economische activiteiten gebaseerd op kapitaaluitgaven behoorlijk lager dan de waarde gebaseerd op omzet. Voor de beleggingen in overige beleggingsfondsen maken wij zo veel mogelijk gebruik van doorblikgegevens voor de bepaling van de in aanmerking komende activiteiten. Wanneer doorblikgegevens ontbreken, dan nemen wij dit voor 0% mee als in aanmerking komende activiteit daar wij ons dan niet kunnen baseren op gerapporteerde gegevens. Voor de bepaling van de afstemming op de taxonomie maken wij gebruik van de rapportage hierover door deze fondsen in hun jaarverslag. Wanneer deze

Template 1 Activiteiten in verband met kernenergie en fossiel gas

Rij	Activiteiten in verband met kernenergie	Ja/Nee
1.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan onderzoek, ontwikkeling, demonstratie en uitrol van innovatieve installaties voor elektriciteitsopwekking die energie produceren uit nucleaire processen met een minimum aan afval van de splijtstofcyclus.	Ja
2.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw en veilige exploitatie van nieuwe nucleaire installaties voor de productie van elektriciteit of proceswarmte, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof, alsook verbetering van de veiligheid daarvan, met gebruikmaking van de beste beschikbare technologieën.	Ja
3.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de veilige exploitatie van bestaande nucleaire installaties die elektriciteit of proceswarmte produceren, voor onder meer stadsverwarming of industriële processen zoals de productie van waterstof uit kernenergie, alsook verbetering van de veiligheid daarvan.	Ja

rapportage niet beschikbaar is, dan gaan wij voor de rapportage uit van 0% afstemming.

Voor directe belangen in aandelen (inclusief deelnemingen en strategische participaties) maken wij gebruik van de jaarverslagen van de ondernemingen voor de bepaling van de in aanmerking komende activiteiten en voor de bepaling van de afstemming van deze activiteiten op de taxonomie. Wanneer er geen gegevens beschikbaar zijn over de afstemming, dan gaan wij voor de rapportage uit van 0%.

De verstrekte leningen bestaan voornamelijk uit hypotheekportefeuilles. Dit betreffen in aanmerking komende activiteiten, maar wij beschikken niet over data ten aanzien van de afstemming op de taxonomie. Voor deze blootstellingen gaan wij voor de rapportage uit van 0% afstemming op de taxonomie. De overige verstrekte leningen zijn een beperkte aantal leningen aan partijen die niet onder de NFRD vallen.

ACTIVITEITEN IN VERBAND MET KERNENERGIE EN FOSSIEL GAS

De Goudse is verplicht om als onderdeel van de EU-taxonomie de templates te rapporteren over haar blootstelling aan de zes kernenergie en gasactiviteiten zoals bedoeld in afdeling 4.26 t/m 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139. Ultimo 2023 is de blootstelling van De Goudse aan deze kernenergie en gasactiviteiten zeer beperkt, namelijk EUR 11,3 mln. wat 0,6% is van de door de KPI bestreken activa. Voor EUR 3 mln. van deze blootstelling hebben de betreffende ondernemingen deze templates over de blootstelling aan de zes kernenergie en gasactiviteiten niet gepubliceerd. Voor deze EUR 3 mln. konden de onderstaande templates dus niet correct worden gevuld. Door het ontbreken van doorblikgegevens van bepaalde beleggingsfondsen over deze kernenergie en gasactiviteiten zou de totale blootstelling aan deze activiteiten hoger kunnen zijn dan EUR 11,3 mln.

Rij	Activiteiten in verband met fossiel gas	Ja/Nee
4.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw of exploitatie van installaties voor elektriciteitsopwekking die elektriciteit produceren uit fossiele gasvormige brandstoffen.	Ja
5.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmte-/koudekrachtkoppeling met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	Ja
6.	De onderneming verricht, financiert of heeft blootstellingen aan de bouw, renovatie en exploitatie van installaties voor warmteopwekking die warmte/koude produceren met behulp van fossiele gasvormige brandstoffen.	Ja

(bedragen x EUR 1.000)

Template 2A Op de taxonomie afgestemde economische activiteiten (noemer) – Op omzet gebaseerd

Rij	Op omzet gebaseerd Economische activiteit	Klimaatmitigatie + klimaatadaptatie		Klimaatmitigatie		Klimaatadaptatie	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
2.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
3.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	704	0,5%	704	0,5%	–	–
4.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–

5.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
6.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
7.	Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	135.631	99,5%	135.631	99,5%	–	–
8.	Totaal toepasselijke KPI	136.335	100,0%	136.335	100,0%	–	–

(bedragen x EUR 1.000)

Template 2B Op de taxonomie afgestemde economische activiteiten (noemer) – Op kapitaaluitgaven gebaseerd

Rij	Op kapitaaluitgaven gebaseerd Economische activiteit	Klimaatmitigatie + klimaatadaptatie		Klimaatmitigatie		Klimaatadaptatie		Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI						
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%							
1.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	247	0,3%	247	0,3%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.		71.379	99,7%	71.379	99,7%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Totaal toepasselijke KPI	71.626	100,0%	71.626	100,0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(bedragen x EUR 1.000)

Template 3A Op de taxonomie afgestemde economische activiteiten (teller) – Op omzet gebaseerd

Rij	Op omzet gebaseerd Economische activiteit	Klimaatmitigatie + klimaatadaptatie		Klimaatmitigatie		Klimaatadaptatie	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
2.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
3.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	717	0,5%	717	0,5%	–	–
4.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
5.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–
6.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	–	–	–	–	–	–

Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de teller van de toepasselijke KPI							
7.		135.618	99,5%	135.618	99,5%	–	–
8.	Totaal bedrag en aandeel van op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de teller van de toepasselijke KPI	136.335	100,0%	136.335	100,0%	–	–

(bedragen x EUR 1.000)

Template 3B Op de taxonomie afgestemde economische activiteiten (teller) – Op kapitaaluitgaven gebaseerd

Rij	Op kapitaaluitgaven gebaseerd Economische activiteit	Klimaatmitigatie + klimaatadaptatie		Klimaatmitigatie		Klimaatadaptatie	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-
2.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-
3.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	247	0,3%	247	0,3%	-	-
4.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-
5.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-
6.	Bedrag en aandeel van de op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de teller van de toepasselijke KPI	-	-	-	-	-	-

Bedrag en aandeel van andere op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de teller van de toepasselijke KPI							
7.		71.379	99,7%	71.383	99,7%	-	-
8.	Totaal bedrag en aandeel van op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de teller van de toepasselijke KPI	71.626	100,0%	71.626	100,0%	-	-

(bedragen x EUR 1.000)

Template 4 Voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten

Rij	Economische activiteit	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
2.	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
3.	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	3	0,0%
4.	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	1.004	0,3%
5.	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	1.215	0,4%
6.	Bedrag en aandeel van de voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteit als bedoeld in afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	93	0,0%
7.	Bedrag en aandeel van andere voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	344.113	99,3%
8.	Totaal bedrag en aandeel van voor de taxonomie in aanmerking komende, maar niet op de taxonomie afgestemde economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI	346.429	100,0%

(bedragen x EUR 1.000)

Template 5 Niet voor de taxonomie in aanmerking komende activiteiten

Rij	Economische activiteit	Bedrag	%
1.	Bedrag en aandeel van de in rij 1 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.26 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
2.	Bedrag en aandeel van de in rij 2 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.27 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
3.	Bedrag en aandeel van de in rij 3 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.28 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	74	0,0%
4.	Bedrag en aandeel van de in rij 4 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.29 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
5.	Bedrag en aandeel van de in rij 5 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.30 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
6.	Bedrag en aandeel van de in rij 6 van template 1 genoemde activiteit die niet voor de taxonomie in aanmerking komt overeenkomstig afdeling 4.31 van de bijlagen I en II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 in de noemer van de toepasselijke KPI	–	–
7.	Bedrag en aandeel van andere niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten die niet zijn genoemd in de rijen 1 tot en met 6 hierboven in de noemer van de toepasselijke KPI	1.192.522	100,0%
8.	Totaal bedrag en aandeel van niet voor de taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten in de noemer van de toepasselijke KPI	1.192.596	100,0%

de Goudse
verzekeringen